

2019

Comptes anuals i
informe de gestió
Grup SegurCaixa Adeslas

 SegurCaixa Adeslas

Sumari

Informe d'Auditoria	3
Comptes anuals	7
Memòria corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019	20
Annex I	145
Annex II	150
Informe de Gestió	152

Informe d'Auditoria

Deloitte, S.L.
Avinguda Diagonal, 654
08034 Barcelona
Espanya
Tel: +34 932 80 40 40
www.deloitte.es

Traducció d'un informe originàriament formulat en castellà basat en el nostre treball realitzat d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. En cas de discrepància, preval la versió en llengua castellana.

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

Als Accionistes de SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances:

Informe sobre els comptes anuals consolidats

Opinió

Hem auditat els comptes anuals consolidats de SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances (la Societat dominant) i les seves societats dependents (el Grup), que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2019, els comptes de resultats, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici acabat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2019, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, corresponents a l'exercici acabat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera, adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE), i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació a Espanya.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant a la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats* del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats a Espanya segons allò que exigeix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes. En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents dels de l'auditoria de comptes ni han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Qüestions clau de Fauditoria

Les qüestions clau de l'auditoria són aquelles qüestions que, segons el nostre judici professional, han estat de la major significativitat en la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual. Aquestes qüestions han estat tractades en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals consolidats en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquestes, i no expressem una opinió per separat sobre aquestes qüestions.

Integritat i valoració de la Cartera d'Inversions Financeres

Descripció

Tal com s'indica a la Nota 5.4, la cartera d'actius financers representa, a 31 de desembre de 2019, una part significativa de l'actiu consolidat del Grup a aquesta data (3.150 milions d'euros). Els criteris de valoració contempnen l'ús de valors de cotització o de determinades hipòtesis per part dels administradors de la Societat Dominant. Donat l'elevat import que aquesta cartera d'inversions representa en el context dels comptes anuals consolidats presos en el seu conjunt, la integritat i la valoració de la cartera d'inversions financers han estat identificades com una qüestió clau per a la nostra auditoria.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria per abordar aquesta qüestió han inclòs, entre altres, una combinació de procediments de verificació de que els controls rellevants implementats pel Grup en relació amb la integritat i la valoració de la cartera d'inversions financers operen eficaçment, conjuntament amb procediments substantius tals com l'obtenció de les confirmacions dels dipositaris dels títols, el contrast de valoracions dels títols amb fonts externes i altres procediments substantius en bases selectives, encaminats a avaluar la integritat de la cartera d'inversions financers i la raonabilitat i adequació de la seva valoració a la normativa aplicable.

Així mateix, hem avaluat l'adequació dels desglossaments d'informació facilitats en els comptes anuals consolidats (vegeu nota 5.4) requerits pel marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

Informe d'Auditoria

Valoració de les provisions tècniques

Descripció

L'activitat principal del Grup és l'emissió i comercialització de pòlisses d'assegurança. Aquesta activitat comporta el registre de provisions per l'estimació de les obligacions futures amb els prenedors de les pòlisses. Tal com s'indica a la Nota 5.8, les provisions tècniques representen a 31 de desembre de 2019 un import significatiu del passiu consolidat del Grup (2.601 milions d'euros) i es valoren en base a les Guies d'implementació que acompanyen a la NIIF 4 "Contractes d'assegurança". Atès que la determinació del passiu al tancament d'exercici per aquest concepte requereix per part dels administradors de la Societat dominant establir judicis i estimacions raonables, utilitzant per a això, entre altres aspectes, les característiques tècniques i actuàries dels productes i l'experiència passada, i donada la rellevància de l'import en els comptes anuals consolidats del Grup, la valoració de les provisions tècniques ha sigut identificada com una qüestió clau per a la nostra auditoria.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió del disseny i implementació dels controls rellevants que mitiguen els riscos associats al procés de valoració de les provisions tècniques, així com proves de verificació respecte a que els citats controls operen eficaçment. Així mateix, hem realitzat procediments substantius en base selectiva i proves orientades a verificar la integritat de la informació utilitzada com a base per a l'estimació de les provisions tècniques.

D'altra banda, hem comptat amb la col·laboració dels nostres especialistes actuàries interns per avaluar la raonabilitat i consistència de les hipòtesis actuàries incloses en les valoracions de les provisions tècniques realitzades pel Grup a 31 de desembre de 2019 mitjançant proves analítiques i de detall.

Així mateix, hem avaluat l'adequació dels desglossaments d'informació facilitats en els comptes anuals consolidats (vegeu nota 5.8) requerits pel marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

- 3 -

Deteriorament del fons de comerç i altres actius intangibles

Descripció

Tal com s'indica a la Nota 5.1, el Grup té activats fons de comerç per un import de 120 milions d'euros i altres actius intangibles per un import de 241 milions d'euros en el balanç consolidat adjunt identificats d'acord a les corresponents unitats generadores de fluxos d'efectiu. En aquest sentit i considerant els elements identificables, la Societat dominant ha establert dues unitats generadores d'efectiu, distingint entre el ram de Salut i resta de Rams. Adicionalment, el Grup té activats 311 milions d'euros en concepte de valor de la marca Adeslas.

El Grup realitza anualment un test de deteriorament en relació a aquests fons de comerç i altres actius intangibles. L'avaluació per part dels administradors de la Societat dominant del possible deteriorament és una qüestió clau per a la nostra auditoria, ja que es tracta d'un procés complex que requereix la realització d'un elevat nivell d'estimacions, judicis i hipòtesis, principalment relacionades amb els fluxos de dividends futurs, les taxes de descompte aplicades i les taxes de creixement a perpetuïtat.

Procediments aplicats en l'auditoria

Els nostres procediments d'auditoria han inclòs, entre d'altres, la revisió del disseny i implementació dels controls rellevants que mitiguen els riscos associats al procés d'avaluació del deteriorament dels fons de comerç i d'altres actius intangibles, així com la realització de proves que els citats controls operen eficaçment.

Així mateix, entre altres procediments hem involucrat als nostres experts interns en valoració d'entitats per ajudar-nos a avaluar l'adequació de les metodologies i raonabilitat de les hipòtesis utilitzades pels administradors de la Societat dominant i, en particular les que afecten al càlcul dels fluxos de dividends futurs, les taxes de descompte aplicades, així com la raonabilitat de les taxes de creixement a perpetuïtat. També hem analitzat la congruència de les hipòtesis amb les utilitzades en exercicis passats i amb dades reals posteriors i realitzat una anàlisi independent de sensibilitat sobre canvis en les assumpcions clau dels tests realitzats.

Finalment, hem avaluat que els desglossaments d'informació inclosos en les notes 3.1, 3.4 i 5.1 dels comptes anuals consolidats adjunts en relació amb aquesta qüestió resulten adequats als requerits per la normativa comptable aplicable.

- 4 -

Informe d'Auditoria

Altra informació: Informe de Gestió Consolidat

L'altra informació comprèn exclusivament l'informe de gestió consolidat de l'exercici 2019, la formulació del qual és responsabilitat dels administradors de la Societat dominant i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats.

La nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats no cobreix l'informe de gestió consolidat. La nostra responsabilitat sobre la informació continguda a l'informe de gestió consolidat es troba definida a la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, que estableix dos nivells diferenciats sobre la mateixa:

a) Un nivell específic que resulta d'aplicació a l'estat de la Informació no financera consolidat, que consisteix a comprovar únicament que la citada informació s'ha facilitat en l'informe de gestió consolidat o, si s'escau, que s'hagi incorporat en aquest la referència corresponent a l'informe separat sobre la informació no financera en la forma prevista en la normativa i, en cas contrari, a informar al respecte.

b) Un nivell general aplicable a la resta de la informació inclosa en l'informe de gestió consolidat, que consisteix a avaluar i informar sobre la concordança de la citada informació amb els comptes anuals consolidats, a partir del coneixement del Grup obtingut en la realització de l'auditoria dels citats comptes i sense incloure informació diferent de l'obtinguda com a evidència durant la mateixa, així com avaluar i informar de si el contingut i presentació d'aquesta part de l'informe de gestió consolidat són conformes a la normativa que resulta d'aplicació. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que hi ha incorreccions materials, estem obligats a informar-ne.

Sobre la base del treball realitzat, segons allò que s'ha descrit anteriorment, hem comprovat que l'informe de gestió consolidat inclou una referència relativa a que la informació esmentada a l'apartat a) anterior es presenta a l'informe de gestió consolidat del grup superior Grupo Mutua Madrileña Automovilista en el que el Grup s'integra, i que la resta de la informació que conté l'informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2019 i el seu contingut i presentació són conformes a la normativa que resulta d'aplicació.

Responsabilitat dels administradors i de la comissió d'auditoria de la Societat dominant en relació amb els comptes anuals consolidats

Els administradors de la Societat dominant són responsables de formular els comptes anuals consolidats adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats consolidats del Grup, de conformitat amb les NIIF-UE i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup a Espanya, i del control intern que considerin necessari per permetre la preparació de comptes anuals consolidats lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error.

En la preparació dels comptes anuals consolidats, els administradors de la Societat dominant són responsables de la valoració de la capacitat del Grup per a continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els citats administradors tenen intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o si no existeix cap altra alternativa realista.

La comissió d'auditoria de la Societat dominant és responsable de la supervisió del procés d'elaboració i presentació dels comptes anuals consolidats.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya sempre detecti una incorrecció material quan existeix. Les incorreccions poden ser degudes a frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixin en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els comptes anuals consolidats.

A l'Annex I d'aquest informe d'auditoria s'inclou una descripció més detallada de les nostres responsabilitats en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats. Aquesta descripció que es troba a les pàgines 7 i 8 és part integrant del nostre informe d'auditoria.

Informe sobre altres requeriments legals i reglamentaris

Informe addicional per a la comissió d'auditoria de la Societat dominant

L'opinió que s'expressa en aquest informe és coherent amb allò que es manifesta en el nostre informe addicional per a la comissió d'auditoria de la Societat dominant amb data 20 de febrer de 2020.

Període de contractació

La Junta General Extraordinària d'Accionistes celebrada el 21 de desembre de 2018 ens va nomenar com a auditors per un període de 3 anys, comptats a partir de l'exercici finalitzat el 31 de desembre del 2017.

Amb anterioritat, vam ser nomenats per l'acord de la Junta General d'Accionistes pel període de 1 any i hem estat realitzant el treball d'auditoria de comptes de forma ininterrompuda des de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2017.

DELOITTE, S.L.
Inscrita al R.O.A.C núm. S0692

Álvaro Quintana
Inscrit al R.O.A.C núm. 21435

20 de febrer de 2020

Informe d'Auditoria

Annex I del nostre informe d'auditoria

Adicionalment a allò que inclou el nostre informe d'auditoria, en aquest Annex incloem les nostres responsabilitats respecte a l'auditoria dels comptes anuals.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats

Com a part d'una auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals consolidats, deguda a frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material deguda a frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material deguda a error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- Avaluem si les polítiques comptables aplicades són adequades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors de la Societat dominant.
- Concloem sobre si és adequada la utilització, per part dels administradors de la Societat dominant, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per a continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, els fets o condicions futurs poden ser la causa que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals consolidats, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals consolidats representen les transaccions i els fets subjacents de manera que aconseguen expressar la imatge fidel.
- Obtenim evidència suficient i adequada en relació amb la informació financera de les entitats o activitats empresarials dins el Grup per a expressar una opinió sobre els comptes anuals consolidats. Som responsables de la direcció, supervisió i realització de l'auditoria del Grup. Som els únics responsables de la nostra opinió d'auditoria.

- 7 -

Ens comuniquem amb la comissió d'auditoria de la Societat dominant en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i els resultats significatius de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

També proporcionem a la comissió d'auditoria de la Societat dominant una declaració que hem complert els requeriments d'ètica aplicables, inclosos els d'independència, i ens hi hem comunicat amb la mateixa per informar d'aquelles qüestions que raonablement puguin suposar una amenaça per a la nostra independència i, si escau, de les corresponents salvaguardes.

Entre les qüestions que han estat objecte de comunicació a la comissió d'auditoria de la Societat dominant, determinem les que han estat de la major significativitat en l'auditoria dels comptes anuals consolidats del període actual i que són, en conseqüència, les qüestions clau de l'auditoria.

Descrivim aquestes qüestions en el nostre informe d'auditoria llevat que les disposicions legals o reglamentàries prohibeixin revelar públicament la qüestió.

- 8 -

Comptes anuals

Balanços Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

ACTIU	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018 (*)
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents	5.4.1	319.375	559.769
Inversions Financeres	5.4.1	2.827.301	2.273.368
Inversions mantingudes a venciment	-	-	-
Actius financers disponibles per a la venda		664.119	1.616.920
Inversions financeres a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys		1.291.934	-
Préstecs i partides a cobrar		871.248	656.448
Inversions per compte de prenedors d'assegurances de vida que assumeixen el risc de la inversió		-	-
Derivats de cobertura	5.4.4	3.610	3.332
Participació de la reassegurança en les provisions tècniques	5.8.1	205.721	160.334
Immobilitzat material	5.2.1	219.203	115.173
Inversions immobiliàries	5.2.2	12.128	26.556
Immobilitzat intangible	5.1	725.668	724.682
Fons de comerç		119.875	119.875
Altres actiu intangible		605.793	604.807
Inversions comptabilitzades utilitzant el mètode de participació	4.7	80.454	77.466
Actius fiscals		80.680	89.320
Actius per impost corrent		448	419
Actius per impost diferit	5.12	80.232	88.901
Altres actius	5.6	111.774	103.430
Total actius		4.585.914	4.133.430

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant del Balanç Consolidat a 31 de desembre de 2019.

Comptes anuals

Balanços Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

cont.

PASSIUS	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018 (*)
Passius financers mantinguts per negociar		-	-
Passius financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys		-	-
Provisions tècniques	5.8	2.600.937	2.323.706
Provisió per a primes no consumides		907.384	768.293
Provisió per a riscos en curs		558	-
Provisió d'assegurances de vida		-	-
Provisió per a prestacions		1.144.334	1.055.898
Provisió per a participació en beneficis i per a extorns		-	-
Altres provisions tècniques		548.661	499.515
Dèbits i partides a pagar	5.5	592.925	571.195
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida		6.049	2.912
Deutes per operacions d'assegurança, reassegurança i coassegurança		94.815	78.527
Deutes amb entitats de crèdit		-	-
Deutes amb les Administracions públiques		20.285	22.532
Deutes amb entitats del grup i associades		183.794	302.453
Resta d'altres deutes		287.982	164.771
Derivats de cobertura		-	-
Altres provisions no tècniques	5.9	36.212	37.773
Passius fiscals		106.491	88.421
Passius per impost corrent		12.623	8.127
Passius per impost diferit	5.12	93.868	80.294
Resta de passius	5.6	44.776	41.996
Total passius		3.381.341	3.063.091

Comptes anuals

Balanços Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

cont.

PATRIMONI NET	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018 (*)
Fons Propis	5.7	1.157.425	1.056.572
Capital o fons mutual		469.670	469.670
Prima d'emissió		-	-
Reserves		565.752	483.058
Altres aportacions de socis i mutualistes		4.783	4.783
Resultat de l'exercici atribuït a la societat dominant		386.639	349.874
(Dividend a compte i reserva d'estabilització a compte)		(269.419)	(250.813)
Ajustaments per canvis de valor	5.7	47.148	13.767
Participacions no dominants	4.6	-	-
Total patrimoni net		1.204.573	1.070.339
Total patrimoni net i passiu		4.585.914	4.133.430

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant del Balanç Consolidat a 31 de desembre de 2019.

Comptes anuals

Comptes de Resultats Consolidats Corresponents als Exercicis Anuals Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

A) COMPTES DE RESULTATS CONSOLIDATS	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018
INGRESSOS NEGOCI ASSEGURADOR			
Primes imputades a l'exercici, netes	5.10	3.515.888	3.412.343
Primes emeses assegurança directa		3.852.418	3.696.816
Primes reassegurança acceptada		26.062	36.193
Primes de la reassegurança cedida (-)		(213.314)	(217.284)
Variació de les provisions per a primes i riscos en curs, netes		(149.278)	(103.382)
Assegurança directa		(139.624)	(91.905)
Reassegurança acceptada		(25)	(222)
Reassegurança cedida		(9.629)	(11.255)
Participació en beneficis de societats posades en equivalència	4.7	12.518	12.605
Ingressos de les inversions		74.091	55.407
Plusvàlues no realitzades en les inversions per compte de prenedors d'assegurances de vida que assumeixen el risc de la inversió		-	-
Altres Ingressos Tècnics		46.804	44.542
Altres Ingressos No Tècnics	3.13	184.985	164.650
TOTAL INGRESSOS DEL NEGOCI ASSEGURADOR		3.834.286	3.689.547

Comptes anuals

Comptes de Resultats Consolidats Corresponents als Exercicis Anuals Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

A) COMPTES DE RESULTATS CONSOLIDATS	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018
DESPESES DEL NEGOCI ASSEGURADOR			
Sinistralitat de l'Exercici, Neta de Reassegurança		(2.549.363)	(2.450.780)
Prestacions pagades i variació de la provisió per a prestacions, neta		(2.368.931)	(2.276.094)
Assegurança directa		(2.468.830)	(2.322.795)
Reassegurança acceptada		(17.318)	(22.621)
Reassegurança cedida (-)		117.217	69.322
Despeses imputables a prestacions	5.11	(180.432)	(174.686)
Variació d'altres provisions tècniques, neta		(49.146)	(68.506)
Participació en Beneficis i Extorns		(40)	(85)
Despeses d'Explotació Netes		(509.593)	(480.860)
Participació en pèrdues de societats posades en equivalència		-	-
Despeses de les inversions		(50.688)	(69.264)
Minusvàlues no realitzades en les inversions per compte de prenedors d'assegurances de vida que assumeixen el risc d'inversió		-	-
Altres Despeses Tècniques		2.374	(3.368)
Altres Despeses No Tècniques	5.11	(165.705)	(146.975)
TOTAL DESPESES DEL NEGOCI ASSEGURADOR		(3.322.161)	(3.219.838)
RESULTAT DEL NEGOCI ASSEGURADOR		512.125	469.709

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant del Compte de Resultats Consolidat a 31 de desembre de 2019.

Comptes anuals

Comptes de Resultats Consolidats Corresponents als Exercicis Anuals Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

A) COMPTES DE RESULTATS CONSOLIDATS	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018
ALTRES ACTIVITATS			
Ingressos d'explotació		3.490	5.131
Despeses d'explotació		(6.588)	(5.886)
Ingressos Financers Nets	5.4	1.338	(9.194)
Ingressos de les inversions		20.611	14.462
Despeses de les inversions		(19.273)	(23.656)
Dotació provisió deteriorament d'actius		(25)	(254)
Resultats de participacions minoritàries		-	-
Participació en beneficis de societats comptabilitzades pel mètode de la participació		-	-
Participació en pèrdues de societats comptabilitzades pel mètode de la participació		-	-
Resultat de l'alienació d'actius no corrents classificats com a mantinguts per a la venda no inclosos en les activitats interrompudes		-	-
RESULTAT D'ALTRES ACTIVITATS		(1.785)	(10.203)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS D'OPERACIONS CONTINUADES		510.340	459.506
Impost sobre els guanys	5.12	(104.349)	(89.607)
Impost diferit de consolidació	5.12	(19.352)	(20.025)
RESULTAT DESPRÉS D'OPERACIONS CONTINUADES		386.639	349.874
RESULTAT DESPRÉS D'IMPOSTOS D'OPERACIONS INTERROMPUDES		-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI		386.639	349.874
Atribuïble a la Sociedad dominant		386.639	349.874
Atribuïble a interessos minoritaris		-	-

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant del Compte de Resultats Consolidat a 31 de desembre de 2019.

Comptes anuals

Comptes de Resultats Consolidats Corresponents als Exercicis Anuals Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

B) ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDAT	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018(*)
RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI		386.639	349.874
ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDATS:			
Elements que no es reclassificaran a resultats		-	-
Efecte impositiu		-	-
Elements que es podrien reclassificar posteriorment a resultats:			
1. Actius financers disponibles per a la venda		44.696	(16.531)
Guany i pèrdues per valoració	5.4.3	25.668	16.818
Imports transferits al compte de resultats consolidat		19.028	(33.349)
Altres reclassificacions		-	-
2. Cobertures dels fluxos d'efectiu		-	-
Guany i pèrdues per valoració		-	-
Imports transferits al compte de resultats consolidat		-	-
Imports transferits al valor inicial de les partides cobertes		-	-
Altres reclassificacions		-	-
3. Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger		-	-
Guany i pèrdues per valoració		-	-
Imports transferits al compte de resultats consolidat		-	-
Altres reclassificacions		-	-
4. Diferències de canvi i conversió		(40)	(1.539)
Guany i pèrdues per valoració		(40)	(1.539)
Imports transferits al compte de resultats consolidat		-	-
Altres reclassificacions		-	-

Comptes anuals

Comptes de Resultats Consolidats Corresponents als Exercicis Anuals Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

B) ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDAT	Nota	A 31.12.2019	A 31.12.2018(*)
5. Correcció d'asimetries comptables		-	-
Guany i pèrdues per valoració		-	-
Imports transferits al compte de resultats consolidat		-	-
Altres reclassificacions		-	-
6. Actius mantinguts per a la venda		-	-
Guany i pèrdues per valoració		-	-
Imports transferits al compte de resultats consolidat		-	-
Altres reclassificacions		-	-
7. Guany/(pèrdues) actuarials per retribucions a llarg termini al personal		-	-
8. Entitats valorades per posada en equivalència	5.7	(111)	(1.594)
Guany i pèrdues per valoració		(111)	(1.594)
Imports transferits al compte de resultats consolidat		-	-
Altres reclassificacions		-	-
9. Altres ingressos i despeses reconeguts		-	-
10. Impost sobre beneficis		(11.164)	3.748
Altres ingressos i despeses reconeguts consolidats		33.381	(12.838)
Total d'ingressos i despeses reconeguts consolidats		420.020	337.036
Ingressos i despeses reconeguts consolidats atribuïbles a:			
Societat dominant		420.020	337.036
Participacions no dominants		-	-
		420.020	337.036

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant de l'Estat d'Ingressos i Despeses Reconeguts Consolidat a 31 de desembre de 2019.

Comptes anuals

Estats de Canvis en el Patrimoni Net Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018 (Expressats en milers d'euros)

	Atribuïble als accionistes de la societat								
	Capital o fons mutual escripturat	Prima d'emissió	Reserves	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte i reserva d'estabilització	Altres ajustaments de valor	Participacions no dominants	Total patrimoni net
Saldo a 1 de gener de 2018 (*)	469.670	181.045	450.438	4.783	313.974	(210.485)	26.605	-	1.236.030
Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altre resultat Global	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total resultat global	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total ingressos i despeses reconeguts consolidats	-	-	-	-	349.874	-	(12.838)	-	337.036
Transaccions amb els propietaris en la seva qualitat de tals									
Ampliació de Capital i prima d'emissió	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres variacions del patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(-) Distribució de dividends o derrames actives	-	(181.045)	(45.794)	-	-	-	-	-	(226.839)
Increment (reducció) de patrimoni net resultant d'una combinació de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adquisicions (vendes) de participacions de socis externs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres operacions amb socis o mutualistes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distribució de resultat 2017	-	-	78.414	-	(313.974)	210.485	-	-	(25.075)
Dividends de l'exercici 2018	-	-	-	-	-	(250.813)	-	-	(250.813)
Saldo a 31 de desembre de 2018 (*)	469.670	-	483.058	4.783	349.874	(250.813)	13.767	-	1.070.339

Comptes anuals

Estats de Canvis en el Patrimoni Net Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018 (Expressats en milers d'euros)

	Atribuïble als accionistes de la societat								
	Capital o fons mutual escripturat	Prima d'emissió	Reserves	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte i reserva d'estabilització	Altres ajustaments de valor	Participacions no dominants	Total patrimoni net
Resultat de l'exercici									-
Altre resultat Global									-
Total resultat global	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total ingressos i despeses reconeguts consolidats	-	-	-	-	386.639	-	33.381	-	420.020
Transaccions amb els propietaris en la seva qualitat de tals	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ampliació de Capital i prima d'emissió	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres variacions del patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(-) Distribució de dividends o derrames actives	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Increment (reducció) de patrimoni net resultant d'una combinació de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adquisicions (vendes) de participacions de socis externs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres operacions amb socis o mutualistes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distribució de resultat 2018	-	-	82.694	-	(349.874)	250.813	-	-	(16.367)
Dividends de l'exercici 2019	-	-	-	-	-	(269.419)	-	-	(269.419)
Saldo a 31 de desembre de 2019	469.670	-	565.752	4.783	386.639	(269.419)	47.148	-	1.204.573

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant de l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat a 31 de desembre de 2019.

Comptes anuals

Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

Fluxos d'efectiu d'activitats d'explotació	2019	2018 (*)
ACTIVITAT ASSEGURADORA	775.293	891.837
Cobraments per primes d'assegurança directa i coassegurança	3.729.749	3.768.642
Pagaments de prestacions assegurança directa i coassegurança	(2.279.253)	(2.178.361)
Cobraments per sinistres reassegurança cedida	34.084	41.224
Pagaments de primes reassegurança cedida	(166.778)	(182.163)
Recobrament de prestacions	142	501
Pagaments de retribucions a mediadors	(270.907)	(287.936)
Altres cobraments d'explotació	9.562	5.357
Altres pagaments d'explotació	(281.306)	(275.427)
ALTRES ACTIVITATS D'EXPLORACIÓ	(321.926)	(322.711)
Cobraments d'altres activitats	191.674	172.397
Pagaments d'altres activitats	(409.551)	(401.371)
Cobraments i pagaments per impost sobre beneficis	(104.049)	(93.737)
Efectiu net generat per les activitats d'explotació	453.367	569.126
Fluxos d'efectiu d'activitats d'inversió		
Ingressos per venda d'immobilitzat material	293	330
Adquisició d'immobilitzat material	(12.576)	(20.932)
Ingressos per venda d'inversions immobiliàries	17.919	2.334
Adquisició d'inversions immobiliàries	-	-
Adquisició d'actius intangibles	(32.608)	(25.426)

Comptes anuals

Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

Fluxos d'efectiu d'activitats d'explotació	2019	2018 (*)
Ingressos procedents de la venda de l'immobilitzat intangible	-	-
Ingressos per venda d'instruments financers	2.940.591	1.429.408
Adquisició d'instruments financers	(3.227.251)	(2.491.445)
Ampliació de capital en negocis conjunts	-	-
Efectiu net per baixa de dependent	-	8.593
Préstecs concedits a parts vinculades	-	-
Ingressos per cobrament de préstecs concedits a parts vinculades	-	-
Dividends cobrats	10.158	9.168
Interessos rebuts	18.439	13.383
Efectiu net utilitzat en les activitats d'inversió	(285.035)	(1.074.587)
Fluxos d'efectiu d'activitats de finançament		
Ingressos per recursos aliens	-	-
Reemborsos de recursos aliens	-	-
Ingressos per passius financers amb parts relacionades	-	-
Reemborsos de passius financers amb parts relacionades	-	-
Dividends pagats als socis externs	(408.636)	(412.131)
Interessos pagats	(90)	(1.176)
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	-	-
Efectiu net utilitzat en activitats de finançament	(408.726)	(413.307)

Comptes anuals

Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidats Corresponents als Exercicis Acabats el 31 de Desembre de 2019 i 2018
(Expressats en milers d'euros)

Fluxos d'efectiu d'activitats d'explotació	2019	2018 (*)
(Disminució) Augment net d'efectiu i equivalents	(240.394)	(918.768)
Efectiu i equivalents a l'efectiu a l'inici de l'exercici	559.769	1.478.537
Pèrdues per diferències de conversió en efectiu	-	-
Efectiu i equivalents a l'efectiu al tancament de l'exercici	319.375	559.769

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 7 descrites en la memòria adjunta i els Annexos I a II formen part integrant de l'Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2019.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2019

1. INFORMACIÓ GENERAL SOBRE EL GRUP

1.1. Societat Dominant

SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, SegurCaixa Adeslas o la Societat dominant) es va constituir el 18 de desembre de 1942 a Espanya de conformitat amb la normativa vigent per temps indefinit. L'actual denominació social va ser adoptada en base als acords fixats per la Junta General Ordinària i Extraordinària d'Accionistes del dia 30 de juny de 2011. El seu domicili social es troba al Paseo de la Castellana, 259 C (Torre de Cristal) de Madrid.

El seu àmbit d'actuació s'estén a tot el territori espanyol, així com qualsevol dels restants països membres de l'Espai Econòmic Europeu i tercers països, d'acord amb les exigències legals o reglamentàries que siguin aplicables.

1.2. Objecte Social

L'objecte social de la Societat dominant és la realització de les operacions que les disposicions legals en vigor permeten a les Entitats Asseguradores i Reasseguradores.

A 31 de desembre de 2019, la Societat dominant es troba autoritzada per operar en els rams de no-vida, i el seu negoci se centra especialment en les assegurances de Malaltia (en la seva modalitat d'Assistència Sanitària), Multiriscos de la Llar, Accidents, Vehicles Terrestres (no ferroviaris) i Decessos. Pel que fa a les assegurances del ram de Malaltia, amb col·lectius presents en la major part o totes les províncies, dels quals els més importants són els de MUFACE i ISFAS, la Societat dominant manté pactes estables de reassegurança de prestació de serveis amb asseguradors que tenen presència directa en les poques províncies en què la Societat n'està mancada. També formarà part de l'objecte social qualsevol altre ram d'assegurança que la Junta General o el Consell d'Administració considerin d'interès establir i sigui autoritzat per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.

1.3. Estructura interna

L'estructura interna de la Societat dominant consta d'una sèrie de delegacions i zones, que reben el suport intern per part de les àrees centrals.

SegurCaixa Adeslas efectua la comercialització dels seus productes a través de diversos canals. D'una banda, hi ha la xarxa de distribució de CaixaBank, S.A. (d'ara endavant, CaixaBank), la qual s'ha configurat com a operador de bancassegurances exclusiu de VidaCaixa, S.A.U. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, VidaCaixa) amb autorització per comercialitzar els productes d'assegurances de SegurCaixa Adeslas. També cal destacar la comercialització dels seus productes a través de la seva xarxa d'oficines i agents externs, així com a través d'AgenCaixa, S.A.U.

SegurCaixa Adeslas és la Societat dominant d'un grup format per la mateixa societat i les societats dependents detallades a l'Annex II (d'ara endavant "el Grup"). El Grup desenvolupa activitats en l'àmbit de la prestació sanitària, principalment centres mèdics i dentals, i complementa l'activitat asseguradora de la Societat dominant. Aquestes activitats se centren en l'explotació comercial de centres i establiments sanitaris destinats a la prevenció, diagnòstic i tractament de malalties bucodentals, assistència, consultes, diagnòstic i anàlisis clíniques, així com la participació en societats mercantils dedicades a l'explotació i gestió d'establiments sanitaris.

El Grup està controlat per Mutua Madrileña Automovilista, Sociedad de Seguros a Prima Fija, amb domicili social a Paseo de la Castellana, núm. 33 de Madrid, en virtut d'una aliança accionarial i estratègica acordada amb el Grup CaixaBank per tal de desenvolupar, comercialitzar i distribuir assegurances generals de no vida de SegurCaixa Adeslas (vegeu Notes 1.4 i 5.7).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

1.4. Operacions societàries

Amb data 13 de gener de 2011, el Grup CaixaBank i Mutua Madrileña Automovilista, Sociedad de Seguros a Prima Fija (d'ara endavant, "Mutua Madrileña") van acordar una aliança estratègica per al desenvolupament, la comercialització i la distribució d'assegurances generals de no vida de SegurCaixa Adeslas.

L'esmentada aliança es va materialitzar, un cop es van obtenir totes les autoritzacions pertinents, a través de l'aportació per part de Mutua Madrileña de la seva participació a Aresa Seguros Generales, S.A., que pujava a un 99,99%, mitjançant un augment de capital de SegurCaixa Adeslas per un valor de 150.000 milers d'euros i un contracte de compravenda d'accions pel qual VidaCaixa (anteriorment denominada VidaCaixa Grup, S.A.) va vendre a Mutua Madrileña una participació a SegurCaixa Adeslas suficient per arribar al 50% del capital social d'aquesta societat, tenint en compte les accions que Mutua Madrileña va subscriure en la referida ampliació de capital a SegurCaixa Adeslas.

L'objectiu fonamental d'aquesta operació va ser el desenvolupament, la comercialització i la distribució d'assegurances generals de no vida conjuntament, per evitar duplicitats i aconseguir una presència única i més potent en el mercat assegurador.

Com a conseqüència d'aquesta aliança, i des de la seva subscripció, es van produir una sèrie de reestructuracions i operacions societàries. Les principals operacions s'enumeren a continuació:

- Ampliació de capital de SegurCaixa Adeslas per 3.965 euros mitjançant el bescanvi de 4.357 accions de SegurCaixa Adeslas per les 225 accions d'Aresa de les quals era accionista minoritari Eterna Aseguradora, S.A. Compañía de Seguros y Reaseguros.

- La fusió per absorció d'Aresa Seguros Generales, S.A. per SegurCaixa Adeslas el juliol del 2012.
- La fusió per absorció, durant el primer trimestre del 2013, del hòlding VidaCaixa Grup, S.A.U. per part de VidaCaixa, S.A., transferint-se la participació mantinguda per l'accionista a VidaCaixa, S.A.
- Adquisició el setembre del 2013, mitjançant acords entre SegurCaixa Adeslas i CaixaBank, i posterior fusió el novembre del 2014 de CajaSol Seguros Generales, Sociedad de Seguros y Reaseguros, S.A.U. i CAN Seguros de Salud, S.A.U., companyies procedents de Banca Cívica.
- Adquisició el juny del 2014, mitjançant acord entre SegurCaixa Adeslas i CaixaBank, i posterior fusió el desembre del 2014 de CAN Seguros Generales, S.A., companyia procedent de Banca Cívica.
- Addenda, l'abril del 2015, al contracte d'Agència per a la distribució d'assegurances generals amb CaixaBank i pagament de 47.000 milers d'euros com a contraprestació complementària per les activitats de mediació en la comercialització d'assegurances consistent en la cerca de clients a través de la xarxa bancària procedent de Barclays.

Amb data 28 d'abril de 2016, els accionistes majoritaris de la Societat dominant van acordar subscriure un acord per a la novació parcial del Contracte entre accionistes de SegurCaixa Adeslas i el Grup CaixaBank i Grup Mutua Madrileña.

El març del 2015 es va produir la presa de participació accionarial, per part de SegurCaixa Adeslas, del 25,15% del capital social de la societat Igualatorio Médico Quirúrgico de Especialidades de Asturias, S.A. de Seguros ("IMQ Asturias") mitjançant la subscripció d'un acord marc amb la Sociedad de Profesionales Médicos del Igualatorio Médico Quirúrgico de Asturias, S.L., per a l'explotació de l'esmentada societat. El 21 de desembre de 2016, el Grup va incrementar la seva participació accionarial a IMQ Asturias fins a arribar

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

al 35,03% del seu capital social, mitjançant una inversió addicional de 2.801 milers d'euros. El desembre del 2017, i en el marc d'aquest acord, el Grup va incrementar la seva participació accionarial a IMQ Asturias fins a arribar al 44,91% (vegeu Nota 4.7). L'increment de participació no va suposar un canvi en la condició de la inversió com a associada.

La informació legal de les operacions societàries esmentades en els paràgrafs anteriors es troba detallada en els comptes anuals de la Societat dominant dels exercicis en què van tenir lloc.

Amb data 10 de maig de 2018, el Grup va procedir a la venda de la seva participació a Igruco Gestión, S.L., capdavantera del Grup Igruco, per un import de 8.593 milers d'euros. La baixa d'aquest subgrup va suposar un resultat a nivell consolidat de 1.477 milers d'euros, que es va registrar en l'epígraf "Participació en beneficis de societats posades en equivalència" del resultat d'altres activitats del compte de resultats consolidat.

1.5. Resum estadístic de les queixes i reclamacions ateses

Les queixes i reclamacions resoltes a SegurCaixa Adeslas durant l'exercici 2019, independentment de si la reclamació s'inicia durant l'any o en l'exercici anterior, han pujat a un total de 14.816 (12.936 el 2018).

Tipus de resolució	Exercici 2019
- Desestimades	6.340
- Estimades	6.672
- SCA Omet Pronunciar-se	1.799
- No admesa a tràmit	5
Total	14.816

En compliment de l'Ordre Ministerial ECO/734/2004, d'11 de març, sobre els departaments i serveis d'atenció al client i el defensor del client de les entitats financeres, així com del Reglament per a la Defensa del Client de SegurCaixa Adeslas, el Servei d'Atenció al Client coneixerà de les queixes i reclamacions que presentin les persones físiques o jurídiques legitimades d'acord amb l'article 5 del Reglament per a la Defensa del Client, de manera que, si la queixa o reclamació no ha estat resolta a favor seu pel departament, oficina o servei objecte d'aquesta, la queixa o reclamació serà remesa al Servei d'Atenció al Client, que continuarà el procediment, llevat que el reclamant manifesti la seva conformitat amb la resolució dictada en primera instància.

En aquest sentit, les queixes i reclamacions resoltes pel Servei d'Atenció al Client de la Societat dominant durant l'exercici 2019, en estricte compliment de l'esmentat reglament, independentment de si la reclamació es va iniciar durant l'any o en l'exercici anterior, pugen a un total de 833 (694 el 2018):

Tipus de resolució	Exercici 2019
- Desestimades	625
- Estimades	129
- SCA Omet Pronunciar-se	76
- No admesa a tràmit	3
Total	833

Així mateix, el Servei d'Atenció al Client de la Societat dominant ha tramitat els expedients de queixes i reclamacions que els nostres assegurats han presentat davant la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, que el 2019 han pujat a 215 expedients (241 el 2018).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els criteris de decisió aplicats pel Servei d'Atenció al Client queden reflectits en les seves pròpies resolucions, i són els següents:

- Estricta observança del principi de legalitat, el bloc o grup normatiu del qual està compost per les Lleis de Contracte d'Assegurança 50/1980, de 8 d'octubre, i 44/2002, de 22 de novembre, de Reforma del Sistema Financer, així com el compliment puntual de totes les obligacions imposades en els contractes subscrits.
- Acatament de les resolucions de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions del Ministeri d'Economia i Competitivitat.
- Motivació jurídica dels pronunciaments, exposant conclusions clares sobre la sol·licitud plantejada en la queixa o reclamació, basant-se en les clàusules contractuals, en la legislació d'assegurances i en les bones pràctiques i usos del sector assegurador.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

2. BASES DE PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

2.1. Bases de presentació

SegurCaixa Adeslas, d'acord amb el RD 1159/2010, de 17 de setembre, pel qual s'aproven les normes per a la formulació d'estats financers consolidats (d'ara endavant, "NOFCAC"), i en virtut de l'article 43 bis del Codi de Comerç, es va acollir fins a l'exercici 2016 a la dispensa de formular comptes anuals consolidats amb motiu d'integrar-se en un grup de consolidació superior. La Societat dominant va decidir, de manera voluntària, formular per primera vegada comptes anuals consolidats en l'exercici 2017, així com començar a aplicar, també de manera voluntària, la legislació de la Unió Europea sobre les normes internacionals d'informació financera adoptades (NIIF-UE), després d'establir-se com a data de transició l'1 de gener de 2016.

Els presents comptes anuals consolidats del Grup SegurCaixa Adeslas s'han preparat d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) que, havent estat aprovades per la Comissió Europea, estiguessin en vigor a la data de tancament de l'exercici. Aquestes normes comprenen les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF), les Normes Internacionals de Comptabilitat (NIC) i les Interpretacions emeses pel Comitè d'Interpretacions de les NIIF (CINIIF). Els estats financers consolidats compleixen les NIIF segons les emet el Consell de Normes Internacionals de Comptabilitat (CNIC).

Els presents comptes anuals consolidats no inclouen informació sobre segments, ja que la NIIF 8 permet no incloure aquesta informació quan la societat matriu del grup no té valors (accions o deute) admesos a cotització, ni estan aquests valors en procés d'admissió a cotització.

Pel mateix motiu, no s'hi inclou informació sobre guany per acció, que exigeix la NIC 33.

Aquests comptes anuals consolidats han estat formulats pels Administradors de la Societat dominant d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup, que és el que s'estableix a:

- El Codi de Comerç i la resta de legislació mercantil.
- Les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea mitjançant Reglaments Comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol de 2002, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores ("LOSSEAR").
- Als efectes de la valoració de les provisions tècniques, el Reial Decret 1060/2015, de 20 de novembre, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores ("ROSSEAR"), així com els articles vigents del Reial Decret 2486/1998, de 20 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Ordenació i Supervisió d'Assegurances (d'ara endavant, "ROSAP"), i les disposicions reguladores establertes per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.
- Les normes d'obligat compliment aprovades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes en desenvolupament del Pla General de Comptabilitat i les seves normes complementàries.

Els Administradors de la Societat dominant van procedir a aplicar en l'elaboració dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2017 totes les exempcions obligatòries i les exempcions opcionals a l'aplicació retroactiva de les NIIF que s'indiquen a continuació, d'acord amb el que

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

estipula la NIIF 1 "Adopció de les Normes Internacionals d'Informació Financera":

- El Grup va optar per no reexpressar les combinacions de negoci que van tenir lloc abans de la data de transició, resultant de la seva aplicació que el fons de comerç en el balanç consolidat d'obertura de conformitat amb les NIIF sigui el seu import en llibres en la data de transició, d'acord amb les normes aplicables anteriors (Pla de Comptabilitat d'Entitats Asseguradores), de manera que aquest import és el reexpressat per l'aplicació retroactiva, opció triada pel Grup en els seus comptes individuals, del RD 583/2017.

Per tant, els saldos de fons de comerç que es van considerar per al balanç consolidat d'obertura són els fons de comerç reconeguts a 1 de gener de 2016, deduïda l'amortització corresponent a exercicis anteriors per aplicació del RD 602/2016. En conseqüència, el valor considerat per l'entitat en el seu balanç consolidat d'obertura per als fons de comerç difereix del valor atorgat en el moment de dur a terme les combinacions de negoci.

La preparació de comptes anuals de conformitat amb les NIIF exigeix l'ús d'estimacions comptables significatives. També exigeix a la direcció de la Societat dominant que exerceixi el seu judici en el procés d'aplicar les polítiques comptables del Grup. En la Nota 2.9 dels presents comptes anuals consolidats es revelen les àrees que impliquen un major grau de judici o complexitat o les àrees on les hipòtesis i estimacions són significatives per als comptes anuals consolidats.

2.2. Imatge fidel

Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2019 han estat obtinguts dels registres comptables de SegurCaixa Adeslas i de la resta d'entitats integrades al Grup i es presenten d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és aplicable i, en particular, els principis i criteris comptables continguts en aquest, de manera que mostren la

imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del grup consolidat a 31 de desembre de 2019 i dels resultats de les seves operacions, dels fluxos d'efectiu consolidat i dels canvis en el patrimoni net consolidat que s'han produït durant l'exercici anual acabat en aquesta data.

Els presents comptes anuals consolidats, que han estat formulats pels Administradors de la Societat dominant amb data 19 de febrer de 2020, se sotmetran a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes, i s'estima que seran aprovats sense cap modificació.

Per la seva banda, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2018 van ser aprovats en la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 24 d'abril de 2019.

2.3. Normes, modificacions i interpretacions obligatòries per a tots els exercicis començats l'1 de gener de 2019

El Grup ha aplicat les següents normes i modificacions per primera vegada per al seu exercici anual que comença l'1 de gener de 2019:

- *NIIF 16 "Arrendaments"*:

El 2016 es va publicar la nova norma d'arrendaments NIIF 16, que tracta la identificació dels contractes d'arrendament i el seu tractament comptable en els estats financers d'arrendataris i arrendadors. La norma substitueix la NIC 17 i les interpretacions associades.

Alguns dels aspectes més significatius d'aquesta norma són els següents:

- Es basa en un model de control per a la identificació dels arrendaments, distingint entre arrendaments d'un actiu identificat i contractes de servei.
- Hi ha canvis significatius en la comptabilitat de l'arrendatari:

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

- Desapareix el test de classificació anterior, en eliminar la diferenciació entre arrendaments financers i operatius.
 - Un model únic d'arrendament en el qual es reconeixen tots els lloguers en el balanç (més actiu i passiu), com si fossin compres finançades, amb excepcions limitades.
- Les entitats han de valorar els passius per arrendament al valor actual de les seves quotes d'arrendament. Aquests passius inclouen les quotes fixes i aquelles que en substància també ho són, així com les quotes variables que depenen d'un índex o d'un tipus d'interès (com un Índex de preus al consum, o un tipus d'interès de referència). El passiu per l'arrendament no inclou les quotes variables relacionades amb l'acompliment futur o ús de l'actiu subjacent (per exemple, en funció de vendes).
 - Inclou certa simplificació pràctica permetent comptabilitzar els arrendaments a curt termini i els arrendaments d'actius de baix valor (menys de 5.000 euros) directament com una despesa, normalment de manera lineal al llarg de la durada de l'arrendament.
 - Per contra, pràcticament no hi ha canvis en la comptabilitat dels arrendadors, que continuen amb un model dual similar al de la NIC 17, fent un test de classificació per distingir entre arrendaments financers i operatius.

La norma es pot aplicar per primera vegada pels arrendataris de manera completament retrospectiva o mitjançant un mètode retrospectiu modificat. Si s'opta per aquest segon mètode, l'entitat no reexpresa la informació comparativa, i registra l'efecte acumulat de la primera aplicació de la norma com un ajustament al saldo inicial del patrimoni en la data de primera aplicació.

L'impacte de l'adopció d'aquesta norma en el Grup es descriu en les Notes 2.8 i 3.5.1.

- *Modificació a la NIIF 9 "Característiques de cancel·lació anticipada amb compensació negativa":*

Aquesta modificació introdueix canvis en el test SPPI (solament pagaments de principal i interessos) per permetre que, en certes circumstàncies, actius amortitzables anticipadament pel prestatari i que impliquin el pagament d'una compensació que reflecteix els canvis en els tipus d'interès, puguin ser mesurats a cost amortitzat, subjectes a la resta de criteris de la NIIF 9.

Respecte a l'adopció de la NIIF 9, el Grup ha considerat l'aplicació de l'enfocament de diferiment previst per al sector assegurador ("Deferral approach"), publicat per l'IASB el setembre del 2016, per posposar l'aplicació de la NIIF 9 fins a la data d'entrada en vigor efectiva de la NIIF 17, prevista per a l'1 de gener de 2021.

- *Interpretació de la CNIF 23 "Incertesa sobre tractaments fiscals":*

Aquesta interpretació clarifica com cal aplicar els criteris de registre i valoració de la NIC 12 Impostos sobre beneficis quan hi ha incertesa sobre l'acceptabilitat per part de l'autoritat fiscal d'un determinat tractament fiscal utilitzat per l'entitat.

L'aplicació d'aquesta norma no ha tingut impacte en el Grup.

- *Modificació a la NIC 12 "Impost sobre beneficis":*

D'acord amb aquesta modificació, l'impacte fiscal de la retribució d'instruments financers classificats com a patrimoni net s'ha de registrar en el compte de resultats o a patrimoni de manera consistent a on l'entitat originàriament va registrar les transaccions que van generar els beneficis distribuïbles.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

L'aplicació d'aquesta norma no ha tingut un impacte fiscal significatiu en el Grup.

Altres normes, modificacions i interpretacions a les normes existents que han estat publicades per l'IASB i són d'obligat compliment, però no tenen impacte en el Grup:

- *Modificació a la NIC 28 "Interès a llarg termini en associades i negocis conjunts".*
- *Modificació a la NIIF 3 "Combinacions de negoci".*
- *NIIF 11 "Negocis conjunts".*
- *Modificació a la NIC 23 "Costos per interessos".*
- *Modificació a la NIC 19 "Modificació, reducció o liquidació d'un pla".*

2.4. Normes, modificacions i interpretacions que encara no han entrat en vigor, però que es poden adoptar amb anticipació als exercicis començats a partir de l'1 de gener de 2020

- *Modificacions a la NIIF 9, NIC 39 i NIIF 7 "Reforma dels Tipus de Referència".*
- *Modificacions a la NIC 1 i NIC 8 "Definició de Materialitat".*

La Direcció de la Societat dominant ha optat per no aplicar anticipadament les normes esmentades.

2.5. Normes, modificacions i interpretacions a les normes existents que no es poden adoptar anticipadament o que no han estat adoptades per la Unió Europea

- *NIIF 17 "Contractes d'assegurances":*

Aquesta norma reemplaça la NIIF 4, que permet continuar utilitzant les pràctiques comptables establertes en les normes locals. Aquesta norma estableix els principis de valoració, registre, presentació i desglossament dels contractes d'assegurança amb l'objectiu que l'entitat proporcioni informació rellevant i fiable que permeti als usuaris de la informació financera determinar l'efecte que aquests contractes tenen en els estats financers de l'entitat.

La implementació de la NIIF 17 suposarà dur a terme una comptabilització consistent per a tots els contractes d'assegurança basada en un model de valoració que farà servir hipòtesis de càlcul actualitzades a cada data de tancament (com el tipus de descompte, hipòtesis actuàries, i respecte a altres variables financeres).

Els efectes dels canvis en les hipòtesis anteriors podran quedar reconeguts tant en el compte de resultats com en el patrimoni, en funció de la seva naturalesa i si aquests canvis estan associats a la prestació d'un servei que ja ha tingut lloc o no, o suposar una reclassificació entre els components del passiu d'assegurances registrades. Els ingressos o despeses es podran registrar íntegrament en el compte de resultats o bé en el patrimoni.

Pel que fa a tots els contractes que no siguin onerosos, les entitats reconeixeran un marge de benefici en el compte de pèrdues i guanys (denominat 'marge contractual del servei') al llarg del període en què l'entitat efectua el servei. Això no obstant, si en el moment de reconeixement inicial o bé durant el període en què l'entitat realitza el servei, el contracte és oneros, l'entitat haurà de reconèixer la pèrdua en el compte de pèrdues i guanys immediatament.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La NIIF 17 serà aplicable en els exercicis anuals que comencin l'1 de gener de 2021 (data de primera aplicació), si bé és obligatòria la presentació d'informació comparativa (data de transició d'1 de gener de 2020).

El 26 de juny de 2019, l'IASB va publicar un esborrany de modificacions que aborda els problemes d'implementació de la Norma, identificats després de la seva publicació el 2017. Entre les modificacions proposades s'inclou el diferiment de la seva aplicació obligatòria als exercicis iniciats a partir de l'1 de gener de 2022.

El Grup està duent a terme un projecte per a l'adaptació al nou marc de la NIIF 17 per garantir-ne el compliment en la data de primera aplicació.

- *Modificació a la NIIF 3 "Definició de negoci":*

Amb aquesta modificació, l'IASB introdueix aclariments a la definició en el marc d'una combinació de negocis, o si, per contra, es tracta d'una adquisició d'un conjunt d'actius.

D'acord amb les modificacions introduïdes, perquè un conjunt integrat d'activitats i actius pugui ser considerat un negoci ha d'incloure, com a mínim, uns inputs i un procés substantiu que, conjuntament, contribueixin de manera significativa en les capacitats de l'entitat de proporcionar uns outputs.

La Direcció de la Societat dominant ha optat per no aplicar anticipadament aquesta norma.

Altres normes, modificacions i interpretacions a les normes existents que han estat publicades per l'IASB i no es poden adoptar anticipadament, o no han estat adoptades per la Unió Europea i que si s'apliquessin no tindrien impacte significatiu en el Grup:

- *Modificació a la NIC 1 "Presentació d'estats financers - Classificació de passius com a corrents o no corrents".*

2.6. Agrupació de partides

Determinades partides del balanç consolidat, dels comptes de resultats consolidats, de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat i de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat es presenten de manera agrupada per facilitar-ne la comprensió, si bé, en la mesura en què sigui significativa, s'ha inclòs la informació desagregada en les corresponents notes de la memòria consolidada.

2.7. Correcció d'errors

En l'elaboració dels comptes anuals consolidats adjunts no s'ha detectat cap error significatiu que hagi suposat la reexpressió dels imports inclosos en els comptes anuals consolidats de l'exercici 2018.

2.8. Comparació de la informació

Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2019, que comprenen el balanç consolidat, els comptes de resultats consolidats, l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat, l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i les notes de la memòria es presenten de manera comparativa amb els estats de l'exercici precedent.

Tal com s'indica en la Nota 2.3, en l'exercici 2019 ha estat obligatòria l'aplicació de la NIIF 16 sobre arrendaments. Prenent com a base el que disposa aquesta norma, el Grup ha optat pel mètode retrospectiu modificat per a la primera aplicació. Aquest mètode permet estimar el valor del dret d'ús per referència al passiu financer de les operacions i,

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

en conseqüència, no s'ha generat cap impacte a reserves a 1 de gener de 2019.

Els desglossaments a 31 de desembre de 2018 de les partides del balanç associades a contractes d'arrendament no han estat reexpressats, per la qual cosa no són comparables amb la informació referida a 31 de desembre de 2019.

En aquest sentit, la conciliació entre els compromisos per arrendament operatiu a 31 de desembre de 2018 i els passius per arrendaments reconeguts a 1 de gener de 2019 en aplicació de la NIIF 16 és la següent:

	Milers d'euros
Compromisos per arrendament operatiu a 31.12.2018	159.455
Diferent tractament del termini de l'arrendament	(412)
Separació de components no arrendament	(3.131)
Altres ajustaments (inclou el descompte financer pels pagaments futurs) (*)	(46.280)
Contractes d'arrendament subjectes a la NIIF 16 no reconeguts com a arrendament sota NIC 17	3.850
Passiu per arrendament a 1 de gener de 2019	113.482
(*)Tipus de descompte aplicat (segons el termini)	[3,19% - 4,98%]

2.9. Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa

La preparació dels comptes anuals consolidats exigeix l'ús per part de la Societat dominant i de les seves societats dependents de certes estimacions i judicis en relació amb el futur que s'avaluen contínuament i es basen en l'experiència històrica i altres factors, incloses les

expectatives de successos futurs que es consideren raonables sota les circumstàncies actuals.

En l'elaboració dels comptes anuals consolidats adjunts s'han utilitzat estimacions efectuades per valorar determinats saldos i transaccions del període. Principalment, aquestes estimacions es refereixen a:

- L'avaluació del valor raonable, valor en ús i valor actual de determinats actius financers (vegeu Nota 3.7).
- La vida útil dels actius materials, inversions immobiliàries i intangibles (vegeu Notes 3.2, 3.3 i 3.1).
- El termini dels contractes d'arrendament i el tipus de descompte utilitzat en la valoració del passiu per arrendament (vegeu Nota 3.5.1).
- Prova de deteriorament del fons de comerç i actius intangibles de vida útil indefinida (vegeu Nota 3.1).
- Valoració de les provisions tècniques (vegeu Nota 3.15).
- Probabilitat d'ocurrència de determinades provisions / contingències (vegeu Nota 3.16).
- Recuperabilitat dels impostos diferits. Els impostos diferits d'actius es reconeixen en la mesura en què s'estimin guanys fiscals futurs (vegeu Nota 3.12).
- Compromisos per pensions (vegeu Nota 3.17).

Les principals partides comptables que es poden veure afectades en un futur per canvis en les circumstàncies que afectin la seva valoració es refereixen al càlcul dels valors raonables, dels valors actuals i l'estimació de provisions i impostos. Per al càlcul d'aquests valors es requereix, en certs casos, l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs associats, assumint de la mateixa manera hipòtesis sobre les taxes de descompte que cal utilitzar. El Grup ha utilitzat les hipòtesis més raonables en l'estimació d'aquests valors, d'acord amb la informació disponible i les circumstàncies actuals.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

3. POLÍTIQUES COMPTABLES

3.1. Immobilitzat intangible

Com a norma general, l'immobilitzat intangible es valora inicialment pel seu preu d'adquisició o cost de producció. Posteriorment es valora al seu cost minorat per la corresponent amortització acumulada i, si escau, per les pèrdues per deteriorament que hagi experimentat. Quan, sobre la base de tots els factors rellevants, no hi hagi un límit previsible al període al llarg del qual s'espera que l'actiu generi fluxos d'efectiu per al Grup, aquest actiu es considerarà de vida útil indefinida. Aquests actius de vida útil indefinida no s'amortitzen; en comptes d'això, se sotmetran a proves de deteriorament de valor. Anualment, es revisa si la qualificació de vida útil indefinida segueix sent adequada.

3.1.1. Fons de comerç

El fons de comerç sorgeix en virtut d'una adquisició onerosa en el context d'una combinació de negocis i representa l'excés de la contraprestació transferida, l'import de qualsevol participació no dominant en l'adquirida i el valor raonable en la data d'adquisició de qualsevol participació en el patrimoni prèvia en l'adquirida sobre el valor raonable dels actius nets identificables adquirits. Si el total de la contraprestació transferida, la participació no dominant reconeguda i la participació prèviament mantinguda valorada a valor raonable és menor que el valor raonable dels actius nets de la dependent adquirida, en el cas d'una adquisició en condicions molt avantatjoses, la diferència es reconeix directament en el compte de resultats consolidat.

A l'efecte de seguir el valor del fons de comerç o, si escau, procedir al seu deteriorament, el fons de comerç adquirit en una combinació de negocis s'assigna a cadascuna de les unitats generadores d'efectiu ("UGE"), o grups d'unitats generadores d'efectiu ("UGEs"), que s'espera que es beneficiïn de les sinergies de la combinació. Les unitats o grup

d'unitats s'identifiquen al nivell més baix al qual es controla el fons de comerç als efectes de gestió interna, que són els segments operatius. En aquest sentit, i considerant els menors elements identificables, s'han establert dues unitats generadores d'efectiu, distingint entre el ram de Salut (d'ara endavant, UGE Salut) i la resta de Rams (d'ara endavant, UGE Resta).

Les revisions de les pèrdues per deteriorament del valor del fons de comerç es realitzen anualment o amb més freqüència si successos o canvis en les circumstàncies indiquen una potencial pèrdua per deteriorament. L'import en llibres de l'UGE que conté el fons de comerç es compara amb l'import recuperable, que és el més gran entre valor en ús o el valor raonable menys els costos de venda. Qualsevol pèrdua per deteriorament es reconeix immediatament com una despesa i posteriorment no es reverteix.

3.1.2. Aplicacions informàtiques

Aquest epígraf del balanç consolidat correspon al cost d'aplicacions informàtiques, que es valoren per l'import satisfet per a la seva adquisició o dret d'ús, sempre que se n'hagi previst la utilització en diversos exercicis. Els costos recurrents meritats com a conseqüència de la modificació o actualització d'aplicacions o sistemes informàtics, els de formació de personal per a l'aplicació de sistemes informàtics, els derivats de revisions globals de sistemes i els costos de manteniment es registren amb càrrec al compte de resultats consolidat de l'exercici en què s'incorren.

Els costos de desenvolupament d'aplicacions informàtiques es reconeixen actius intangibles quan compleixin els criteris de reconeixement d'un actiu, i es registren i s'amortitzen des del moment en què l'actiu està preparat per al seu ús.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

L'amortització es duu a terme linealment en un període de tres fins a cinc anys, a raó d'un 33,33% i un 20% anual, respectivament.

Així mateix, en aquest epígraf es recullen els actius per dret d'ús associats als contractes d'arrendament fruit de l'aplicació de la NIF 16 (vegeu Notes 2.3 i 2.8) i l'actiu subjacent dels quals és un actiu d'immobilitzat intangible. Les polítiques comptables associades als contractes d'arrendament es troben en la Nota 3.5.

3.1.3. Concessions

La contraprestació rebuda en el dret a cobrar les tarifes corresponents en funció del grau d'utilització del servei públic d'aparcament, es registra com a actius afectes a la concessió en l'epígraf d'immobilitzat intangible. Aquests actius s'amortitzen linealment durant el període concessional. Les actuacions de reposició i reparació que es duen a terme respecte a períodes d'utilització superior a l'any, necessàries per mantenir en condicions d'ús les infraestructures, comporten la dotació d'una provisió sistemàtica en funció de l'ús i fins al moment en què s'hagin d'efectuar aquestes actuacions. La dotació d'aquesta provisió origina una despesa en el compte de resultats consolidat.

3.1.4. Marca

Com a conseqüència de l'adquisició d'Adeslas, el Grup va incorporar el valor de la marca "Adeslas" en el balanç consolidat, pel seu valor raonable en el moment d'adquisició. Aquest valor raonable va ser determinat a través del mètode de "royalties" amb el mètode de la taxa interna de rendibilitat d'un hipotètic llicenciatari. En el procés de valoració es va establir per a aquest intangible una vida útil indefinida. La marca és un actiu intangible de vida útil indefinida, per la qual cosa no s'amortitza. En comptes d'això, els imports que manté el Grup activats se sotmeten, en cada data de tancament, a proves de deteriorament, d'acord amb la metodologia indicada en la Nota 5.1.1, i es procedeix, si escau, a registrar la corresponent correcció valorativa.

3.1.5. Cartera d'assegurats Adeslas

El Grup va incorporar el valor raonable de la cartera d'assegurats d'Adeslas en el moment de l'adquisició. Aquest valor raonable es va determinar a partir d'un "income approach", basant-se en el mètode de l'excés de beneficis multiperíode.

La vida útil estimada de la cartera d'assegurats es va determinar en base a les ràtios de caiguda mitjana per a cada tipus de cartera valorada. El rang de vida útil per a aquests productes es va estimar entre els 4,4 i els 9,7 anys, segons els diferents rams, i la vida útil mitjana ponderada es va situar al voltant dels 6 anys. Aquesta taxa és la que es va fer servir per procedir a l'amortització lineal d'aquest actiu.

Això no obstant, els imports pendents d'amortització que el Grup manté activats se sotmeten, en cada data de tancament, a un test de deteriorament, d'acord amb la metodologia indicada més endavant, i es procedeix, si escau, a registrar la corresponent correcció valorativa (vegeu Nota 5.1.1). Al tancament dels exercicis 2019 i 2018, aquesta cartera d'assegurats es troba totalment amortitzada.

3.1.6. Xarxes de mediació i acords de distribució

- *Xarxa de Mediació de Barclays*

Amb data 22 d'abril de 2015, i com a conseqüència de la formalització de l'addenda al contracte d'Agència per a la distribució d'assegurances generals subscrit el 14 de juliol de 2011 amb CaixaBank, S.A. (vegeu Nota 1.4), el Grup va incorporar un actiu intangible, per un valor raonable de 47.000 milers d'euros, per les activitats de mediació en la comercialització d'assegurances consistent en la cerca de clients a través de la xarxa bancària procedent de Barclays. Aquest actiu ha estat assignat a l'UGE Resta.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La Direcció del Grup estima que la vida útil d'aquesta xarxa és indefinida. Amb periodicitat anual, el Grup duu a terme un "test de deteriorament" d'acord amb la metodologia especificada en la Nota 5.1.1.

- *Xarxa de Mediació Banc de València*

Amb data 13 de desembre de 2013, i derivat de l'import de la transacció del Negoci Assegurador de Banc de València per un import de 18.000 milers d'euros, el Grup va incorporar en el seu balanç consolidat, pel seu valor raonable, un actiu intangible, assignant 6.763 milers d'euros a l'UGE Salut i 11.237 milers d'euros a l'UGE Resta.

La Direcció del Grup estima que la vida útil d'aquesta xarxa és indefinida. Amb periodicitat anual, el Grup duu a terme un "test de deteriorament" d'acord amb la metodologia especificada en la Nota 5.1.1.

- *Acord de Distribució procedent de Banca Cívica*

Com a part del procés d'assignació del cost d'adquisició de les companyies procedents de Banca Cívica, el Grup va incorporar en el seu balanç consolidat durant l'exercici 2014 un actiu intangible, pel seu valor raonable, corresponent a acords de distribució, per un import total de 175.909 milers d'euros, assignant 70.292 milers d'euros a l'UGE Salut i 105.617 milers d'euros a l'UGE Resta (vegeu Nota 5.1.1).

La Direcció del Grup estima que la vida útil d'aquesta xarxa és indefinida. Amb periodicitat anual, el Grup duu a terme un "test de deteriorament" d'acord amb la metodologia especificada en la Nota 5.1.1.

3.1.7. Cartera de clients Banca Cívica

El Grup va incorporar el 2014 un actiu intangible pel valor raonable de la cartera d'assegurats procedents de Banca Cívica que puja a 10.901 milers d'euros (íntegrament assignat a l'UGE Resta). Aquest

valor raonable es va determinar a partir del Mètode de l'Excés de Rendiments Multiperíode, basat en l'excés de benefici sobre els actius contributius requerits per a l'explotació de l'intangible. La vida útil estimada per a aquesta cartera de clients es va determinar en 10 anys. Aquesta cartera s'amortitza de manera lineal en base a la vida útil estimada.

Així mateix, en el cas que es detectin indicis de deteriorament, els imports pendents d'amortització que el Grup pugui mantenir activats en concepte d'aquesta cartera de clients seran sotmesos, en cada data de tancament, a un test de deteriorament, d'acord amb la metodologia indicada més endavant, i es procedirà, si escau, a registrar la corresponent correcció valorativa (vegeu Nota 5.1.1).

3.1.8. Cartera d'assegurats – Altres

Les carteres d'assegurats es mostren pel seu cost històric, que és el seu valor raonable a la data d'adquisició.

Amb data 6 d'octubre de 2010 es va acordar que SegurCaixa Adeslas, en un procés de racionalització del negoci assegurador, desenvolupés l'activitat asseguradora relativa al ram de malaltia que fins llavors duia a terme VidaCaixa en règim de coassegurança amb Adeslas. Concretament, es desenvoluparia l'activitat relativa a la modalitat d'assistència sanitària compresa dins del ram de malaltia, amb data d'efecte 1 de gener de 2011.

El preu pagat per l'entitat SegurCaixa Adeslas per l'adquisició va ser de 6.000 milers d'euros, determinat mitjançant el descompte dels drets adquirits pel negoci, a una taxa de descompte del 8%, que corresponia al cost del capital assignat a l'esmentat negoci. L'amortització d'aquest actiu es va realitzar linealment, basant-se en una vida útil de 6 anys. Al tancament dels exercicis 2019 i 2018, aquesta cartera d'assegurats es troba totalment amortitzada

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

3.2. Immobilitzat material

El Grup registra en aquest epígraf els elements de transport, les instal·lacions, el mobiliari i els equips per a processaments de dades, així com els immobles i terrenys destinats a ús propi.

Així mateix, en aquest epígraf es recullen els actius per dret d'ús associats als contractes d'arrendament fruit de l'aplicació de la NIIF 16 (vegeu Notes 2.3 i 2.8) i l'actiu subjacent dels quals és un actiu d'immobilitzat material. Les polítiques comptables associades als contractes d'arrendament es troben en la Nota 3.5.

Els actius que integren els saldos d'aquests epígrafs del balanç consolidat es presenten valorats al seu preu d'adquisició, menys la seva corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagin pogut experimentar (vegeu Nota 5.2).

Els costos posteriors, ampliació, modernització o millores s'inclouen en l'import en llibres de l'actiu o es reconeixen com un actiu separat, segons correspongui, només quan és probable que els beneficis econòmics futurs associats amb l'element fluiran al grup i el cost de l'element es pugui determinar de manera fiable. L'import en llibres de qualsevol component comptabilitzat com un actiu separat es dona de baixa als comptes quan és substituït. La resta de despeses per reparacions, manteniment i conservació es carreguen a resultats durant l'exercici financer en què s'hi incorre.

Els terrenys no s'amortitzen. El Grup amortitza la resta de l'immobilitzat material seguint el mètode lineal, distribuint el cost dels actius entre els anys de vida útil estimada, determinats individualment, segons el detall següent:

Anys de Vida Útil Estimada	2019
- Construccions (*)	5-85
- Instal·lacions	4-20
- Mobiliari i equips d'oficina	5-10
- Equips processament d'informació	3-5
- Elements de transport	3-10
- Altre immobilitzat material	2-10

(*) Excloent-ne el valor del terreny

Les millores efectuades pel Grup sobre els locals arrendats a tercers, mitjançant acords que qualifiquen com a arrendaments operatius, que no siguin separables de l'actiu arrendat o cedit en ús, i que compleixin la política del Grup de reconeixement d'actius seran capitalitzades com a immobilitzat material. Aquestes millores seran amortitzades linealment en funció de la seva vida útil, que serà la durada del contracte d'arrendament, inclòs el període de renovació quan hi hagi evidència que suporti que aquesta es produirà, o la seva vida econòmica, el més petit dels dos.

El valor residual i la vida útil dels actius es revisen, i s'ajusten, si cal, en la data de cada balanç consolidat.

Quan l'import en llibres d'un actiu és superior al seu import recuperable estimat, el seu valor es redueix de manera immediata fins al seu import recuperable (vegeu Nota 3.4).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Les pèrdues i guanys per la venda d'immobilitzat material es calculen comparant els ingressos obtinguts amb l'import en llibres i s'inclouen en el compte de resultats consolidat.

3.3. Inversions immobiliàries

Les inversions immobiliàries comprenen edificis en propietat que es mantenen per a l'obtenció de rendes a llarg termini i no s'utilitzin per a ús propi. La resta d'immobles propietat del Grup s'inclouen en l'epígraf d'immobilitzat material.

Les inversions immobiliàries es reconeixen pel seu cost d'adquisició menys la seva corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagin pogut experimentar.

Per al càlcul de l'amortització de les inversions immobiliàries s'utilitza el mètode lineal en funció dels anys de vida útil estimats per a aquestes, que són:

Anys de Vida Útil Estimada	2019
- Construccions(*)	29-89

(*) Excloent-ne el valor del terreny

Els costos d'ampliació, modernització o millora dels béns de les inversions immobiliàries s'incorporen a l'actiu com a valor més gran del bé exclusivament quan suposen un augment de la seva capacitat, productivitat o allargament de la seva vida útil, i sempre que sigui possible conèixer o estimar el valor comptable dels elements que són donats de baixa de l'inventari pel fet d'haver estat substituïts.

Els costos de reparacions importants s'activen quan compleixen les condicions i s'amortitzen durant la seva vida útil estimada, mentre que les despeses de manteniment recurrents es carreguen en el compte de resultats consolidat durant l'exercici en què s'hi incorre.

El valor residual i la vida útil dels actius es revisen, i s'ajusten, si cal, en la data de cada balanç consolidat.

3.4. Deteriorament del valor dels actius no financers

Al tancament de cada exercici, el Grup avalua si hi ha indicis que els elements de l'actiu puguin haver experimentat una pèrdua de valor. Si aquests indicis existeixen, s'estima el valor recuperable de l'actiu.

En el cas dels actius que no es troben en condicions d'ús i dels actius intangibles amb vida útil indefinida, l'estimació del valor recuperable és realitzada amb independència de l'existència o no d'indicis de deteriorament.

El fons de comerç i els actius intangibles que tenen una vida útil indefinida no estan subjectes a amortització i se sotmeten anualment a proves de deteriorament del valor, o amb més freqüència en cas de successos o canvis en les circumstàncies que indiquin que podria haver sofert deteriorament de valor.

Es reconeix una pèrdua per deteriorament per l'excés de l'import en llibres de l'actiu sobre el seu import recuperable, entès aquest com el valor raonable de l'actiu menys els costos de venda o el valor en ús, el més gran dels dos. A l'efecte d'avaluar les pèrdues per deteriorament del valor, els actius s'agrupen als nivells més baixos per als quals hi ha fluxos d'entrada d'efectiu identificables per separat que siguin en gran manera independents d'altres actius o grups d'actius (unitats generadores d'efectiu).

La prova de deteriorament de valor per als actius intangibles i el fons de comerç es detalla en la Nota 5.1.1.

Els actius no financers que hagin experimentat una pèrdua per deteriorament, se sotmeten a revisions a cada data del balanç consolidat per si s'han produït reversions de la pèrdua.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

En el cas d'actius diferents del fons de comerç i actius intangibles de vida útil indefinida, un cop reconeguda la correcció valorativa per deteriorament o la seva reversió, s'ajusten les amortitzacions dels exercicis següents considerant el nou valor comptable.

Pel que fa als immobles compresos tant en l'immobilitzat material com les inversions immobiliàries, s'entendrà per valor de mercat el valor de taxació atorgat per una entitat taxadora autoritzada per a la valoració de béns en el mercat hipotecari, d'acord amb les normes de valoració de béns immobles i de determinats drets per a certes finalitats financeres aprovades pel Ministeri d'Economia i Competitivitat (Ordre ECC/371/2013, de 4 de març, per la qual es modifica l'Ordre ECO/805/2003, sobre normes de valoració de béns immobles i de determinats drets per a certes finalitats financeres).

Les correccions valoratives individualitzades dels actius anteriors, així com la seva reversió quan desapareixen les circumstàncies que les han motivat, es registren com una despesa o un ingrés, respectivament, en el compte de resultats consolidat. La reversió té com a límit el valor comptable dels actius que estaria reconegut en la data de reversió si no s'hagués registrat la pèrdua de valor. Això no obstant, no es permet la reversió de correccions valoratives per al fons de comerç, les cessions de cartera ni per als drets econòmics derivats de carteres de pòlisses adquirides a un mediador.

3.5. Arrendaments

3.5.1. El Grup actua com a arrendatari

Transició a la NIIF 16 Arrendaments

Tal com es descriu en la Nota 2.8, el Grup ha optat per aplicar el mètode retrospectiu modificat per a la primera aplicació de la NIIF 16. Aquest mètode estipula que en la data d'aplicació inicial no es

requereix avaluar novament si un contracte és, o conté, un component d'arrendament d'acord amb els criteris establerts per la norma i aquesta s'aplica exclusivament als contractes que ja havien estat identificats com a arrendaments segons la normativa anterior (NIC 17).

El mètode retrospectiu modificat s'ha aplicat partint de les polítiques, estimació i criteris que el Grup ha considerat d'acord amb la NIIF 16 i que es descriuen a continuació:

- Reconeixement d'un passiu per arrendament en la data d'aplicació inicial quan es tracta d'arrendaments prèviament classificats com a arrendament operatiu d'acord amb la NIC 17 en l'epígraf "Resta d'altres deutes" del Balanç Consolidat. En aquest sentit, el Grup ha valorat el passiu per arrendament pel valor actual dels pagaments per arrendament no abonats fins aquest moment, descomptats al tipus d'interès incremental de l'endeutament de l'arrendatari en la data d'aplicació inicial.
- Reconeixement d'un actiu per dret d'ús en la data d'aplicació inicial quan es tracti d'arrendaments prèviament classificats com a arrendament operatiu d'acord amb la NIC 17 en l'epígraf "Immobilitzat intangible" i "Immobilitzat material" del Balanç Consolidat, segons la naturalesa de l'actiu subjacent. En aquest sentit, el Grup ha optat per registrar un actiu per dret d'ús per un import igual al del passiu per arrendament, ajustat per l'import de qualssevol pagaments anticipats o meritats en relació amb aquest arrendament i reconeguts en l'estat de situació financera immediatament abans de la data d'aplicació inicial, si escau.
- Estimació de la taxa de descompte. En no poder determinar fàcilment el tipus d'interès implícit en l'arrendament, el Grup ha optat per utilitzar el tipus d'interès incremental de l'endeutament de l'arrendatari. Aquesta taxa correspon a l'interès que l'arrendatari suportaria en obtenir un préstec en un termini similar, i amb un risc

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

similar, per finançar un actiu de valor similar a l'actiu de dret d'ús en un entorn similar. El Grup ha obtingut aquesta taxa a través d'una metodologia establerta per a això, en la qual s'ha considerat una taxa de referència, un ajustament de crèdit i un ajustament específic d'arrendament.

- Determinació del termini d'arrendament considerat per a cada contracte:
 - Contractes d'arrendaments d'immobles: el Grup ha optat per determinar el termini d'arrendament com la data del període no cancel·lable del contracte més totes les pròrrogues potestatives possibles a discreció per part del Grup.
 - Contractes d'arrendaments diferents d'immobles: el Grup ha determinat com a termini d'arrendament el període no cancel·lable dels contractes.
- El Grup ha optat per aplicar l'exempció relativa als contractes d'arrendament de baix valor (aquells contractes l'actiu subjacent dels quals és inferior a 5 milers d'euros) i curt termini (aquells contractes el termini d'arrendament romanent dels quals a la data de transició és inferior a 12 mesos).

Com a conseqüència de l'entrada en vigor de la NIIF 16, i considerant les polítiques, estimacions i criteris detallats anteriorment, el Grup ha registrat un passiu per arrendament a 1 de gener de 2019 per un import de 113.482 milers d'euros i un actiu per dret d'ús per un import igual al del passiu per arrendament, registrats en els epígrafs "Immobilitzat intangible", "Immobilitzat material" i "Resta d'altres deutes". Aquest passiu per arrendament merita un tipus d'interès anual entre el 3,19% i el 4,98% (vegeu Nota 2.8).

Reconeixement i valoració de contractes d'arrendament

A l'inici del contracte, el Grup avalua si aquest constitueix, o conté, un arrendament. Un contracte constitueix, o conté, un arrendament si comporta el dret de controlar l'ús d'un actiu identificat durant un determinat període de temps a canvi d'una contraprestació.

El Grup reconeix un actiu per dret d'ús i un passiu per arrendament per a tots els contractes d'arrendament en què és l'arrendatari, a excepció dels arrendaments a curt termini (definites com a arrendaments amb un termini d'arrendament de 12 mesos o menys) i arrendaments d'actius de baix valor. Per a aquests contractes, el Grup reconeix els pagaments per arrendament corresponents a aquests arrendaments com a despeses de manera lineal durant el termini de l'arrendament.

Inicialment, el Grup valora l'actiu per dret d'ús al cost. El cost de l'actiu per dret d'ús comprèn:

- a) l'import de la valoració inicial del passiu per arrendament;
- b) qualsevol pagament per arrendament efectuat en la data de començament o abans d'aquesta, menys qualsevol incentiu d'arrendament rebut;
- c) qualsevol cost directe inicial suportat per l'arrendatari; i
- d) una estimació dels costos en què incorrerà l'arrendatari en desmantellar i eliminar l'actiu subjacent, rehabilitar el lloc on s'ubiqui o retornar aquest actiu a la condició exigida en els termes i condicions de l'arrendament, excepte si s'incorre en aquests costos per a la producció d'existències.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Posteriorment, l'actiu per dret d'ús es mesura a cost menys la depreciació acumulada i les pèrdues per deteriorament del valor.

Els actius per dret d'ús es presenten en la mateixa partida del Balanç Consolidat en la qual es presentarien els corresponents actius subjacents si es tinguessin en propietat.

El Grup aplica la NIC 36 Deteriorament del valor dels actius, per determinar si un actiu amb dret d'ús està deteriorat, i comptabilitza qualsevol pèrdua per deteriorament del valor.

Les rendes variables que no depenen d'un índex o taxa no s'inclouen en la valoració del passiu d'arrendament i l'actiu per dret d'ús. Els pagaments relacionats es reconeixen com una despesa en el període en què ocorre l'esdeveniment o condició que desencadena aquests pagaments i es registren en els epígrafs "Altres Despeses Tècniques" i "Altres despeses no Tècniques" del compte de resultats consolidat de l'activitat.

Adicionalment, la NIF 16 permet que l'arrendatari no separi els components no arrendats, i en comptes d'això comptabilitzi qualsevol arrendament i components associats no arrendats com un sol acord.

El passiu per arrendament es mesura inicialment al valor actual dels pagaments de l'arrendament que no estiguin abonats a la data d'inici, descomptats al tipus d'interès implícit en l'arrendament, si aquest tipus es pot determinar fàcilment. Si no es pot determinar fàcilment, l'arrendatari utilitzarà el tipus d'interès incremental de l'endeutament de l'arrendatari.

Els pagaments per arrendament inclosos en el valor del passiu estan compresos per:

a) pagaments d'arrendament fixos, menys els incentius d'arrendament;

- b) pagaments d'arrendament variables que depenen d'un índex o taxa, inicialment mesurats utilitzant l'índex o taxa a la data d'inici;
- c) l'import que s'espera que pagui l'arrendatari amb garanties de valor residual;
- d) el preu d'exercici de les opcions de compra, si l'arrendatari està raonablement segur d'exercir les opcions; i
- e) pagaments de multes per rescissió del contracte d'arrendament, si el seu termini reflecteix l'exercici d'una opció per rescindir el contracte d'arrendament.

El passiu per arrendament es registra en l'epígraf "Resta d'altres deutes" del Balanç Consolidat del Grup.

El valor en llibres del passiu per arrendament augmenta quan es reflecteixen els interessos sobre aquest passiu (utilitzant el mètode d'interès efectiu) i disminueix quan es reflecteixen els pagaments d'arrendament efectuats.

El Grup torna a mesurar el passiu per arrendament (i realitza els ajustaments corresponents a l'actiu relacionat amb el dret d'ús) quan:

- El termini de l'arrendament ha canviat o hi ha un canvi en l'avaluació de l'exercici d'una opció de compra, cas en el qual es torna a mesurar el passiu de l'arrendament mitjançant el descompte dels pagaments de l'arrendament revisats utilitzant una taxa de descompte revisada.
- Els pagaments d'arrendament canvien a causa de canvis en un índex o taxa o un canvi en el pagament esperat sota un valor residual garantit, cas en el qual el passiu per arrendament es mesura descomptant els pagaments d'arrendament revisats utilitzant la taxa de descompte inicial (llevat que els canvis en els pagaments d'arrendament es deguin a un canvi en una taxa

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

d'interès variable, cas en el qual es fa servir una taxa de descompte revisada).

Es modifica un contracte d'arrendament i la modificació de l'arrendament no es comptabilitza com un arrendament separat, cas en el qual el passiu de l'arrendament es torna a mesurar descomptant els pagaments de l'arrendament revisats utilitzant una taxa de descompte revisada.

3.5.2. El Grup actua com a arrendador

Els arrendaments d'immobilitzat es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les seves condicions es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari substancialment els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. La resta d'arrendaments es classifiquen com a arrendaments operatius.

Arrendament financer

En les operacions d'arrendament financer en les quals alguna societat del Grup actua com a arrendador, en el moment inicial d'aquestes es reconeix un compte a cobrar pel valor actual dels pagaments mínims que es rebran per l'arrendament més el valor residual de l'actiu arrendat, descomptat al tipus d'interès implícit del contracte. La diferència entre el compte a cobrar registrat en l'actiu i la quantitat que es cobrarà, corresponent a interessos no meritats, s'imputa al compte de resultats consolidat a mesura que es vagin meritant, d'acord amb el mètode del tipus d'interès efectiu.

Els actius registrats per aquest tipus d'operacions s'amortitzen amb criteris semblants als aplicats al conjunt dels actius materials, tenint en compte la seva naturalesa.

Arrendament operatiu

Els arrendaments en què una part significativa dels riscos i beneficis de la propietat no es transfereixen al Grup com a arrendatari es classifiquen com a arrendament operatiu.

Els ingressos derivats dels acords d'arrendament operatiu es registren en el compte de resultats consolidat en l'exercici en què es meritaven sobre una base lineal durant el període d'arrendament.

En els exercicis 2019 i 2018, tots els contractes d'arrendament van ser classificats com a arrendament operatiu.

3.6. Comissions anticipades i altres despeses d'adquisició

Les comissions anticipades i els costos d'adquisició s'activen per l'import de la comissió i dels costos d'adquisició tècnicament pendents d'amortitzar, és a dir, les corresponents a les primes meritades que són imputables al període comprès entre la data de tancament i el termini de cobertura dels contractes, de manera que les despeses imputades a resultats corresponen a les realment suportades en el període, amb el límit establert en les bases tècniques, i sempre que tinguin projecció econòmica futura i permetin, de manera directa al Grup, la generació futura de volum de negoci.

Les despeses recurrents que es produeixen normalment en tots els exercicis, o les que no estan relacionades amb la generació de volum de negoci, es carreguen en el compte de resultats consolidats en l'exercici en què s'incorren.

Les comissions anticipades i altres despeses d'adquisició activades es recullen en l'epígraf "Altres actius" del balanç consolidat (vegeu Nota 5.6.1).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

De manera paral·lela es reconeix un passiu per les comissions i altres costos d'adquisició de la reassegurança cedida que calgui imputar a l'exercici o als exercicis següents d'acord amb el període de cobertura dels contractes que les generen.

Les comissions i altres despeses d'adquisició de la reassegurança es recullen en l'epígraf "Resta de Passius" (vegeu Nota 5.6.2).

3.7. Actius financers

NIIF 4 (Modificació) Aplicant la NIIF 9 "Instruments financers" amb la NIIF 4 "Contractes d'assegurança":

Respecte a l'adopció de la NIIF 9, el Grup ha considerat l'aplicació de l'enfocament de diferiment previst per al sector assegurador ("Deferral approach"), publicat per l'IASB el setembre del 2016, per posposar l'aplicació de la NIIF 9 fins a la data d'entrada en vigor efectiva de la NIIF 17, prevista per a l'1 de gener de 2021.

El Grup ha fet una avaluació i ha conclòs que compleix els requisits per acollir-se al "Deferral Approach", i per tant, aplicarà la NIIF 9 "Instruments Financers" de manera conjunta amb la NIIF 17 "Contractes d'Assegurances" en la seva entrada en vigor.

Desglossaments requerits per l'enfocament de diferiment de la NIIF 9

Tot seguit, es presenta el detall del valor raonable dels actius financers basat en el criteri SPPI (Solament per a Pagaments de Principal i Interessos) a 31 de desembre de 2019 i 2018 (en milers d'euros). Els actius es classifiquen en dues categories:

- SPPI: Actius financers els fluxos de caixa dels quals representen solament pagaments de principal i interessos sobre l'import del

principal pendent, excloent-ne qualsevol actiu classificat com a mantingut per negociar sota NIIF 9, o que es gestioni i que el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable.

- Resta d'actius: Tots els actius financers no inclosos en la categoria SPPI:

- Els termes contractuals dels quals no donen lloc a fluxos d'efectiu en dates determinades que únicament són pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.
- Classificats com a mantinguts per negociar sota NIIF 9 o que es gestinin i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable.

A 31 de desembre de 2019

Resultat	Valor comptable	Valor raonable	
		Import	Variació
Passen el "test SPPI"	523.482	523.482	-
No passen el "test SPPI"	1.716.628	1.716.628	-
Anàlisi no conclouent	-	-	-
Total analitzat	2.240.110	2.240.110	-

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

A 31 de desembre de 2018

Resultat	Valor comptable	Valor raonable	
		Import	Variació
Passen el "test SPPI"	1.621.439	1.621.439	-
No passen el "test SPPI"	520.221	520.221	-
Anàlisi no concloent	-	-	-
Total analitzat	2.141.660	2.141.660	-

3.7.1. Classificació i separació d'instruments financers

Els instruments financers es classifiquen en el moment del seu reconeixement inicial com un actiu financer, un passiu financer o un instrument de patrimoni, de conformitat amb el fons econòmic de l'acord contractual i amb les definicions d'actiu financer, passiu financer o instruments de patrimoni.

El Grup classifica els actius financers en les categories següents:

- préstecs i partides a cobrar,
- inversions mantingudes fins al venciment,
- inversions financeres a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys. En aquesta categoria, el Grup classifica aquests actius financers en dues subcategories:
 - Actius financers mantinguts per negociar;
 - Altres actius financers a valor raonable amb canvis a resultats.
- actius financers disponibles per a la venda.

La classificació depèn del propòsit amb què es van adquirir les inversions. El Grup determina la classificació de les seves inversions en el moment de reconeixement inicial i, en el cas dels actius classificats com a mantinguts fins al venciment, avalua de nou aquesta designació en cada data de balanç consolidat.

Els actius financers i els passius financers es compensen i es presenten per un net en el balanç consolidat, quan hi ha un dret, exigible legalment, de compensar els imports reconeguts, i el Grup té la intenció de liquidar pel net, o de realitzar l'actiu i cancel·lar el passiu simultàniament. El dret legalment exigible no ha de ser contingent dependent de fets futurs i ha de ser exigible en el curs normal del negoci i en cas d'incompliment, insolvència o fallida de la societat o la contrapart.

3.7.2. Categories d'actius financers

a) Préstecs i partides a cobrar

Són actius financers no derivats amb cobraments fixos o determinables que no cotitzen en un mercat actiu, com ara valors representatius de deute si no han estat assignats en el moment inicial del seu reconeixement en la categoria d'actius financers disponibles per a la venda, préstecs hipotecaris, els préstecs no hipotecaris i avançaments sobre pòlisses.

Aquests actius financers es valoren inicialment pel seu valor raonable, inclosos els costos de transacció que els siguin directament imputables, i, posteriorment, a cost amortitzat, alhora que es reconeixen els interessos meritats en funció del seu tipus d'interès efectiu, entès com el tipus d'actualització que iguala el valor en llibres de l'instrument amb la totalitat dels seus fluxos d'efectiu estimats fins al seu venciment. Això no obstant, els crèdits per operacions comercials amb venciment no superior a un any es valoren, tant en el moment de reconeixement inicial com posteriorment, pel seu valor nominal, sempre que l'efecte de no actualitzar els fluxos no sigui significatiu.

S'efectuen les correccions valoratives necessàries per deteriorament de valor, com a mínim de manera prèvia al tancament de cada exercici, si hi ha evidència objectiva que no es cobraran tots els imports que es deuen.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

L'import de la pèrdua per deteriorament del valor és la diferència entre el valor en llibres de l'actiu i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs estimats, descomptats al tipus d'interès efectiu en el moment de reconeixement inicial. Les correccions de valor, així com si escau la seva reversió, es reconeixen en el compte de resultats consolidat. Això no obstant, la reversió de la pèrdua té com a límit el cost amortitzat que haurien tingut els actius si no s'hagués registrat la pèrdua per deteriorament de valor.

Addicionalment, s'inclouen en aquesta categoria els crèdits mantinguts amb tercers per operacions de coassegurança i reassegurança, així com amb assegurats, i es doten, si escau, les oportunes provisions per deteriorament. En particular, i respecte a les correccions valoratives relatives a les primes pendents de cobrament, el Grup procedeix a la seva dotació amb càrrec en el compte de resultats consolidat en funció del deteriorament dels crèdits amb prenedors. Aquest deteriorament es calcula al tancament de l'exercici de manera separada per a cada ram o risc a partir de la informació disponible sobre les primes meritades en l'exercici que, previsiblement i d'acord amb l'experiència d'anys anteriors, no es cobraran.

Els recobraments de sinistres només es reconeixen quan la seva realització està suficientment garantida a la data de la formulació dels comptes anuals i, per tant, s'espera obtenir-ne beneficis econòmics. En cap cas es reconeixen actius financers per recobraments de sinistres en funció d'estimacions efectuades en base a l'experiència del Grup.

El Grup participa en el sistema CICOS per a la liquidació de determinats sinistres del ram d'automòbils (aplicació dels convenis CIDE-ASCIDE). Els crèdits contra asseguradors originats en virtut dels convenis de liquidació de sinistres figuren registrats en l'actiu del balanç consolidat sota l'epígraf "Préstecs i partides a cobrar" (vegeu Nota 5.4.1).

Les quantitats pendents de pagament als assegurats, en execució dels convenis de liquidació de sinistres, s'inclouen sota el concepte

"Provisió per a pagaments per convenis de liquidació" de l'epígraf "Altres provisions no tècniques" del balanç consolidat (vegeu Nota 5.9). En tot cas, la provisió per a prestacions inclou els imports pendents de pagament a altres asseguradors en execució d'aquests convenis quan les companyies asseguradores mantenen assegurat el responsable del dany.

b) Inversions mantingudes fins al venciment

Els actius financers mantinguts fins al seu venciment són valors representatius de deute amb cobraments fixos o determinables i venciment fix, que es negocien en un mercat actiu i que la direcció té la intenció efectiva i la capacitat de mantenir fins al seu venciment.

Els criteris de valoració d'aquestes inversions, així com els càlculs corresponents al test de deteriorament de valor, són els mateixos que per als préstecs i partides a cobrar.

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el Grup no ha classificat cap actiu dins d'aquesta categoria.

c) Actius financers mantinguts per negociar

Es considerarà que un actiu financer es posseeix per negociar quan s'origini o s'adquireixi amb el propòsit de vendre'l a curt termini, formi part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament de la qual hi hagi evidències d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini o sigui un instrument financer derivat, sempre que no sigui un contracte de garantia financera ni hagi estat designat com a instrument de cobertura.

Aquesta categoria també inclou els derivats financers que no siguin contractes de garanties financeres (per exemple, avals) ni han estat designats com a instruments de cobertura.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Aquests actius financers es valoren, tant en el moment inicial com en valoracions posteriors, pel seu valor raonable, i els canvis que es produeixin en aquest valor s'imputen en el compte de resultats consolidat. Els costos de transacció directament atribuïbles a l'adquisició es reconeixen en el compte de resultats consolidat de l'exercici.

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el Grup no ha classificat cap actiu dins d'aquesta categoria.

d) Altres actius financers a valor raonable amb canvis a resultats

Tenen la consideració d'actius financers a valor raonable amb canvis a resultats tots aquells actius financers híbrids, així com els actius financers que el Grup designa en el moment del reconeixement inicial per incloure'ls en aquesta categoria, designació efectuada quan la seva gestió i el seu rendiment s'avaluen sobre la base del seu valor raonable d'acord amb una estratègia de gestió del risc.

Aquests actius financers es valoren, tant en el moment inicial com en valoracions posteriors, pel seu valor raonable, i els canvis que es produeixin en aquest valor s'imputen en el compte de resultats consolidat de l'exercici. Els costos de transacció directament atribuïbles a l'adquisició es reconeixen en el compte de resultats consolidat de l'exercici.

Pel que fa als instruments financers híbrids, els que combinen un contracte principal no derivat i un derivat financer (denominat com a 'derivat implícit') i que no pot ser transferit de manera independent, el Grup ha avaluat si ha de reconèixer, valorar i registrar per separat el contracte principal i el derivat implícit.

En els casos en què el Grup no ha estat capaç de valorar el derivat implícit de manera separada, o no podia determinar-ne de manera

fiable el valor raonable, l'instrument financer híbrid s'ha tractat en el seu conjunt com un actiu o passiu financer inclòs en la categoria "Inversions (o passius) financers a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys".

e) Actius financers disponibles per a la venda

En aquesta categoria, el Grup hi inclou els valors representatius de deute, les permutes de fluxos certs o predeterminats i els instruments de patrimoni que no es classifiquen en cap de les categories anteriors.

Es valoren pel seu valor raonable, i els canvis que es produeixin es registren directament en el patrimoni net fins que l'actiu s'alieni o es deteriori, moment en què les pèrdues i guanys acumulats en el patrimoni net s'imputen al compte de resultats consolidat, sempre que sigui possible determinar l'esmentat valor raonable. En cas contrari, es registren pel seu cost menys les pèrdues per deteriorament del valor. Les pèrdues i guanys que resultin per diferències de canvi en actius financers monetaris en moneda estrangera, es registren en el compte de resultats consolidat.

Es considera que els "Actius financers disponibles per a la venda" s'han deteriorat com a conseqüència d'un o més esdeveniments ocorreguts després del seu reconeixement inicial i que ocasionen:

- En el cas d'inversions en instruments de patrimoni, la falta de recuperabilitat del valor en llibres de l'actiu, evidenciada, per exemple, per un descens prolongat o significatiu en el seu valor raonable.
- En el cas dels instruments de deute, una reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats futurs que pot estar motivat per la insolvència del deutor.

Es considera que hi ha evidència de deteriorament per als instruments de patrimoni classificats com a disponibles per a la venda, quan hi ha

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

un descens prolongat o significatiu en el valor raonable del títol per sota del seu cost.

La correcció valorativa per deteriorament és la diferència entre el seu cost menys, si escau, qualsevol correcció valorativa per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de resultats consolidat i el valor raonable en el moment en què s'efectua la valoració.

Les pèrdues acumulades reconegudes en el patrimoni net per disminució del valor raonable, sempre que hi hagi evidència objectiva de deteriorament en el valor de l'actiu, es reconeixen en el compte de resultats consolidat.

Si en exercicis posteriors s'incrementa el valor raonable dels instruments de deute, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors es reverteix amb abonament al compte de resultats consolidat de l'exercici. En el cas que s'incrementi el valor raonable corresponent a un instrument de patrimoni, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors no reverteix amb abonament al compte de resultats consolidat i es registra l'increment de valor raonable directament contra patrimoni net.

3.7.3. Valor raonable

S'entén per valor raonable d'un instrument financer en una data donada, l'import pel qual pot ser comprat o venut entre un comprador i un venedor interessats i degudament informats, en condicions d'independència mútua.

Els valors raonables de les inversions que cotitzen es basen en preus de compra corrents. Si per a un actiu financer el mercat no és actiu i/o els títols no cotitzen, el valor raonable s'estableix utilitzant tècniques de valoració que inclouen l'ús de transaccions recents entre

parts interessades i degudament informades, referències a altres instruments substancialment iguals, mètodes de descompte de fluxos d'efectiu futurs estimats i models de fixació de preus, fent un ús màxim de dades observables del mercat, sense tenir en compte, en la mesura del possible, consideracions subjectives del Grup.

En aquest sentit, i tenint en compte el que estableix la normativa vigent, es considera com a mercat actiu aquell en el qual es donin simultàniament les condicions següents:

- a) Els béns o serveis intercanviats són homogenis.
- b) S'hi poden trobar pràcticament en qualsevol moment compradors o venedors per a un determinat bé o servei.
- c) Els preus són coneguts i fàcilment accessibles per al públic. Aquests preus, a més, han de reflectir transaccions de mercat reals, actuals i produïdes amb regularitat.

El valor raonable dels actius financers classificats es determina utilitzant la jerarquia de valoració establerta en la NIIF13.

A aquest efecte, es procedeix a classificar els instruments financers en tres nivells, en funció dels inputs utilitzats per a la determinació del seu valor raonable:

- Nivell I: a partir de preus cotitzats en mercats actius.
- Nivell II: mitjançant tècniques de valoració en les quals les hipòtesis considerades corresponen a dades de mercat observables directament o indirectament o preus cotitzats en mercats actius per a instruments semblants.
- Nivell III: a través de tècniques de valoració en les quals algunes de les principals hipòtesis no estan fonamentades en dades observables en els mercats.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

3.7.4. Baixa d'actius financers

El Grup dona de baixa els actius financers quan expiren o s'han cedit els drets sobre els fluxos d'efectiu del corresponent actiu financer i s'han transferit substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, com ara en vendes en ferm d'actius, les vendes d'actius financers amb pacte de recompra pel seu valor raonable o les titulitzacions d'actius financers en les quals l'empresa cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de garantia o assumeix alguna altra mena de risc. En el cas concret de comptes a cobrar, s'entén que aquest fet es produeix en general si s'han transmès els riscos d'insolvència i de mora.

3.8. Passius financers

3.8.1. Classificació i separació de passius financers

Són passius financers aquells dèbits i partides a pagar que té el Grup i que s'han originat en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o aquells que, sense tenir un origen comercial, no poden ser considerats com a instruments financers derivats.

a) Dèbits i partides a pagar

En aquesta categoria, el Grup hi inclou els dèbits per operacions comercials i els dèbits per operacions no comercials, així com el passiu per arrendament derivat dels contractes mantinguts pel Grup a 31 de desembre de 2019, fruit d'aplicar la NIIF 16 (vegeu Nota 3.5.1).

Aquests deutes es reconeixen inicialment al seu valor raonable, ajustat pels costos de transacció directament imputables, i es registren posteriorment pel seu cost amortitzat segons el mètode del tipus d'interès efectiu. Aquest interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala el valor en llibres de l'instrument amb el corrent esperat de pagaments futurs previstos fins al venciment del passiu.

Això no obstant, els dèbits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tenen un tipus d'interès contractual es valoren, tant en el moment inicial com posteriorment, pel seu valor nominal quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no és significatiu.

Amb posterioritat, aquests passius es valoren d'acord amb el seu cost amortitzat. Els interessos meritats es comptabilitzen en el compte de resultats consolidat aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu. Això no obstant, els dèbits que s'hagin valorat inicialment al seu valor nominal, es continuen valorant per aquest import.

b) Passius financers mantinguts per negociar i altres passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de resultats consolidat

Tenen la consideració de passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de resultats consolidat tots els passius mantinguts per negociar que s'emeten amb el propòsit de readquirir-se a curt termini o formen part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament per obtenir guanys a curt termini, així com els passius financers que designa el Grup en el moment del reconeixement inicial per incloure'ls en aquesta categoria pel fet de resultar en una informació més rellevant. Els derivats també es classifiquen com a mantinguts per negociar, sempre que no siguin un contracte de garantia financera ni s'hagin designat com a instruments de cobertura.

Aquests passius financers es valoren, tant en el moment inicial com en valoracions posteriors, pel seu valor raonable, i els canvis que es produeixin en aquest valor s'imputen en el compte de resultats consolidat de l'exercici. Els costos de transacció directament imputables a l'emissió es reconeixen en el compte de resultats consolidat de l'exercici en què es produeixen.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el Grup no ha classificat cap passiu dins d'aquesta categoria.

3.8.2. Baixa de passius financers

El Grup dona de baixa els passius financers quan s'extingeixen les obligacions que els han generat.

3.9. Instruments financers derivats

Els derivats financers es valoren, tant en el moment inicial com en valoracions posteriors, pel seu valor raonable. El mètode per reconèixer les pèrdues o guanys resultants depèn de si el derivat s'ha designat com a instrument de cobertura o no i, si escau, del tipus de cobertura.

3.9.1. Cobertures comptables

El Grup manté els instruments de cobertura com a tals durant la totalitat del termini romanent, al mateix temps que té clarament identificats els riscos coberts i demostra l'eficàcia de la cobertura de les partides cobertes d'acord amb la normativa aplicable.

Les operacions de cobertura que manté el Grup es classifiquen en:

- Cobertures de valor raonable: els canvis de valor de l'instrument de cobertura i de la partida coberta atribuïbles al risc cobert es reconeixen en el compte de resultats consolidat.
- Cobertures de fluxos d'efectiu: la pèrdua o guany atribuïble a la part de l'instrument de cobertura qualificat com a cobertura eficaç es reconeix transitòriament en el patrimoni net. Quan s'interromp la cobertura de flux, l'import acumulat de l'instrument de cobertura reconegut en el patrimoni net es continua reconeixent en aquesta partida fins que la transacció coberta tingui lloc, moment en el qual s'apliquen els criteris següents:

- Les pèrdues o guanys procedents de la valoració de l'instrument de cobertura al seu valor raonable, en el cas de derivats que siguin instruments de cobertura, o el component de tipus de canvi d'una partida monetària, en el cas d'instruments de cobertura que no siguin derivats, es reconeixen en el resultat de l'exercici en la mateixa partida del compte de resultats consolidat en la qual es registren els resultats de l'operació coberta.

- Les pèrdues o guanys de la partida coberta atribuïble al risc cobert es reconeixen mitjançant l'ajustament del seu valor comptable amb contrapartida a resultats, amb independència que aquesta es registri a cost o es tracti d'actius financers qualificats com a disponibles per a la venda. Llevat que es prevegi que no es durà a terme la transacció, cas en el qual es reconeix en el compte de resultats consolidat de l'exercici.

3.9.2. Derivats que no qualifiquen per a comptabilitat de cobertura

En el cas de derivats que no qualifiquen per a comptabilitat de cobertura, les pèrdues i guanys en el seu valor raonable es reconeixen immediatament en el compte de resultats consolidat i s'inclouen en "altres ingressos" o "altres despeses".

3.10. Efectiu i altres actius líquids equivalents

L'efectiu i altres actius líquids equivalents inclouen l'efectiu en caixa i els dipòsits bancaris a la vista en entitats de crèdit. També s'inclouen sota aquest concepte altres inversions a curt termini de gran liquiditat sempre que siguin fàcilment convertibles en imports determinats d'efectiu i que estiguin subjectes a un risc insignificant de canvis de valor. A aquest efecte, s'hi inclouen els dipòsits en entitats de crèdit amb venciments de menys de 3 mesos, o bé de disponibilitat immediata.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

3.11. Interessos i dividendes

Els interessos es reconeixen pel mètode del tipus d'interès efectiu. En aquells casos en què el Grup no pot estimar amb fiabilitat els fluxos d'efectiu o la vida esperada d'un instrument financer, s'utilitzen els fluxos d'efectiu contractuals al llarg del període contractual complet. La reestimació dels fluxos amb l'objectiu de considerar les variacions en els tipus d'interès de mercat d'actius i passius financers a tipus d'interès variables, afecta el tipus d'interès efectiu.

Els ingressos per dividendes procedents d'inversions en instruments de patrimoni es reconeixen quan han sorgit els drets per al Grup a percebre'ls. Si els dividendes distribuïts provenen inequívocament de resultats generats amb anterioritat a la data d'adquisició perquè s'han distribuït imports superiors als beneficis generats per la participada des de l'adquisició, minoren el valor comptable de la inversió.

3.12. Impostos sobre beneficis

La despesa (ingrés) per impost sobre beneficis és l'import que, per aquest concepte, es merita en l'exercici i que comprèn tant la despesa per impost corrent com per impost diferit.

Tant la despesa per impost corrent com diferit es registra en el compte de resultats consolidat. Això no obstant, es reconeix en altres ingressos i despeses reconeguts consolidats o en el patrimoni net l'efecte impositiu relacionat amb partides que es registren directament en altres ingressos i despeses reconeguts consolidats o en el patrimoni net, respectivament.

Els actius i passius per impost corrent es valoren per les quantitats que s'espera pagar o recuperar de les autoritats fiscals, d'acord amb la normativa vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici.

Els impostos diferits es calculen sobre les diferències temporànies que sorgeixen entre les bases fiscals dels actius i passius i els seus valors en llibres. Tanmateix, si els impostos diferits sorgeixen del reconeixement inicial d'un actiu o un passiu en una transacció diferent d'una combinació de negocis que en el moment de la transacció no afecta ni el resultat comptable ni la base imposable de l'impost, no es reconeixen. L'impost diferit es determina aplicant la normativa i els tipus impositius aprovats o a punt d'aprovar-se en la data del balanç consolidat i que s'espera aplicar quan el corresponent actiu per impost diferit es realitzi o el passiu per impost diferit es liquidi.

Els actius per impostos diferits es reconeixen en la mesura en què sigui probable que es disposarà de guanys fiscals futurs amb els quals poder compensar les diferències temporànies.

Els actius i passius per impostos diferits es compensen quan hi ha un dret legalment reconegut de compensar els actius i passius per impost corrent i quan els saldos fiscals diferits es refereixen a la mateixa autoritat fiscal. Els actius i passius per impost corrent es compensen quan l'entitat té un dret legalment exigible de compensar i té la intenció de liquidar sobre una base neta o de realitzar l'actiu i liquidar el passiu simultàniament.

3.13. Ingressos i despeses

Els ingressos i despeses s'imputen en funció del corrent real de béns i serveis que representen, amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financer que se'n deriva.

Els ingressos per primes derivats de l'emissió de contractes d'assegurances es reconeixen quan aquests són perfeccionats o prorrogats en l'exercici, respecte als quals el dret de l'assegurador al cobrament de les primes s'hagi meritat, al marge que els rebuts hagin estat emesos.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

En aquest sentit, atès que les primes amb origen en contractes d'assegurances s'abonen en el compte de resultats consolidat en el moment de l'emissió de la prima i els sinistres es carreguen a aquest compte en el moment del pagament, al tancament de l'exercici cal efectuar diverses periodificacions comptables, que es registren en els corresponents comptes de provisions tècniques, per adequar els ingressos i despeses a aquest criteri.

Les primes per reassegurança cedida són reconegudes de la mateixa manera que les primes d'assegurança directa, i en base als contractes de reassegurança subscrits.

Es classifiquen com a "Altres ingressos tècnics" tots els ingressos derivats directament de la pràctica d'operacions d'assegurances que siguin diferents dels ingressos per primes esmentats en els paràgrafs anteriors.

Els epígrafs "Altres Ingressos No Tècnics" i "Altres Despeses No Tècniques" associats a l'activitat asseguradora inclouen aquells ingressos i despeses que no tenen relació amb el substrat tècnic d'aquesta activitat, però derivats d'operacions dutes a terme per entitats filials asseguradores del Grup, o de filials que realitzen serveis auxiliars a l'activitat asseguradora. Concretament, en l'apartat "Altres Ingressos No Tècnics" s'inclouen, principalment, els ingressos per prestacions de serveis sanitaris dentals efectuats per Adeslas Dental als assegurats de SegurCaixa Adeslas, així com els ingressos per comissions generats per AgenCaixa en la seva activitat d'intermediació de pòlisses. Per la seva banda, l'epígraf "Altres Despeses No Tècniques" recull les despeses generals incorregudes per aquestes societats per produir els ingressos assenyalats, principalment despeses de personal, aprovisionaments, despeses d'explotació i amortitzacions.

Els ingressos per prestacions de serveis diferents dels contractes d'assegurances es reconeixen quan el resultat de la transacció pot ser

estimat amb fiabilitat, per a la qual cosa es considera el percentatge de realització del servei en la data de tancament de l'exercici.

Els criteris seguits pel Grup per a la reclassificació de les despeses per naturalesa en despeses per destinació s'han basat en la identificació de les activitats i tasques desenvolupades en cadascun dels processos de negoci i assignant a cadascuna de les esmentades activitats els recursos consumits per aquestes. Quan aquesta variable no era representativa, s'han utilitzat criteris analítics d'imputació de costos. Basant-se en aquestes anàlisis, la Societat dominant actualitza periòdicament els drivers de repartiment.

Els ingressos i despeses de les inversions en què es materialitzin els fons propis disponibles, així com d'altres recursos no relacionats directament amb la pràctica d'operacions d'assegurança, s'imputen a l'epígraf "ingressos financers nets" del compte de resultats d'altres activitats consolidat. Per fer-ho, el Grup imputa els ingressos i despeses de les inversions al compte de resultats de l'activitat asseguradora consolidat i al compte de resultats d'altres activitats consolidat proporcionalment al volum mitjà de provisions tècniques i fons propis disponibles, respectivament.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, i amb referència a la cartera d'inversions de decessos, els ingressos i despeses de les inversions es classifiquen íntegrament en el compte de resultats de l'activitat asseguradora consolidat.

3.14. Classificació de contractes

El Grup avalua i classifica la seva cartera de contractes de no vida del negoci directe (incloent-hi la reassegurança acceptada) i del cedit prenent en consideració les Guies d'Implementació que acompanyen la NIIF 4, així com les directrius, sense caràcter normatiu, que va fer públiques la DGAFP amb data 22 de desembre de 2004 a través del Document Marc sobre el Règim Comptable de les Entitats Asseguradores relatiu a la NIIF 4.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

En el cas que els productes d'assegurances tinguin una cobertura principal i, a més, garanties complementàries (diferents de derivats implícits i components de dipòsits), no és requerit per la NIIF 4 dissociar-les entre ells.

3.15. Provisions tècniques

La NIIF 4 permet a les entitats asseguradores la continuïtat en les polítiques comptables de valoració dels passius derivats de contractes d'assegurances. El Grup valora les seves provisions tècniques segons el que estableix el Reglament d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores (d'ara endavant, "ROSSEAR" o "reglament").

Les provisions tècniques recullen els imports certs o estimats de les obligacions assumides que es deriven dels contractes d'assegurança en vigor, així com de les despeses relacionades amb el compliment d'aquestes obligacions, a fi de garantir, amb criteris prudents i raonables, els compromisos derivats dels referits contractes.

Tal com és requerit per la NIIF 4, el Grup en cada tancament d'exercici duu a terme una prova d'adequació de passius sobre les seves provisions tècniques amb l'objectiu de garantir-ne la suficiència d'acord amb la política comptable esmentada en la Nota 3.15.5.

Tot seguit, s'expliquen les polítiques comptables aplicades pel Grup amb relació a les provisions tècniques:

3.15.1. Provisions tècniques per a primes no consumides i per a risc en curs

La provisió per a primes no consumides té per objecte la periodificació de les primes emeses a la data de càlcul, i el seu saldo reflecteix la fracció de les primes meritades en l'exercici que calgui imputar

al període comprès entre la data de tancament i el final del període de cobertura. El Grup calcula aquesta provisió per a cada modalitat, pel mètode "pòlissa a pòlissa", prenent com a base les primes de tarifa meritades en l'exercici, alhora que elimina el recàrrec tècnic de seguretat i corregeix els imports d'aquestes, pels corresponents índexs de variació estacional de la sinistralitat, tot això d'acord amb les Bases Tècniques.

La provisió per a riscos en curs complementa la provisió per a primes no consumides en la mesura que el seu import no sigui suficient per reflectir la valoració de tots els riscos i despeses a cobrir per SegurCaixa Adeslas que es corresponguin amb el període de cobertura no transcorregut a la data de tancament de l'exercici. Quan sigui aplicable, aquesta provisió es dota d'acord amb el càlcul establert pel Reglament, considerant el resultat tècnic per any d'ocurrència conjuntament del mateix any de tancament i de l'anterior o dels tres anys anteriors, segons el ram o producte comercial de què es tracti.

3.15.2. Provisions tècniques per a prestacions

Recull l'import total de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts abans de la data dels comptes anuals. El Grup calcula aquesta provisió com la diferència entre el cost total estimat o cert dels sinistres pendents de declaració, liquidació o pagament i el conjunt dels imports ja pagats per raó d'aquests sinistres.

Aquesta provisió es calcula individualment per als sinistres pendents de liquidació o pagament i en funció de l'experiència, segons el que indica el Reglament, per als sinistres pendents de declaració. Així mateix, s'hi inclouen tant les despeses externes com internes de gestió i tramitació dels expedients, sigui quin sigui el seu origen, produïdes i per produir, fins a la total liquidació i pagament del sinistre.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La provisió per a pagaments per convenis de liquidació recull les quantitats pendents de pagament als assegurats, en execució dels convenis de liquidació de sinistres, i es troba registrada en l'epígraf "Altres provisions no tècniques" del balanç consolidat. En tot cas, la provisió per a prestacions inclou els imports pendents de pagament a altres asseguradors en execució d'aquests convenis, quan el Grup té assegurat el responsable del dany.

- Sinistres pendents de liquidació o pagament

Per als sinistres pendents de liquidació o pagament, l'import d'aquesta provisió es calcula, sempre que sigui possible, en base a l'anàlisi individualitzada de cada expedient, en funció de la millor informació disponible al tancament de l'exercici.

- *Sinistres pendents de declaració*

El Grup calcula aquesta provisió en base al que estableixen els Art. 41 i 43 del Reglament d'Ordenació i Supervisió de l'Assegurança Privada (ROSAP) i d'acord amb l'autorització de la DGAFP a la comunicació presentada per la Societat dominant en la qual s'indicaven els mètodes estadístics que calia aplicar en el càlcul de la provisió dels productes comercialitzats per la Societat dominant.

La provisió s'ha calculat d'acord amb la millor estimació ('Best Estimate') proporcionada pels càlculs actuàrials interns basats en tècniques deterministes acceptades per la DGAFP. Tot seguit, es detalla la metodologia i les principals hipòtesis utilitzades en el càlcul d'aquestes provisions a 31 de desembre de 2019:

- S'han seleccionat les anàlisis Chain Ladder i Cape Cod de pagaments i despeses incorreguts (mètodes deterministes).
- Els sinistres tipus punta, definits com aquells el cost estimat dels quals supera una determinada quantia en funció del ram, són

exclusos de l'aplicació d'aquests mètodes.

- Els pagaments computats han estat considerats nets de recobraments.

La Societat dominant realitza anualment un contrast de la bondat dels càlculs efectuats d'acord amb els requisits establerts en el Reglament.

Per als casos en què la Societat dominant no té un volum de sinistres suficient o no disposa d'informació històrica relativa a aquests, com és el cas dels productes de Grans Empreses, Decessos, Multirisc Industrial, Pèrdues Pecuniàries i Micro-Assegurances, la provisió per a sinistres pendents de declaració es calcula aplicant el percentatge del 5% sobre la provisió de prestacions pendents de liquidació o pagament de l'assegurança directa, tal com estableix el Reglament d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.

- *Despeses internes de liquidació*

En la provisió de prestacions, s'hi inclou una estimació per a despeses internes de gestió i tramitació d'expedients per afrontar les despeses internes de la Societat dominant necessàries per a la total finalització dels sinistres que s'han d'incloure en la provisió de prestacions tant de l'assegurança directa com de la reassegurança acceptada.

La provisió es calcula, per a determinats rams i productes, en base a l'estimació del cost mitjà mensual de tramitació per sinistres i en base a la velocitat mitjana de la seva liquidació. Aquest mètode va ser comunicat a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions el 2 de desembre de 1998 i va ser aprovat posteriorment amb data 27 de gener de 1999.

Per als rams de malaltia, assistència i alguns productes del ram d'accidents, la provisió es quantifica tenint en compte la relació existent entre les despeses imputables a les prestacions i l'import de les prestacions pagades en l'exercici.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

3.15.3. Provisions tècniques a càrrec de la reassegurança cedida

Es determinen aplicant els criteris assenyalats en els paràgrafs anteriors per a l'assegurança directa, tenint en compte les condicions incloses en els contractes en vigor al tancament de l'exercici.

3.15.4. Altres provisions tècniques

Es recullen en aquest epígraf les provisions corresponents al ram de Decessos. Per a les carteres adquirides en el marc de combinacions de negocis, la Societat dominant calcula la provisió tècnica, distingint la cartera existent amb anterioritat a l'aprovació del ROSAP i la cartera posterior a la seva aprovació.

L'aprovació del Reial Decret 681/2014, d'1 d'agost, de modificació del Reglament d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades (ROSAP), suposa la derogació de la Disposició Transitòria 3a del ROSAP relativa a l'assegurança de decessos i la seva substitució per la Disposició Transitòria 11a. Aquesta modificació implica que les entitats asseguradores que, a 31 de desembre de 2014, tenien encara pòlisses d'assegurances de decessos les bases tècniques i provisions de les quals no eren conformes al que estableixen els articles 46 i 79 del ROSAP, disposen d'un termini màxim de vint anys des de l'1 de gener de 2015 per registrar en el seu balanç consolidat la provisió que resulti d'efectuar l'adaptació corresponent. En compliment de l'esmentada Disposició Transitòria 11a, a 31 de desembre de 2019 el Grup té constituïda una provisió per un import de 12.000 milers d'euros (9.600 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

Per a la resta de la cartera de decessos, la provisió matemàtica a 31 de desembre de 2019, tal com estableix la disposició addicional cinquena del Reial Decret 1060/2015, de 20 de novembre (ROSSEAR), es calcula segons el que indiquen les bases tècniques corresponents

en compliment dels articles 46 i 79 del ROSAP, sense perjudici del que indica l'esmentada disposició sobre el règim de càlcul de les provisions tècniques a efectes comptables pel que fa al tipus d'interès que cal utilitzar en el càlcul de les provisions d'assegurances de vida, que estableix el següent:

- Per als contractes d'assegurança de vida subscrits abans de l'1 de gener de 2016 serà aplicable l'article 33 del Reglament d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades (ROSAP). Això no obstant, les entitats que utilitzin per a l'esmentat càlcul el que preveuen els apartats 1.a).1r i 1.b).1r de l'article 33 del ROSAP, podran optar per no aplicar aquest tipus d'interès i adaptar-se a l'estructura temporal pertinent de tipus d'interès sense risc prevista en l'article 54 del ROSSEAR, incloent-hi, si escau, l'ajustament per volatilitat previst en l'article 57 del ROSSEAR, sempre que, en aquest cas, les dotacions addicionals s'efectuïn anualment seguint un mètode de càlcul lineal.

Així mateix, l'esmentada disposició estableix que, per al càlcul de la provisió comptable de l'assegurança de decessos, aquesta opció serà igualment aplicable per als contractes subscrits abans de l'1 de gener de 2016, sense perjudici de l'aplicabilitat del que preveu la Disposició transitòria onzena del Reglament d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades (ROSAP) aprovat pel Reial Decret 2486/1998, de 20 de novembre.

Amb data 20 de desembre de 2016, la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions va publicar la Guia Tècnica 2/2016 d'Aplicació de la Disposició Addicional Cinquena, del Reial Decret 1060/2015, de 20 de novembre (ROSSEAR), en relació amb el tipus d'interès per al càlcul de les provisions tècniques a efectes comptables de l'assegurança de vida i de l'assegurança de decessos, i altres aclariments necessaris.

En l'esmentada Guia Tècnica s'indica que l'opció d'adaptació a l'estructura temporal pertinent de tipus d'interès sense risc es podrà fer el primer any d'aplicació de la disposició addicional cinquena del

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

ROSSEAR o en un moment posterior, i en tot cas el termini màxim d'adaptació és de deu anys a comptar des del 31 de desembre de 2015.

Durant l'exercici 2016, la Societat dominant es va acollir a l'opció d'adaptació a l'estructura temporal pertinent de tipus d'interès sense risc en un termini de deu anys, i el tipus efectiu anual calculat per a l'exercici 2019 va ser del 0,938% (0,95% en l'exercici 2018). Així mateix, el tipus corresponent a l'exercici 2019 en aplicació del mètode lineal és de l'1,52% (1,62% en l'exercici 2018).

Al tancament de l'exercici 2019, les taules biomètriques aplicades per a la valoració de les provisions tècniques en la pràctica totalitat del ram de decessos, en el tancament comptable i en la millor estimació de solvència, han estat les INF05/INM05. Així mateix, per a la valoració d'aquesta provisió, no s'estan considerant recàrrecs tècnics per recollir la valoració de la incertesa i el risc durant la vida dels contractes.

3.15.5. Prova d'adequació de passius

El Grup realitza una prova d'adequació de passius sobre els compromisos contractuals assumits dels passius per contractes d'assegurances, amb l'objectiu de garantir la suficiència d'aquests passius per provisions tècniques.

En aquest sentit, el Grup, a cada data de tancament de l'exercici, compara la diferència entre el valor en llibres de les provisions tècniques, netes de qualsevol despesa d'adquisició diferida o de qualsevol actiu intangible relacionat amb els contractes d'assegurança objecte d'avaluació, amb l'import resultant de considerar les estimacions actuals, aplicant tipus d'interès de mercat, de tots els fluxos d'efectiu derivats dels contractes d'assegurança amb la diferència que es deriva entre el valor de mercat dels instruments financers afectes als anteriors contractes i el seu cost d'adquisició.

Si com a conseqüència d'aquesta prova es posa de manifest que les provisions tècniques són insuficients, aquestes són ajustades amb càrrec a resultat de l'exercici.

3.16. Provisions no tècniques i contingències

Es consideren passius contingents aquelles possibles obligacions sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització de les quals està condicionada al fet que tingui lloc o no un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat del Grup. Aquests passius contingents no són objecte de registre comptable i se'n presenta detall, si n'hi ha, en la memòria consolidada.

Les provisions com ara litigis en curs, indemnitzacions o altres obligacions de quantia o moment d'ocurrència indeterminada es reconeixen quan el Grup té una obligació present, ja sigui legal o implícita, com a resultat de successos passats; és probable que hagi de ser necessària una sortida de recursos per liquidar l'obligació; i l'import s'hagi estimat de manera fiable. No es reconeixen provisions per a pèrdues d'explotació futures.

Les provisions es valoren pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari per cancel·lar o transferir l'obligació, utilitzant un tipus abans d'impostos, tenint en compte la informació disponible sobre el succés i les seves conseqüències, i els ajustaments que sorgeixin es registren per l'actualització d'aquestes provisions com una despesa financera a mesura que es va meritant. En el cas que el venciment dels passius sigui inferior a un any, es reconeixen al valor nominal de l'obligació.

D'altra banda, la compensació a rebre d'un tercer en el moment de liquidar l'obligació, sempre que no hi hagi dubtes que aquest reembors serà percebut, es registra com a actiu, excepte en el cas que existeixi un vincle legal pel qual s'hagi exterioritzat part del risc, i en virtut

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

del qual el Grup no estigui obligat a respondre; en aquesta situació, la compensació es tindrà en compte per estimar l'import pel qual, si escau, figurarà la provisió corresponent.

3.17. Prestacions als empleats

Les retribucions a empleats comprenen tots els tipus de remuneracions que el Grup proporciona als treballadors a canvi dels seus serveis o pel cessament en el lloc de treball.

Les retribucions als empleats comprenen les següents:

3.17.1. Retribucions a curt termini

Són remuneracions als empleats el pagament de les quals s'espera liquidar íntegrament abans dels dotze mesos següents al tancament de l'exercici anual sobre el qual s'informa en el qual els empleats hagin prestat els serveis que els atorguen aquestes retribucions.

Aquestes retribucions es comptabilitzen en funció dels serveis prestats pels empleats en base a la meritació, i estan comptabilitzades en l'epígraf "Resta d'altres deutes".

3.17.2. Retribucions a llarg termini

- *Plans d'aportació definida*

Les aportacions efectuades en cada exercici per les societats del Grup es registren a Despeses de Personal i es reclassifiquen a despeses per destinació al tancament de l'exercici. A 31 de desembre de 2019 s'han aportat 1.872 milers d'euros com a aportacions ordinàries (2.060 milers d'euros a 31 de desembre de 2018). Els Plans de Pensions es troben externalitzats, i VidaCaixa i Cecabank en són les entitats gestora i dipositària, respectivament.

Així mateix, s'hi inclouen els compromisos que SegurCaixa Adeslas té reconeguts amb els empleats procedents de la societat absorbida Aresa Seguros Generales, S.A. Durant l'exercici 2013, en aplicació de l'acord laboral d'integració del personal procedent d'Aresa Seguros Generales, S.A. a SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances es va procedir a la transformació del premi de jubilació en un sistema de pla de pensions d'ocupació, de manera que aquest col·lectiu es va incorporar al pla de pensions de la Societat dominant.

Pel que fa a la resta dels empleats de SegurCaixa Adeslas, l'acord regulador de les condicions laborals signat per la Societat dominant el dia 12 de maig de 2011 estableix un pla de pensions d'aportació definida per a tots els empleats en actiu amb una antiguitat superior a un any en substitució del que estipula el conveni del sector d'assegurances en matèria de jubilació. Fins al mes de març del 2018, a qualsevol empleat que fes una aportació anual de l'1% del seu salari base anual, la Societat dominant realitzava una aportació d'un 3% sobre la mateixa base. A partir de l'abril del 2018, aquestes aportacions han passat de manera automàtica a ser del 2% i el 5%, respectivament. Això no obstant, els empleats adherits al Pla podran continuar amb les condicions anteriorment vigents sempre que en facin una comunicació expressa.

Aquest pla tindrà una durada indefinida i compensarà qualsevol sistema de previsió en la matèria establerta pel conveni del sector.

En virtut de l'acord subscrit entre AgenCaixa i els representants legals dels treballadors el 5 d'octubre de 2000, AgenCaixa té assumit amb els empleats de la plantilla amb una antiguitat superior a un any, el compromís de dur a terme una aportació definida per a la contingència de jubilació consistent en un 3% del seu salari base al pla de pensions AgenCaixa. Aquesta aportació definida està condicionada al fet que l'empleat efectui una aportació anual de l'1% del seu salari base.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

El Grup no té obligació legal ni implícita de realitzar contribucions addicionals a les esmentades en els paràgrafs anteriors en el cas que hi hagi una insuficiència d'actius per atendre les prestacions. L'obligació del Grup es limita a l'aportació que s'acorda lliurar a un fons, i l'import de les prestacions que han de rebre els empleats està determinat per les aportacions efectuades més el rendiment obtingut per les inversions en què s'hagi materialitzat el pla de pensions.

3.17.3. Altres retribucions a llarg termini als empleats

Comprenen partides el pagament de les quals no es preveu liquidar íntegrament abans dels dotze mesos següents al tancament de l'exercici anual sobre el qual s'informa en el qual els empleats hagin prestat els serveis corresponents.

La valoració de les altres retribucions a llarg termini als empleats no està subjecta, normalment, al mateix grau d'incertesa que afecta la valoració de les retribucions post-ocupació. Per aquesta raó, la NIC 19 "Retribucions als empleats" exigeix la utilització d'un mètode simplificat per al registre comptable de les altres retribucions a llarg termini als empleats. A diferència de la comptabilització exigida per a les retribucions post-ocupació, aquest mètode no reconeix el recàlcul de la valoració en altres ingressos i despeses reconeguts consolidats.

El mètode simplificat de càlcul utilitzat pel Grup està en línia amb la naturalesa de la NIC 19.

3.17.4. Indemnització per acomiadament

D'acord amb la legislació vigent, el Grup està obligat al pagament d'indemnitzacions a aquells empleats amb els quals, sota determinades condicions, rescindeixi les seves relacions laborals. Per tant, les indemnitzacions per acomiadament susceptibles de quantificació raonable es registren com a despesa en l'exercici en el qual es pren la decisió i es crea una expectativa vàlida davant tercers sobre

l'acomiadament. En els comptes anuals consolidats adjunts no s'ha registrat cap provisió per aquest concepte, ja que la despesa meritada en concepte d'indemnitzacions durant els exercicis 2019 i 2018 ha estat liquidada amb anterioritat al 31 de desembre dels esmentats exercicis.

3.18. Provisions per a pagaments per convenis de liquidació de sinistres

S'ha registrat una provisió per a pagaments per convenis de liquidació que representa les valoracions estimades pendents de pagament als assegurats en execució de convenis de liquidació de sinistres, així com l'estimació final del cost de liquidació dels expedients per conveni.

3.19. Criteris utilitzats en transaccions entre parts vinculades

Amb caràcter general, les operacions amb altres parts vinculades es comptabilitzen en el moment inicial pel seu valor raonable. Si escau, en el cas que el preu acordat difereixi del seu valor raonable, la diferència es registra tenint en compte la realitat econòmica de l'operació. La valoració posterior es realitza d'acord amb el que preveuen les normes corresponents.

Totes les transaccions amb altres parts vinculades es duen a terme a preu de mercat.

Addicionalment, els preus de transferència es troben adequadament suportats, per la qual cosa els Administradors de la Societat dominant consideren que no hi ha riscos significatius per aquest aspecte dels quals es puguin derivar passius de consideració en el futur.

3.20. Transaccions en moneda estrangera

3.20.1. Moneda funcional i presentació

Els comptes anuals consolidats del Grup es presenten en milers d'euros, que és la moneda de presentació i funcional de SegurCaixa Adeslas i les seves societats dependents.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

3.20.2. Transaccions i saldos

Les transaccions en moneda estrangera es converteixen inicialment a la moneda funcional fent servir els tipus de canvi vigents en la data de les transaccions. Les pèrdues i guanys en moneda estrangera que resulten de la liquidació d'aquestes transaccions i de la conversió als tipus de canvi de tancament dels actius i passius monetaris denominats en moneda estrangera es reconeixen en el compte de resultats consolidat, excepte si es difereixen en patrimoni net, com les cobertures de fluxos d'efectiu qualificades i les cobertures d'inversió neta qualificades.

Els canvis en el valor raonable de títols monetaris denominats en moneda estrangera classificats com a disponibles per a la venda són analitzats entre diferències de conversió resultants de canvis en el cost amortitzat del títol i altres canvis en el valor comptable del títol. Les diferències de conversió es reconeixen en el resultat de l'exercici i altres canvis en el valor comptable es reconeixen en el patrimoni net.

Les diferències de conversió sobre partides no monetàries, com ara instruments de patrimoni mantinguts a valor raonable amb canvis en el compte de resultats consolidat, es presenten com a part del guany o pèrdua en el valor raonable. Les diferències de conversió sobre partides no monetàries, com ara instruments de patrimoni classificats com a actius financers disponibles per a la venda, s'inclouen en el patrimoni net.

Les partides no monetàries en moneda estrangera que es valoren en termes de cost històric es converteixen utilitzant els tipus de canvi de la data en què es determina aquest valor raonable.

3.21. Elements patrimonials de naturalesa mediambiental

Es consideren actius de naturalesa mediambiental els béns que són utilitzats de manera duradora en l'activitat de Grup, la finalitat principal

dels quals és la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient, incloent-hi la reducció o eliminació de la contaminació futura. L'activitat del Grup, per la seva naturalesa, no té un impacte mediambiental significatiu.

3.22. Combinacions de negocis

Les operacions de fusió o escissió que no siguin entre entitats del Grup i les combinacions de negocis sorgides de l'adquisició de tots els elements patrimonials d'una empresa o d'una part que constitueixi un o més negocis, es registren d'acord amb el mètode d'adquisició.

En el cas de combinacions de negocis originades com a conseqüència de l'adquisició d'accions o participacions en el capital d'una empresa, el Grup reconeix la inversió d'acord amb el que s'estableix per a les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades.

El mètode comptable d'adquisició es fa servir per comptabilitzar totes les combinacions de negocis, independentment de si s'adquireixen instruments de patrimoni o altres actius. La contraprestació transferida per a l'adquisició d'una dependent comprèn:

- els valors raonables dels actius transferits,
- els passius incorreguts amb els anteriors propietaris del negoci adquirit,
- les participacions en el patrimoni emeses pel Grup,
- el valor raonable de qualsevol actiu o passiu que resulti d'un acord de contraprestació contingent, i
- el valor raonable de qualsevol participació en el patrimoni prèvia en la dependent.

Els actius identificables adquirits i els passius i passius contingents assumits en una combinació de negocis, amb excepcions limitades, es valoren inicialment als seus valors raonables en la data d'adquisició. El Grup reconeix qualsevol participació no dominant en l'entitat adquirida

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

sobre una base d'adquisició a valor raonable o per la part proporcional de la participació no dominant dels actius identificables nets de l'entitat adquirida. Els costos relacionats amb l'adquisició es reconeixen com a despeses quan s'hi incorre.

L'excés de la contraprestació transferida, l'import de qualsevol participació no dominant en l'entitat adquirida, i el valor raonable en la data d'adquisició de qualsevol participació en el patrimoni prèvia en l'entitat adquirida sobre el valor raonable dels actius nets identificables adquirits es registra com a fons de comerç. Si aquests imports són menors que el valor raonable dels actius nets identificables de la dependent adquirida, la diferència es reconeix directament a resultats com una compra en condicions molt avantatjoses.

Quan la liquidació de qualsevol part de la contraprestació en efectiu es difereix, els imports que caldrà pagar en el futur es descompten al seu valor actual en la data de l'intercanvi. El tipus de descompte utilitzat és el tipus d'interès incremental de l'endeutament de l'entitat, i és el tipus al qual es podria obtenir un préstec semblant d'una financera independent sota termes i condicions comparables.

La contraprestació contingent es classifica com a patrimoni net o passiu financer. Els imports classificats com un passiu financer es tornen a valorar posteriorment a valor raonable amb els canvis en el valor raonable reconeguts a resultats. Si la combinació de negocis es duu a terme per etapes, el valor comptable en la data d'adquisició de la participació en el patrimoni de l'adquirida prèviament mantinguda es valora novament pel seu valor raonable en la data d'adquisició, alhora que es reconeix qualsevol guany o pèrdua resultant a resultats.

4. CONSOLIDACIÓ I COMBINACIÓ DE NEGOCIS

La definició del perímetre de consolidació del Grup s'ha efectuat d'acord amb el que estableixen les normes NIIF 10 – Estats Financers Consolidats i NIC 28 – Inversions en Entitats Associades.

4.1. Societats dependents

Dependents són totes les entitats sobre les quals la Societat dominant ostenta o pugui ostentar, directament o indirectament, el control, entenent aquest quan està exposada, o té dret, a uns rendiments variables per la seva implicació en la participada i té la capacitat d'influir en aquests rendiments a través del poder que exerceix sobre la participada. A l'hora d'avaluar el control sobre una entitat es considera l'existència i l'efecte dels drets potencials de vot que siguin actualment exercitables o convertibles. Les dependents es consoliden per integració global a partir de la data en què es transfereix el control a la Societat dominant i s'exclouen de la consolidació en la data en què aquest cessa.

El mètode comptable d'adquisició es fa servir per comptabilitzar les combinacions de negoci per part del Grup (vegeu Nota 3.22).

S'eliminen les transaccions intragrup, els saldos i guanys no realitzats en transaccions entre entitats del grup. També s'eliminen les pèrdues no realitzades, llevat que la transacció proporcioni evidència de deteriorament del valor de l'actiu transferit. Les polítiques comptables de les dependents es canvien quan és necessari per assegurar la uniformitat amb les polítiques comptables adoptades pel Grup.

Les participacions no dominants en els resultats i el patrimoni net de les dependents es mostren separatament en el compte de resultats consolidat, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat i en el balanç consolidat, respectivament.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La relació de societats dependents de SegurCaixa Adeslas a 31 de desembre de 2019, amb indicació del percentatge de participació que hi tenia SegurCaixa Adeslas a aquesta data, així com la informació més rellevant relacionada amb aquestes societats (obtinguda dels seus corresponents comptes anuals de l'exercici 2019, pendents d'aprovar pels seus respectius òrgans de govern), juntament amb la informació referida a l'exercici 2018, s'inclou com a Annex II.

4.2. Societats associades

Associades són totes les entitats sobre les quals el Grup exerceix influència significativa. S'entén que hi ha influència significativa quan el Grup té participació en la societat i poder per intervenir en les decisions de política financera i d'explotació d'aquesta, sense arribar a tenir control ni el control conjunt d'aquestes polítiques, i es presumeix que s'exerceix influència significativa quan es posseeix, ja sigui directament o indirectament a través de les seves dependents, almenys el 20% dels drets de vot de l'empresa participada, excepte en casos específics en què la Direcció del Grup avalua el nivell d'influència significativa que el Grup té sobre una entitat i determina que exerceix influència significativa fins i tot encara que la participació sigui inferior al 20%, ja sigui per representació en el Consell o altres factors que siguin clarament demostrats.

Les inversions en associades es comptabilitzen pel mètode de participació. Sota el mètode de la participació, la inversió es reconeix inicialment a cost, i l'import en llibres s'incrementa o disminueix per reconèixer la participació de l'inversor en els resultats de l'associada després de la data d'adquisició. La inversió del Grup en associades inclou el fons de comerç identificat en l'adquisició.

Si la participació en la propietat en una associada es redueix, però es manté la influència significativa, només la participació proporcional dels imports prèviament reconeguts en altres ingressos i despeses reconeguts consolidats es reclassifica a resultats quan és apropiat.

La participació del Grup en les pèrdues o guanys posteriors a l'adquisició de les seves associades es reconeix en el compte de resultats consolidat, i la seva participació en els moviments posteriors a l'adquisició en altres ingressos i despeses reconeguts es reconeix en l'estat d'ingressos i despeses consolidats amb el corresponent ajustament a l'import en llibres de la inversió. Quan la participació del Grup en les pèrdues d'una associada és igual o superior a la seva participació en aquesta, incloent-hi qualsevol altre compte a cobrar no assegurat, el Grup no reconeix pèrdues addicionals, llevat que hagi incorregut en obligacions legals o implícites o efectuat pagaments en nom de l'associada.

En cada data de presentació d'informació financera, el Grup determina si hi ha alguna evidència objectiva que s'hagi deteriorat el valor de la inversió en l'associada. Si aquest és el cas, el Grup calcula l'import de la pèrdua per deteriorament del valor com la diferència entre l'import recuperable de l'associada i el seu import en llibres i reconeix l'import adjacent a la "participació en el resultat d'associades" en el compte de resultats consolidat.

Les pèrdues i guanys procedents de les transaccions ascendents i descendents entre el Grup i les seves associades es reconeixen en els estats financers consolidats del Grup només en la mesura que corresponguin a les participacions d'altres inversors en les associades no relacionats amb l'inversor. Les pèrdues no realitzades s'eliminen, llevat que la transacció proporcioni evidència de pèrdua per deteriorament del valor de l'actiu transferit.

La relació de societats associades de SegurCaixa Adeslas a 31 de desembre de 2019, amb indicació del percentatge de participació que hi tenia el Grup a aquesta data, així com la informació més rellevant relacionada amb aquestes societats (obtinguda dels seus corresponents comptes anuals de l'exercici 2019, pendents d'aprovar pels seus respectius òrgans de govern, o millor informació disponible a la data de formulació d'aquests comptes anuals), juntament amb la informació referida a l'exercici 2018, s'inclou com a Annex II.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

4.3. Transaccions amb participacions no dominants

El Grup tracta les transaccions amb participacions no dominants que no resulten en una pèrdua de control com a transaccions amb els propietaris de patrimoni net del Grup. Un canvi en una participació en la propietat resulta en un ajustament entre els imports en llibres de les participacions dominants i no dominants per reflectir les seves participacions relatives en la dependent. Qualsevol diferència entre l'import de l'ajustament a les participacions no dominants i qualsevol contraprestació pagada o rebuda es reconeixen a reserves dins dels fons propis.

4.4. Transaccions entre societats incloses en el perímetre de consolidació

En el procés de consolidació s'han eliminat els saldos, transaccions i resultats entre societats consolidades per integració global.

4.5. Canvis en el perímetre de consolidació

En el transcurs de l'exercici 2019 no s'han posat de manifest canvis en el perímetre de consolidació.

En el transcurs de l'exercici 2018 es van posar de manifest canvis en el perímetre de consolidació, fruit de l'alienació per part de la societat dependent Grupo Iquimesa, S.L.U. de la participació a Igurco Gestión, S.L. (vegeu Nota 4.7).

A l'Annex II es troben detallades les societats que conformen el perímetre de consolidació a 31 de desembre dels exercicis 2019 i 2018.

En la Nota 4.8 es detallen les combinacions de negoci produïdes en els dos últims exercicis.

L'efecte global sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats del grup consolidable en els exercicis 2019 i 2018 d'altres canvis en el

perímetre de consolidació respecte a l'exercici precedent es descriu en les notes corresponents de la memòria consolidada.

4.6. Participacions no dominants

En l'exercici 2019 i 2018 no hi ha hagut transaccions amb Participacions no dominants.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

4.7. Inversions comptabilitzades utilitzant el mètode de participació

Es detalla a continuació les entitats associades comptabilitzades pel mètode de la participació i la seva aportació al compte de resultats consolidat i als ajustaments per canvi de valor del patrimoni net del Grup a 31 de desembre de 2019 i 2018:

Exercici 2019

Nom de l'entitat	Activitat Principal	A 31 de desembre de 2019			
		% de participació directa	Import en llibres	Resultats en societats posades en equivalència	Ajustaments per canvis de valor
Sociedad Inmobiliaria del IMQ	Inmobiliària	19,98%	4.335	84	(92)
Grupo IMQ	Asseguradora	45,00%	52.918	11.736	(3.338)
Sanatorio Médico-Quirúrgico Cristo Rey	Sanatori	41,19%	1.938	(60)	-
Grupo IMQ Asturias	Asseguradora	44,91%	14.957	886	(23)
Grupo Clínica Vicente San Sebastián	Activitats Hospitalàries	19,72%	6.306	(128)	-
Total			80.454	12.518	(3.453)

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Nom de l'entitat	Activitat Principal	A 31 de desembre de 2018			
		% de participació directa	Import en llibres	Resultats en societats posades en equivalència	Ajustaments per canvis de valor
Sociedad Inmobiliaria del IMQ	Inmobiliària	19,98%	4.190	13	(153)
Grupo IMQ	Asseguradora	45,00%	50.353	11.183	(3.199)
Sanatorio Médico-Quirúrgico Cristo Rey	Sanatori	41,19%	1.998	(4)	-
Grupo IMQ Asturias	Asseguradora	44,91%	14.491	1.089	12
Grupo Clínica Vicente San Sebastián	Activitats Hospitalàries	19,72%	6.434	324	-
Total			77.466	12.605	(3.340)

El Grup no té entitats que qualifiquen com a negocis conjunts.

Algunes de les participacions del Grup són, alhora, capdavanteres d'entitats dependents i associades.

A 2019 i 2018 no hi ha cap compromís o passiu contingent respecte a les entitats associades.

Amb data 5 de març de 2015, la Sociedad de Profesionales Médicos del Iguatorio Médico Quirúrgico de Asturias, S.L., com a accionista únic del referit Iguatorio, i SegurCaixa Adeslas van subscriure un acord marc per a l'explotació del negoci i presa de participació en l'Iguatorio Médico Quirúrgico de Especialidades de Asturias, S.A. de Seguros (d'ara endavant, IMQ Asturias).

En aquest acord, les parts van pactar, entre altres qüestions, una primera presa de participació accionarial per part de SegurCaixa Adeslas a IMQ Asturias fins a arribar al 25,15% del seu capital social mitjançant una inversió de 7.001 milers d'euros. Aquesta inversió es

va materialitzar el 2015 mitjançant una cessió per part de SegurCaixa Adeslas d'una cartera d'assegurances d'assistència sanitària a Astúries valorada als efectes de l'operació en 5.028 milers d'euros i una aportació en metàl·lic per un import de 1.973 milers d'euros.

Adicionalment, i en el marc d'aquest acord, amb data 21 de desembre de 2016 les parts van acordar un increment en la participació accionarial per part de SegurCaixa Adeslas a IMQ Asturias fins a arribar al 35,03% del seu capital social, mitjançant una inversió addicional de 2.801 milers d'euros. El desembre del 2017, i en el marc d'aquest acord, el Grup va incrementar la seva participació accionarial a IMQ Asturias fins a arribar al 44,91% mitjançant el desembors de 2.801 milers d'euros.

En l'exercici 2017, la societat dependent Grupo Iquimesa, S.L.U. va procedir a vendre la seva participació del 20% de la societat Iguatorio Médico Quirúrgico Dental per un import de 78 milers d'euros. Fruit d'aquesta operació, el Grup es va registrar un benefici per un import de 38 milers d'euros en el compte de resultats consolidat.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Amb data 10 de maig de 2018, el Grup va procedir a la venda de la seva participació a Igurco Gestión, S.L., capdavantera del Grupo Igurco, per un import de 8.593 milers d'euros. La baixa d'aquest subgrup va suposar un resultat a nivell consolidat de 1.477 milers d'euros, que es va registrar en l'epígraf "Ingrés de les inversions" del negoci assegurador del compte de resultats consolidat.

4.7.1. Informació financera resumida per a associades:

Les taules següents proporcionen informació financera resumida per a aquelles entitats associades que són materials per al Grup.

La informació presentada reflecteix els imports presentats en els estats financers de les associades corresponents i no la participació del Grup en aquests imports. S'han modificat per reflectir els ajustaments fets per l'entitat quan es fa servir el mètode de la participació, incloent-hi ajustaments al valor raonable i modificacions per diferències en polítiques comptables.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

Balanz de Situació resumit	A 31 de desembre de 2019				
	Sociedad Inmobiliaria del IMQ	Grupo IMQ	Grupo Clínica Vicente San Sebastián	Sanatorio Médico Quirúrgico Cristo Rey	Grupo IMQ Asturias
Actius nets inicials a 31 de desembre de 2018	20.875	106.634	32.632	4.119	28.572
Benefici/(Pèrdua) de l'exercici	385	27.376	(727)	(146)	1.821
Altres ingressos i despeses reconeguts / Ajustaments per canvis de valor	304	(306)	-	-	(78)
Altres variacions de reserves	40	(1.946)	75	-	151
Dividends pagats	-	(21.376)	-	-	(856)
Actius nets al tancament	21.604	110.383	31.980	3.973	29.610
Part del grup en %	19,98%	45,00%	19,72%	41,19%	44,91%
Part del grup en milers d'euros	4.316	49.673	6.306	1.636	13.298
Plusvàlues	-	189	-	298	-
Altres	19	(2.085)	-	4	19
Fons de comerç	-	5.141	-	-	1.640
Import en llibres a 31 de desembre de 2019	4.335	52.918	6.306	1.938	14.957

Estat d'Ingressos i Despeses Reconeguts Resumit	A 31 de desembre de 2019				
	Sociedad Inmobiliaria del IMQ	Grupo IMQ	Grupo Clínica Vicente San Sebastián	Sanatorio Médico Quirúrgico Cristo Rey	Grupo IMQ Asturias
Ingressos ordinaris	4.084	200.231	58.320	7.014	47.001
Benefici d'operacions continuades	385	27.376	(727)	(146)	1.821
Benefici d'operacions interrompudes	-	-	-	-	-
Benefici de l'exercici	385	27.376	(727)	(146)	1.821
Altres ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	-	-
Total resultat global	385	27.376	(727)	(146)	1.821
Dividends rebuts d'associades i negocis conjunts	-	9.619	-	-	385

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Balanz de Situació resumit	A 31 de desembre de 2018				
	Sociedad Inmobiliaria del IMQ	Grupo IMQ	Grupo Clínica Vicente San Sebastián	Sanatorio Médico Quirúrgico Cristo Rey	Grupo IMQ Asturias
Actius nets inicials a 31 de desembre de 2017	20.557	104.901	30.989	4.130	26.508
Benefici/(Pèrdua) de l'exercici	95	23.638	761	(9)	1.706
Altres ingressos i despeses reconeguts /Ajustaments per canvis de valor	258	(3.967)	-	-	37
Altres variacions de reserves	(35)	1.964	882	(2)	719
Dividends pagats	-	(19.902)	-	-	(398)
Actius nets al tancament	20.875	106.634	32.632	4.119	28.572
Part del grup en %	19,98%	45,00%	19,72%	41,19%	44,91%
Part del grup en milers d'euros	4.171	47.985	6.434	1.697	12.832
Plusvàlues	-	189	-	298	-
Altres	19	(2.962)	-	3	19
Fons de comerç	-	5.141	-	-	1.640
Import en llibres a 31 de desembre de 2018	4.190	50.353	6.434	1.998	14.491

Estat d'Ingressos i Despeses Reconeguts Resumit	A 31 de desembre de 2018				
	Sociedad Inmobiliaria del IMQ	Grupo IMQ	Grupo Clínica Vicente San Sebastián	Sanatorio Médico Quirúrgico Cristo Rey	Grupo IMQ Asturias
Ingressos ordinaris	4.000	217.725	65.109	7.499	44.853
Benefici d'operacions continuades	95	23.638	761	(9)	1.706
Benefici d'operacions interrompudes	-	-	-	-	-
Benefici de l'exercici	95	23.638	761	(9)	1.706
Altres ingressos i despeses reconeguts	258	(3.967)	-	-	37
Total resultat global	353	19.672	761	(9)	1.743
Dividends rebuts d'associades i negocis conjunts	-	8.956	-	-	179

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

4.8. Combinacions de negocis

En l'Annex II es troben detallades les societats incloses en el perímetre de consolidació en els exercicis 2019 i 2018, juntament amb els percentatges de participació, les seves dades patrimonials i resultats.

En els exercicis 2019 i 2018 no s'ha produït cap combinació de negocis.

L'efecte global sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats del grup consolidable en els exercicis 2019 i 2018 d'altres canvis en el perímetre de consolidació respecte a l'exercici precedent es descriuen en les notes corresponents de la memòria consolidada.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5. DESGLOSSAMENTS DELS ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS

5.1. Actius intangibles

Tot seguit, mostrem el detall i moviment de les partides incloses en aquest epígraf en els exercicis 2019 i 2018 (en milers d'euros):

Exercici 2019

Concepte	Fons de comerç	Concessions	Aplicacions informàtiques	Marca	Cartera d'assegurats	Contracte de distribució	Altres	Dret d'ús (*)	Total
Cost									
Saldos a 31 de desembre de 2018	375.646	754	198.824	310.883	252.697	240.909	6.544	-	1.386.257
Addicions 1ª aplicació NIIF 16	-	-	-	-	-	-	-	3.698	3.698
Addicions	-	-	28.200	-	-	-	-	-	28.200
Novacions/variacions de contractes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Retirs	-	-	(40.526)	-	-	-	-	-	(40.526)
Canvis en perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspàs	-	-	17	-	-	-	-	-	17
Saldos al 31 de desembre de 2019	375.646	754	186.515	310.883	252.697	240.909	6.544	3.698	1.377.646
Amortització acumulada									
Saldos al 31 de desembre de 2018	(255.771)	(108)	(151.470)	-	(247.056)	-	(6.529)	-	(660.934)
Addicions 1ª aplicació NIIF 16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Addicions	-	(26)	(28.100)	-	(1.090)	-	-	(1.330)	(30.546)
Novacions/variacions de contractes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Retirs	-	-	39.505	-	-	-	-	-	39.505
Canvis en perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

Concepte	Fons de comerç	Concessions	Aplicacions informàtiques	Marca	Cartera d'assegurats	Contracte de distribució	Altres	Dret d'ús (*)	Total
Traspàs	-	-	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Saldos al 31 de desembre de 2019	(255.771)	(134)	(140.066)	-	(248.146)	-	(6.529)	(1.330)	(651.976)
Deteriorament									
Saldos al 31 de desembre de 2018	-	-	(641)	-	-	-	-	-	(641)
Addicions 1ª aplicació NIIF 16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Addicions	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Novacions/variacions de contractes	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Retirs	-	-	639	-	-	-	-	-	639
Canvis en perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspàs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2019	-	-	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Valors Nets									
Saldos al 31 de desembre de 2018	119.875	646	46.713	310.883	5.641	240.909	15	-	724.682
Saldos al 31 de desembre de 2019	119.875	620	46.447	310.883	4.551	240.909	15	2.368	725.668

(*) Amb data 1 de gener de 2019 ha entrat en vigor la NIIF 16, que estableix els criteris per a la comptabilització dels contractes d'arrendament. En l'epígraf "Altres actiu intangible" del balanç consolidat s'ha registrat l'actiu per dret d'ús de la totalitat de contractes d'arrendament en els quals el Grup actua com a arrendatari i l'actiu subjacent dels quals és un actiu d'immobilitzat intangible, així com la seva corresponent amortització (vegeu Notes 3.5.1 i 5.3.1).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Concepte	Fons de comerç	Concessions	Aplicacions informàtiques	Marca	Cartera d'assegurats	Contracte de distribució	Altres	Dret d'ús (*)	Total
Cost									
Saldos al 31 de desembre de 2017	375.646	754	174.911	310.883	252.697	240.909	7.201	-	1.363.001
Addicions	-	-	22.936	-	-	-	16	-	22.952
Retirs	-	-	(7)	-	-	-	(37)	-	(44)
Canvis en perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspàs	-	-	984	-	-	-	(636)	-	348
Saldos al 31 de desembre de 2018	375.646	754	198.824	310.883	252.697	240.909	6.544	-	1.386.257
Amortització acumulada									
Saldos al 31 de desembre de 2017	(255.771)	(83)	(127.196)	-	(245.966)	-	(6.529)	-	(635.545)
Addicions	-	(25)	(24.274)	-	(1.090)	-	-	-	(25.389)
Retirs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Canvis en perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspàs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2018	(255.771)	(108)	(151.470)	-	(247.056)	-	(6.529)	-	(660.934)
Deteriorament									
Saldos al 31 de desembre de 2017	-	-	(11)	-	-	-	-	-	(11)
Addicions	-	-	(637)	-	-	-	-	-	(637)
Retirs	-	-	7	-	-	-	-	-	7
Canvis en perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspàs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2018	-	-	(641)	-	-	-	-	-	(641)
Valores Netos									
Saldos al 31 de desembre de 2017	119.875	671	47.704	310.883	6.731	240.909	672	-	727.445
Saldos al 31 de desembre de 2018	119.875	646	46.713	310.883	5.641	240.909	15	-	724.682

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Com a part dels actius intangibles s'inclouen els fons de comerç i el valor de la marca Adeslas, registrades en el balanç consolidat fruit de les diferents combinacions de negoci (vegeu Nota 3.1). Aquests actius estan registrats en base als criteris de valoració descrits en les Notes 3.1.1 i 3.1.4.

Sota el concepte de contracte de distribució, s'hi inclou el valor del contracte subscrit per a la distribució d'assegurances generals, en virtut del qual SegurCaixa Adeslas es garanteix la distribució en exclusiva dels seus productes de rams no vida a través de la xarxa de distribució de CaixaBank, en el qual s'inclouen els imports corresponents a la xarxa bancària de Banc València, Barclays i Banca Cívica (vegeu Nota 3.1.6).

Les despeses d'amortització es registren d'acord amb el repartiment de les despeses per destinació segons el desglossament de la Nota 5.11 per a cada exercici.

Durant els exercicis 2019 i 2018 no s'han produït desemborsos per a recerca i desenvolupament. Així mateix, el Grup no ha dut a terme desenvolupaments interns que puguin ser susceptibles de ser reconeguts com a actius intangibles.

Els detalls de les hipòtesis utilitzades per al reconeixement inicial dels actius intangibles, i els criteris seguits per a la posterior valoració es detallen en la Nota 3.1.

5.1.1. Proves de deteriorament del valor per als actius intangibles i fons de comerç

Els actius intangibles subjectes a amortització se sotmeten a proves de pèrdues per deteriorament sempre que algun succés o canvi en les circumstàncies indiquin que el valor comptable pot no ser recuperable.

Pel que fa als actius intangibles de vida útil indefinida, sempre que hi hagi evidències de deteriorament i, almenys, al tancament de cada exercici, el Grup procedeix a estimar mitjançant el denominat 'Test de deteriorament' la possible existència de pèrdues de valor que redueixin el valor recuperable d'aquests actius a un import inferior al del seu valor en llibres.

Els fons de comerç registrats en els estats financers consolidats del Grup tenen el seu origen en diferents operacions societàries i es troben identificats i registrats en el balanç consolidat del Grup d'acord amb la corresponent unitat generadora de fluxos d'efectiu assignada ("UGE"). En aquest sentit, i considerant els menors elements identificables, s'han establert dues unitats generadores d'efectiu, distingint entre el ram de Salut i la Resta de Rams.

Així mateix, com a part del procés d'assignació del cost d'adquisició d'Adeslas, es van identificar diversos actius intangibles, com la marca Adeslas, la cartera de clients o els acords de distribució.

L'Acord de Distribució incorporat el 2014 de les Companyies procedents de Banca Cívica es va assignar a l'UGE Salut en un 40% i a l'UGE Resta en un 60%. D'altra banda, la Xarxa de Mediació de Banc de València incorporat el 2013 es va assignar a l'UGE Salut en un 37,6% i a l'UGE Resta en un 62,4%.

La incorporació de la xarxa de mediació provinent de l'operació d'adquisició de Barclays (vegeu Nota 3.1.6) es va assignar íntegrament a l'UGE Resta.

Considerant les característiques dels actius intangibles esmentats anteriorment, es realitzen els tests de deteriorament per a l'UGE de Salut i l'UGE de Resta de Rams fent servir projeccions a 5 anys. Per a la determinació del valor de la marca s'ha fet servir el mètode de Royalties (net de l'efecte fiscal), mentre que per als Fons de Comerç i els Acords de Distribució s'ha utilitzat el mètode del descompte

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

de dividends, un cop considerats els requeriments de solvència regulatoris.

Tot seguit, es detallen els fons de comerç i la resta d'actius intangibles (sense incloure-hi aplicacions informàtiques) en funció de l'assignació a les unitats generadores d'efectiu Salut i Resta:

	UGE
Fons de Comerç:	
Fons de comerç de fusió de SegurCaixa amb Adeslas	Salut
Fons de comerç de fusió d'Aresa	Salut
Operació Banca Cívica	Resta
AgenCaixa	Resta
Actius Intangibles:	
Xarxa de Mediació Barclays	Resta
Xarxa de Mediació Banc de València	Salut/Resta
Acord de distribució procedent de B. Cívica	Salut/Resta
Cartera de clients Banca Cívica	Resta

A 31 de desembre de 2019 i 2018, els fons de comerç registrats en el balanç consolidat del Grup per un import total de 119.875 milers d'euros, estan identificats d'acord amb les corresponents unitats generadores de fluxos d'efectiu.

Tot seguit, es detallen els diferents fons de comerç existents segons la unitat generadora de fluxos d'efectiu identificada:

- Fons de Comerç - UGE Salut

L'1 de juliol de 2010, amb motiu de l'adquisició i posterior fusió per absorció d'Adeslas per SegurCaixa, es va identificar i registrar un fons

de comerç per un import de 241.548 milers d'euros. Així mateix, durant l'exercici 2012, i com a conseqüència de la fusió per absorció de la Societat Aresa, Seguros Generales, S.A., es va posar de manifest un fons de comerç adicional de 113.168 milers d'euros. D'aquest últim, es van assignar a cartera d'assegurats el 2015 un total de 5.028 milers d'euros corresponents a la valoració de la cartera d'Aresa a Astúries realitzada amb motiu de l'adquisició d'IMQ Asturias.

- Fons de Comerç - UGE Resta

Durant l'exercici 2014, amb motiu de l'adquisició i posterior fusió per absorció de les companyies procedents de Banca Cívica (vegeu Nota 3.1), es va identificar i registrar un fons de comerç per un import de 2.718 milers d'euros.

En la primera formulació de comptes anuals consolidats que va formular el Grup en l'exercici 2017, el Grup es va acollir a l'exempció de la NIIF 1 de no refer les combinacions de negoci prèvies a la data de transició i, en conseqüència, partir del fons de comerç net de les amortitzacions practicades d'acord amb la legislació comptable aplicada anterior a la transició. Aquests fons de comerç es van veure modificats a data de transició, i el seu import a 1 de gener de 2016 era el següent:

Concepte	A 1 de gener de 2016
Fons de comerç de fusió de SegurCaixa amb Adeslas	112.773
Operació Banca Cívica	2.311
Adeslas Dental	3.092
Adeslas Salut	157
AgenCaixa	1.542
Total fons de comerç	119.875

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Al tancament de cada exercici, per al cas del fons de comerç, tant d'empreses del grup com les associades, o actius intangibles de vida útil indefinida, o sempre que hi hagi indicis de pèrdua de valor (per a la resta dels actius), el Grup procedeix a estimar mitjançant l'anomenat "Test de deteriorament" la possible existència de pèrdues de valor que redueixin el valor recuperable d'aquests actius a un import inferior al del seu valor en llibres. El fons de comerç figura en l'actiu quan el seu valor es posa de manifest en virtut d'una adquisició onerosa, en el context d'una combinació de negocis.

A l'efecte de detectar una possible pèrdua de valor, la Direcció del Grup analitza i avalua les estimacions i projeccions de les diferents societats dependents i de la capdavantera del grup, i determina si les previsions d'ingressos i fluxos d'efectiu atribuïbles al grup d'aquestes societats suporten el valor net dels actius intangibles registrats. Aquestes estimacions i projeccions es basen en la metodologia, paràmetres i hipòtesis següents:

- El fons de comerç s'assigna al nivell més baix d'actius que es poden agrupar per als quals hi ha fluxos d'entrada d'efectiu identificables per separat que siguin en gran manera independents dels fluxos d'entrada d'efectiu d'altres actius o grups d'actius (unitats generadores d'efectiu). En aquest sentit, i considerant els menors elements identificables, s'han establert dues unitats generadores d'efectiu, distingint entre el ram de Salut i la resta de Rams.
- Les projeccions de fluxos de caixa es basen en les millors estimacions disponibles d'ingressos i despeses d'unitat generadora d'efectiu, i s'utilitzen projeccions basades en els pressupostos i plans estratègics del grup, previsions sectorials, resultats passats i evolució del negoci i de desenvolupament del mercat.

Les hipòtesis clau sobre les quals la Direcció del Grup ha basat les projeccions de resultats per determinar el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs d'acord amb els períodes coberts pels pressupostos

o previsions més recents, són les següents: ingressos per primes, sinistralitat, despeses d'explotació, resultat financer i capital disponible.

En tots els casos, l'enfocament utilitzat per determinar els valors assignats a les hipòtesis claus reflecteixen l'experiència passada i són uniformes amb les fonts d'informació externes disponibles en el moment de valoració d'aquestes hipòtesis.

En aplicació de la normativa relativa als actius intangibles i per recollir el creixement potencial del negoci, el període utilitzat per a la realització de les projeccions utilitzades és de 5 anys.

- En tots els casos, a partir de l'últim any projectat s'ha considerat que la rendibilitat del negoci es manté estable. A partir d'aquest últim any projectat s'ha considerat un valor residual calculat de manera que serà equivalent al valor residual calculat com una renda perpètua creixent a una taxa anual de creixement (g) de l'1,90% (1,86% el 2018), en línia amb la inflació esperada, d'acord amb el consens d'analistes, mantenint-se constant respecte a la utilitzada en l'exercici anterior.
- La taxa de descompte es basa en la taxa lliure de risc, que, amb caràcter general, es correspon amb la rendibilitat efectiva normalitzada dels bons d'estat a 10 anys en moneda local del país en el qual opera la unitat generadora d'efectiu, en la prima de risc del país, en la prima de risc del sector, calculat a partir del coeficient beta d'entitats comparables i de la prima de risc de mercat. Les taxes aplicables als fluxos d'efectiu descomptats són les següents:

Unitat generadora d'efectiu	Taxa de descompte	
	2019	2018
Salut	8,04%	8,39%
Resta	8,04%	8,39%

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Per establir una taxa de descompte apropiada de cara a estimar el valor actual dels fluxos generats, l'anàlisi es basa en el mètode del Cost de Capital (CdC) de la Societat dominant, utilitzant el model del Capital Asset Pricing Model ("CAPM"). D'aquesta manera, la taxa es calcula com la suma de la taxa lliure de risc i la prima de mercat ponderada pel risc sistemàtic del sector, mesurat a través d'un factor (beta) que mesura el diferencial de risc inherent del sector respecte al risc mitjà del mercat.

De manera complementària a l'escenari central, el Grup realitza diferents anàlisis de sensibilitat amb la finalitat d'analitzar l'impacte en el valor recuperable davant variacions en les principals hipòtesis del model de valoració:

- Sensibilitat a la taxa de descompte: increments de 100 punts bàsics i decrements de 100 punts bàsics.
- Sensibilitat a la taxa de creixement a perpetuïtat: increments i decrements de 50 punts bàsics.

Els percentatges que es mostren a continuació representen les variacions (increments/disminució) en el valor recuperable de cada UGE:

Impacte en valor recuperable	Unitat Generadora d'Efectiu			
	UGE Salut		UGE Resta	
	2019	2018	2019	2018
Increment 100pb taxa descompte	-13,40%	-12,8%	-13,40%	-12,7%
Disminució 100pb taxa descompte	18,60%	17,4%	18,60%	17,3%
Increment 50pb. taxa creixement (g)	6,90%	6,1%	7,00%	6,5%
Disminució 50pb (g) taxa creixement (g)	-5,90%	-5,2%	-6,00%	-5,6%

Considerant les sensibilitats indicades en els escenaris anteriors i el seu impacte en el valor recuperable, no es posarien de manifest riscos significatius que l'import recuperable dels actius sigui inferior al valor en llibres al tancament dels exercicis 2019 i 2018. Addicionalment, cap canvi raonablement esperat en les hipòtesis clau de la projecció d'ingressos i despeses suposaria que l'import en llibres de les unitats excedís el seu valor recuperable. Per aquest motiu, durant els exercicis 2019 i 2018, no s'ha registrat cap import en concepte de deteriorament en els actius esmentats.

Quan una pèrdua per deteriorament de valor reverteix posteriorment (circumstància no permesa en el cas específic del fons de comerç), l'import en llibres de l'actiu o de la unitat generadora d'efectiu s'incrementa en l'estimació revisada del seu import recuperable fins al límit del valor en llibres registrat si no s'ha reconegut cap pèrdua per deteriorament en exercicis anteriors. Aquesta reversió de deteriorament es reconeix com a ingrés de l'exercici.

5.2. Immobilitzat material i inversions immobiliàries

5.2.1. Immobilitzat material

Tot seguit, es mostra el detall i els moviments de les partides incloses a Immobilitzat material en els exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2019 i 2018:

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

Milers d'euros	Terrenys	Construccions	Instal·lacions tècniques	Mobiliari i altres instal·lacions	Equips per a processos d'informació	Immobilitzat en curs i avançaments	Dret d'ús (*)	Total
Cost								
Saldos a 31 de desembre de 2018	12.670	67.236	22.962	115.189	33.726	806	-	252.589
Addicions 1a aplicació NIF 16	-	-	-	-	-	-	109.784	109.784
Addicions	-	1.272	96	5.731	2.926	3.913	8.442	22.380
Novacions/variacions de contractes	-	-	-	-	-	-	3.814	3.814
Retirs	-	(501)	(92)	(648)	(508)	(194)	(78)	(2.021)
Canvis de perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspassos	-	1.653	327	755	(17)	(2.887)	-	(169)
Saldos a 31 de desembre de 2019	12.670	69.660	23.293	121.027	36.127	1.638	121.962	386.377
Amortització acumulada								
Saldos a 31 de desembre de 2018	-	(25.410)	(10.554)	(67.850)	(29.998)	-	-	(133.812)
Addicions 1a aplicació NIF 16	-	-	-	-	-	-	-	-
Addicions	-	(3.752)	(903)	(10.425)	(2.014)	-	(15.174)	(32.268)
Novacions/variacions de contractes	-	-	-	-	-	-	-	-
Retirs	-	244	66	528	482	-	78	1.398
Canvis de perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspassos	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Saldos a 31 de desembre de 2019	-	(28.918)	(11.391)	(77.747)	(31.531)	-	(15.096)	(164.683)

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

Milers d'euros	Terrenys	Construccions	Instal·lacions tècniques	Mobiliari i altres instal·lacions	Equips per a processos d'informació	Immobilitzat en curs i avançaments	Dret d'ús (*)	Total
Deteriorament								
Saldos a 31 de desembre de 2018	-	(2.573)	(158)	(860)	(13)	-	-	(3.604)
Addicions 1a aplicació NIF 16	-	-	-	-	-	-	-	-
Addicions	-	(264)	(55)	(78)	-	-	-	(397)
Novacions/variacions de contractes	-	-	-	-	-	-	-	-
Retirs	-	865	69	568	8	-	-	1.510
Canvis de perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspassos	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos a 31 de desembre 2019	-	(1.972)	(144)	(370)	(5)	-	-	(2.491)
Valors Nets								
Saldos a 31 de desembre de 2018	12.670	39.253	12.250	46.479	3.715	806	-	115.173
Saldos a 31 de desembre de 2019	12.670	38.770	11.758	42.910	4.591	1.638	106.866	219.203

(*) Amb data 1 de gener de 2019 ha entrat en vigor la NIF 16, que estableix els criteris per a la comptabilització dels contractes d'arrendament. En l'epígraf "Immobilitzat material" del balanç consolidat s'ha registrat l'actiu per dret d'ús de la totalitat de contractes d'arrendament en els quals el Grup actua com a arrendatari i l'actiu subjacent dels quals és un actiu d'immobilitzat material, així com la seva corresponent amortització (vegeu Notes 3.5.1 i 5.3.1).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Milers d'euros	Terrenys	Construccions	Instal·lacions tècniques	Mobiliari i altres instal·lacions	Equips per a processos d'informació	Immobilitzat en curs i avançaments	Dret d'ús (*)	Total
Cost								
Saldos a 31 de desembre de 2017	12.906	58.824	24.314	98.358	32.861	4.872	-	232.135
Addicions	-	2.366	648	12.462	1.854	6.734	-	24.064
Retirs	-	(611)	(365)	(1.085)	(996)	-	-	(3.057)
Traspassos	(236)	6.657	(1.635)	5.454	7	(10.800)	-	(553)
Canvis de perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2018	12.670	67.236	22.962	115.189	33.726	806	-	252.589
Amortización acumulada								
Saldos a 31 de desembre 2017	-	(22.363)	(10.084)	(60.732)	(29.253)	-	-	(122.432)
Addicions	-	(3.525)	(790)	(8.094)	(1.735)	-	-	(14.144)
Retirs	-	443	320	975	996	-	-	2.734
Traspassos	-	35	-	1	(6)	-	-	30
Canvis de perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2018	-	(25.410)	(10.554)	(67.850)	(29.998)	-	-	(133.812)
Deterioro								
Saldos a 31 de desembre de 2017	-	(3.054)	(195)	(994)	(12)	-	-	(4.255)
Addicions	-	(93)	(42)	(109)	(4)	-	-	(248)
Retirs	-	402	118	273	3	-	-	796
Traspassos	-	172	(39)	(30)	-	-	-	103
Canvis de perímetre	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2018	-	(2.573)	(158)	(860)	(13)	-	-	(3.604)
Valors Nets								
Saldos a 31 de desembre de 2017	12.906	33.407	14.035	36.632	3.596	4.872	-	105.448
Saldos a 31 de desembre de 2018	12.670	39.253	12.250	46.479	3.715	806	-	115.173

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

A 31 de desembre de 2019, el valor de taxació dels immobles classificats com a immobilitzat material puja a 33.183 milers d'euros, la qual cosa suposa unes plusvàlues latents per un import de 6.115 milers d'euros. Això implica un augment respecte al 31 de desembre de 2018 en les plusvàlues latents per un import de 1.331 milers d'euros. Aquestes plusvàlues latents no figuren registrades en els comptes anuals. Aquests valors s'han obtingut segons els criteris indicats en la Nota 5.2.3. Seguint la normativa, la Societat dominant duu a terme taxacions amb una periodicitat inferior als 2 anys.

En l'Annex I es detallen els immobles propietat de la Societat dominant a 31 de desembre de 2019, i per a cada element es facilita la informació següent: qualificació com a immobilitzat material (ús propi) o inversió mobiliària (llogats o per vendre), ubicació, dos últims valors de taxació, data de taxació i taxador.

Les pèrdues i reversions per deteriorament de valor de l'immobilitzat material durant els exercicis 2019 i 2018 es corresponen amb la comparació del valor net comptable de cada immoble amb el valor de mercat establert en els informes de taxacions que s'efectuen cada dos anys.

5.2.2. Inversions immobiliàries

Tot seguit, es mostra el detall i moviment de les partides incloses a Inversions immobiliàries en els exercicis 2019 i 2018:

Exercici 2019

Milers d'euros	Terrenys	Construccions	Total
Cost			
Saldos al 31 de desembre de 2018	22.377	13.181	35.558
Addicions	-	-	-
Retirs	(8.920)	(10.149)	(19.069)
Traspassos	(4.446)	4.230	(216)
Canvis de perímetre	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2019	9.011	7.262	16.273
Amortització acumulada			
Saldos al 31 de desembre de 2018	-	(6.370)	(6.370)
Addicions	-	(212)	(212)
Retirs	-	2.752	2.752
Traspassos	-	366	366
Canvis de perímetre	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2019	-	(3.464)	(3.464)
Deteriorament			
Saldos al 31 de desembre de 2018	-	(2.632)	(2.632)
Addicions	-	(28)	(28)
Retirs	-	1.979	1.979
Traspassos	-	-	-
Canvis de perímetre	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2019	-	(681)	(681)
Valors Nets			
Saldos al 31 de desembre de 2018	22.377	4.179	26.556
Saldos al 31 de desembre de 2019	9.011	3.117	12.128

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Milers d'euros	Terrenys	Construccions	Total
Cost			
Saldos al 31 de desembre de 2017	22.301	13.524	35.825
Addicions	-	-	-
Retirs	(159)	(320)	(479)
Traspassos	235	(23)	212
Canvis de perímetre	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2018	22.377	13.181	35.558
Amortització acumulada			
Saldos al 31 de desembre de 2017	-	(6.209)	(6.209)
Addicions	-	(243)	(243)
Retirs	-	118	118
Traspassos	-	(36)	(36)
Canvis de perímetre	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2018	-	(6.370)	(6.370)
Deteriorament			
Saldos al 31 de desembre de 2017	-	(2.614)	(2.614)
Addicions	-	-	-
Retirs	-	81	81
Traspassos	-	(99)	(99)
Canvis de perímetre	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2018	-	(2.632)	(2.632)
Valors Nets			
Saldos al 31 de desembre de 2017	22.301	4.701	27.002
Saldos al 31 de desembre de 2018	22.377	4.179	26.556

Les inversions immobiliàries comprenen principalment edificis d'oficines en propietat que es mantenen per a l'obtenció de rendes i no estan ocupades pel Grup.

A 31 de desembre de 2019, el valor de taxació dels immobles classificats com a inversions immobiliàries puja a 14.032 milers d'euros, la qual cosa suposa unes plusvàlues latents per un import de 1.904 milers d'euros. Això implica una disminució respecte al 31 de desembre de 2018 en les plusvàlues latents de 2.352 milers d'euros. D'acord amb la política comptable del Grup (vegeu Nota 3.3), aquestes plusvàlues latents no figuren registrades en els comptes anuals. Aquests valors s'han obtingut segons els criteris indicats en la Nota 5.2.3. Seguint la normativa, la Societat dominant duu a terme taxacions amb una periodicitat inferior als 2 anys.

En l'Annex I es detallen els immobles propietat del Grup a 31 de desembre de 2019, i per a cada element es facilita la informació següent: qualificació com a immobilitzat material (ús propi) o inversió mobiliària (llogats o per vendre), ubicació, dos últims valors de taxació, data de taxació i taxador.

Durant l'exercici 2019, el Grup ha procedit a la venda de 3 immobles situats a Barcelona (carrer Josep Pla, núm. 95-105; Plaça Urquinaona, núm. 6, i Gran Via, núm. 480). El benefici obtingut ha pujat en total a 1.358 milers d'euros.

Durant l'exercici 2018, el Grup va vendre els immobles situats a Alcázar de San Juan i Alcalá de Guadaíra per un import de 160 milers d'euros i 158 milers d'euros, respectivament. El benefici obtingut va pujar a 20 milers d'euros en el primer cas i 10 milers d'euros en el segon.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.2.2.1. Importos reconeguts en el resultat de l'exercici per a inversions immobiliàries

	Milers d'euros	
	2019	2018
Ingressos		
a) Per lloguers i altres conceptes	1.480	1.528
b) Reversió deteriorament	117	-
c) Guanys per alienacions	1.358	30
Total ingressos	2.955	1.558
Despeses		
a) Despeses operatives i altres conceptes	(284)	(723)
b) Dotació deteriorament	(28)	-
c) Pèrdues per alienacions	-	-
Total despeses	(312)	(723)
Resultat de les inversions immobiliàries	2.643	835

En l'exercici 2019, els ingressos derivats de rendes provinents de les inversions immobiliàries propietat del Grup es registren en l'epígraf "Ingressos de les inversions" del compte de resultats consolidat de l'activitat asseguradora.

Les despeses de reparacions i manteniment dels immobles d'inversió revelats en el quadre anterior es registren en la línia "Altres despeses de gestió" per naturalesa i, posteriorment, es reclassifica en el compte de resultats consolidat segons destinació (vegeu Nota 5.11).

5.2.2.2. Acords d'arrendament

Algunes inversions immobiliàries estan llogades a inquilins sota arrendaments operatius a llarg termini amb lloguers que cal

pagar mensualment. La informació sobre els pagaments mínims per arrendament a cobrar sobre arrendaments d'inversions immobiliàries està inclosa en la Nota 5.3 d'Arrendaments.

5.2.3. Valoracions del valor raonable dels immobles

El valor raonable representa el preu que es rebria en vendre un actiu en una transacció en condicions de mercat i es basa en projeccions de flux d'efectiu descomptat extret dels informes de taxació corresponents. Aquests informes són realitzats per taxadors independents amb competència per a la realització d'aquesta taxació d'acord amb el RD 685/1982, de 17 de març, i emetent l'informe de taxació corresponent segons l'Ordre ECO/805/2003, de 27 de març, sobre normes de valoració de béns immobles i de determinats drets per a certes finalitats financeres, modificada per l'Ordre EHA/3011/2007, de 4 d'octubre, i l'Ordre EHA/564/2008, de 28 de febrer. Aquests valors raonables serien considerats un nivell II de jerarquia de valor raonable segons NIIF 13.

El valor raonable dels immobles es troba detallat en l'Annex I.

	Milers d'euros	
Valor raonable d'immobles	2019	2018
Ús propi	33.183	31.643
Immobles d'inversió	14.032	30.812
Total	47.215	62.455

En els informes de taxació s'han utilitzat els mètodes de Cost i Comparació per obtenir el valor més adequat de l'immoble segons el parer del taxador independent. Quan la utilització de l'immoble així ho recomanava, s'ha fet servir també el mètode d'Actualització d'Immobles Arrendats de manera individual o en combinació amb els anteriors.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.3. Arrendaments i altres operacions de naturalesa semblant

5.3.1. Arrendaments quan el Grup és arrendatari

El detall dels drets d'ús associats a acords d'arrendament a 31 de desembre de 2019 és el següent (en milers d'euros):

Dret d'ús	31.12.2019
Locals comercials	93.310
Oficines	13.414
Prestació de serveis tecnològics	2.368
Rènting de cotxes	142
Total	109.234

Els moviments associats a aquests drets d'ús es presenten en les Notes 3.1 i 3.2.

El detall dels passius associats a acords d'arrendament en funció del seu venciment és el següent (en milers d'euros):

Passius per arrendament (descomptats)	31.12.2019
Menys d'1 any	14.782
Entre 1 i 5 anys	49.096
Més de 5 anys	47.620
Total passiu per arrendament	111.498

Anàlisi de venciment - flux d'efectiu pels arrendaments (no descomptats)

	31.12.2019
Indefinits	214
Menys d'1 any	22.834
Entre 1 i 5 anys	77.240
Més de 5 anys	61.810

Total de fluxos d'efectiu pels arrendaments (no descomptats)

	162.098
--	----------------

Durant el període acabat el 31 de desembre de 2019, l'import total de les sortides d'efectiu en relació amb contractes d'arrendament ha pujat a 22.285 milers d'euros.

A 31 de desembre de 2019, els imports reconeguts en el compte de pèrdues i guanys consolidat relacionats amb acords d'arrendament han estat els següents (en milers d'euros):

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

31.12.2019

Dotació de l'amortització de l'immobilitzat

Amortització dels drets d'ús (Notes 5.1, 5.2.1 i 5.11)	
Locals comercials	12.546
Oficines	2.566
Prestació de serveis tecnològics	1.330
Rènting de cotxes	62
Total	16.504

Despesa financera

Despeses financeres per passius per arrendaments	4.666
--	-------

Altres despeses d'explotació

Despeses en relació amb contractes a curt termini	2.273
Despeses en relació amb contractes de baix valor	-
Despesa en relació amb pagaments d'arrendament variables no inclosos en la valoració de passius per arrendament	-
Total	2.273

Altres ingressos d'explotació

Ingressos derivats del sotsarrendament d'actius per dret d'ús	206
---	-----

Acords d'arrendament on el Grup actua com a arrendatari

En la seva posició d'arrendatari, els contractes d'arrendament més significatius que té el Grup, a 31 de desembre de 2019, són els següents:

- Contracte d'arrendament d'un local d'oficines de 5.462 metres quadrats, situat al Paseo de la Castellana, 259 C de Madrid (Edifici Torre de Cristal), amb Inmomutua Madrileña, S.L.U. Aquest contracte té una durada de 10 anys, amb venciment al gener del 2023. Amb data 31 de juliol de 2018 es va signar una addenda de renovació modificativa en la qual s'inclou el lloguer de la planta 4a Sud, de 690 metres quadrats. L'import de les quotes corresponents a l'exercici 2019 puja a 1.778 milers d'euros (1.450 milers d'euros per al 2018).
- Contracte d'arrendament de locals d'oficines de 3.849 metres quadrats, situats a la Ronda Universitat, 22 de Barcelona, amb Inmomutua Madrileña, S.L.U. Aquest contracte té una durada de 10 anys, amb venciment al 2023. L'import de les quotes corresponents a l'exercici 2019 puja a 1.088 milers d'euros (1.052 milers d'euros per al 2018).

5.3.2. Arrendaments quan el Grup és arrendador

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el Grup té contractades amb els arrendataris les següents quotes d'arrendament mínimes, d'acord amb els actuals contractes en vigor:

Arrendaments operatius	Milers d'euros	
	2019	2018
Quotes mínimes		
Menys d'1 any	1.879	2.118
Entre 1 i 5 anys	1.659	5.764
Més de 5 anys	121	324
Total	3.659	8.206

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La Societat dominant té 10 contractes d'arrendament i 1 contracte de sotsarrendament vigents a 31 de desembre de 2019 sobre les seves inversions immobiliàries. Les condicions d'aquests contractes difereixen en nombre d'anys i característiques del lloguer. L'import dels ingressos reconeguts en el compte de resultats consolidat per arrendaments operatius puja a 1.686 milers d'euros el 2019 i 1.981 milers d'euros el 2018.

En la seva posició d'arrendador, els contractes d'arrendament operatiu més significatius que té o ha tingut la Societat dominant durant l'exercici 2019 són els següents:

- Contracte d'arrendament operatiu d'un local de 4.472,04 metres quadrats, situat al carrer López Peláez, 13-15-17 de Tarragona. Aquest contracte té una durada inicial de 6 anys i posteriors renovacions anuals. L'import ingressat per aquest contracte durant l'exercici 2019 puja a 425 milers d'euros (411 milers d'euros en l'exercici 2018).
- Contracte d'arrendament operatiu d'un local de 4.179,81 metres quadrats, situat a la plaça d'Urquinaona, 6 de Barcelona. El contracte d'arrendament es va iniciar el 6 d'octubre de 2008, amb una durada inicial de 5 anys i posteriors renovacions anuals obligatòries per a l'arrendador i potestatives per a l'arrendatari fins a un màxim de 5 anys. Amb data 5 d'octubre de 2018 es va signar una addenda al contracte que preveia una renovació obligatòria per a totes dues parts fins a l'exercici 2023. L'import ingressat per aquest contracte durant l'exercici 2019 puja a 758 milers d'euros (744 milers d'euros en l'exercici 2018). Aquest immoble va ser venut el 23 de desembre de 2019 (vegeu Nota 5.2.2).
- Contracte d'arrendament d'un local de 3.322,14 metres quadrats, situat al carrer Josep Pla, 101-105 de Barcelona. Aquest contracte té una durada de 10 anys, amb venciment el 2020. L'import ingressat per aquest contracte durant l'exercici 2019 puja a 212 milers d'euros (363 milers d'euros en l'exercici 2018). Aquest immoble va ser venut el 29 de juliol de 2019 (vegeu Nota 5.2.2).

A 31 de desembre de 2019 i 2018, no s'han registrat ingressos per quotes contingents.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.4. Actius Financers

5.4.1. Categories d'actius financers

El valor en llibres de cadascuna de les categories d'instruments financers a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el que es descriu en els quadres següents (en milers d'euros):

Exercici 2019

ACTIUS FINANCERS (milers d'euros)	Efectiu i altres mitjans equivalents	Altres Actius Financers a Valor Raonable amb Canvis a Pèrdues i Guanys	Actius financers disponibles per a la venda	Préstecs i partides a cobrar	Derivats de Cobertura	Total
Instrumentos de patrimoni	-	1.291.934	340.630	-	-	1.632.564
Valors representatius de deute	-	-	323.489	199.993	-	523.482
Derivats	-	-	-	-	3.610	3.610
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	-	-	-	1	-	1
Crèdits per operacions d'assegurança directa	-	-	-	630.010	-	630.010
Crèdits per operacions de reassegurança	-	-	-	16.437	-	16.437
Crèdits per operacions de coassegurança	-	-	-	1.387	-	1.387
Altres crèdits	-	-	-	23.420	-	23.420
Tresoreria i altres actius líquids equivalents	319.375	-	-	-	-	319.375
Total	319.375	1.291.934	664.119	871.248	3.610	3.150.286

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

ACTIUS FINANCERS (milers d'euros)	Efectiu i altres mitjans equivalents	Altres Actius Financers a Valor Raonable amb Canvis a Pèrdues i Guanys	Actius financers disponibles per a la venda	Préstecs i partides a cobrar	Derivats de Cobertura	Total
Instrumentos de patrimoni	-	-	439.423	-	-	439.423
Valors representatius de deute	-	-	1.177.497	199.923	-	1.377.420
Derivats	-	-	-	-	3.332	3.332
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	-	-	-	1	-	1
Crèdits per operacions d'assegurança directa	-	-	-	413.911	-	413.911
Crèdits per operacions de reassegurança	-	-	-	11.693	-	11.693
Crèdits per operacions de coassegurança	-	-	-	2.825	-	2.825
Altres crèdits	-	-	-	28.095	-	28.095
Tresoreria i altres actius líquids equivalents	559.769	-	-	-	-	559.769
Total	559.769	-	1.616.920	656.448	3.332	2.836.469

Efectiu i altres actius líquids equivalents

L'efectiu i altres actius líquids equivalents inclouen l'efectiu en caixa i els dipòsits bancaris a la vista en entitats de crèdit. També s'inclouen sota aquest concepte altres inversions a curt termini de gran liquiditat sempre que siguin fàcilment convertibles en imports determinats d'efectiu i que estiguin subjectes a un risc insignificant de canvis de valor. A aquest efecte, s'hi inclouen els dipòsits en entitats de crèdit amb venciments de menys de 3 mesos, o bé de disponibilitat immediata.

La composició d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2019 i 2018 és la següent (en milers d'euros):

Milers d'euros	2019	2018
Caixa	268	243
Bancs	319.107	315.507
Altres actius equivalents	-	244.019
Total	319.375	559.769

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els saldos dels comptes corrents, que són de lliure disposició, meriten interès de mercat. Els interessos cobrats per comptes corrents durant l'exercici 2019 pugen a 86 milers d'euros (68 milers d'euros el 2018), mentre que no hi ha interessos meritats i no cobrats a 31 de desembre de 2019 i 2018.

Altres Actius Financers a Valor Raonable amb Canvis a Pèrdues i Guanys

El detall dels actius financers classificats sota aquesta categoria a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent (en milers d'euros):

	Milers d'euros	
	2019	2018
Instrumentos de patrimoni:		
- Participacions en fons d'inversió	1.291.934	-
Total	1.291.934	-

Actius financers disponibles per a la venda

El detall dels actius financers classificats sota aquesta categoria a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent (en milers d'euros):

	Milers d'euros	
	2019	2018
Instrumentos de patrimoni:		
- Inversions financeres en capital	3.118	26.288
- Participacions en fons d'inversió	337.512	413.135
Valors representatius de deute:		
- Valors de renda fixa	323.489	1.177.497
Total	664.119	1.616.920

L'import dels interessos meritats i no vençuts dels actius de renda fixa classificats sota aquest epígraf puja a 5.294 milers d'euros, i es troben registrats com a valor més gran de l'actiu que els ha generat, mentre que el 2018 l'import d'aquest concepte va ser de 5.831 milers d'euros.

Els valors de renda fixa directa comprenen en la seva totalitat títols emesos en euros per governs europeus.

El valor raonable dels instruments financers s'ha determinat de la manera següent:

- El valor raonable de les inversions financeres en capital s'ha obtingut a través de les cotitzacions observades en el mercat. Pel que fa a les accions de societats no cotitzades, el seu valor raonable s'ha determinat utilitzant tècniques de valoració generalment acceptades en el sector financer. Respecte a les participacions en fons d'inversió, el seu valor raonable es determina en funció del valor liquidatiu d'aquests fons.
- Per als valors de renda fixa, la seva valoració s'obté a través de les cotitzacions observades en el mercat o fent servir tècniques de valoració generalment acceptades en el sector financer.

a) Deteriorament del valor per als actius financers disponibles per a la venda:

Es considera que els "Actius financers disponibles per a la venda" s'han deteriorat com a conseqüència d'un o més esdeveniments ocorreguts després del seu reconeixement inicial i que ocasionen:

- En el cas dels instruments de deute, una reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats futurs que pot estar motivat per la insolvència del deutor.
- En el cas d'inversions en instruments de patrimoni, la manca de recuperabilitat del valor en llibres de l'actiu, evidenciada, per exemple, per un descens prolongat o significatiu en el seu valor raonable.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

En aquest sentit, hi ha la presumpció que existeix deteriorament si s'ha produït una caiguda de més del 40% del valor de cotització de l'actiu o si s'ha produït un descens d'aquest de manera prolongada durant un període d'un any i mig sense que es recuperi el valor.

La correcció valorativa per deteriorament és la diferència entre el seu cost menys, si escau, qualsevol correcció valorativa per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de resultats consolidat i el valor raonable en el moment en què s'efectua la valoració.

Les pèrdues acumulades reconegudes en el patrimoni net per disminució del valor raonable, sempre que hi ha evidència objectiva de deteriorament en el valor de l'actiu, es reconeixen en el compte de resultats consolidat.

Si en exercicis posteriors s'incrementa el valor raonable, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors es reverteix amb abonament al compte de resultats consolidat de l'exercici. En el cas que s'incrementés el valor raonable corresponent a un instrument de

patrimoni, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors no reverteix amb abonament al compte de resultats consolidat i es registra l'increment de valor raonable directament contra el patrimoni net.

Al tancament dels exercicis 2019 i 2018, no hi ha deterioraments associats als actius financers disponibles per a la venda.

b) Valor raonable

En la Nota 3.7.3 es proporciona informació sobre els mètodes i hipòtesis utilitzats per determinar el valor raonable.

c) Exposició al risc

Per a una anàlisi de sensibilitat dels actius financers disponibles per a la venda al risc del tipus d'interès i de preu cal referir-se a la Nota 6.3.

Préstecs i partides a cobrar

El detall dels actius financers classificats sota aquesta categoria a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent:

	Milers d'euros			
	Corrent	2019 No Corrent	Corrent	2018 No Corrent
Valors representatius de deute	-	199.993	-	199.923
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	1	-	1	-
Crèdits per operacions d'assegurança directa	630.010	-	413.911	-
Crèdits per operacions de reassegurança	16.437	-	11.693	-
Crèdits per operacions de coassegurança	1.387	-	2.825	-
Desemborsos exigits	-	-	-	-
Altres crèdits	23.420	-	28.095	-
Total	671.255	199.993	456.525	199.923

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els pagarés i préstecs es classifiquen en la cartera de préstecs i comptes per cobrar, per la qual cosa no és procedent la seva valoració a mercat, sinó que es registren pel seu cost amortitzat.

A 31 de desembre de 2019 i 2018 no hi ha préstecs concedits a entitats associades (vegeu Nota 5.14).

Crèdits per operacions d'assegurança, reassegurança, coassegurança i altres crèdits

El detall dels crèdits i altres comptes a cobrar derivats de contractes d'assegurança, reassegurança i coassegurança, juntament amb altres crèdits, a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent:

	Milers d'euros	
	2019	2018
Préstecs	-	-
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	1	1
Crèdits per operacions d'assegurança directa:	630.010	413.911
- Prenedors d'assegurança - rebuts pendents:	630.010	413.911
Negoci directe i coassegurança	138.407	142.582
Primes meritades i no emeses	543.162	327.650
(Provisió per a primes pendents de cobrament)	(51.559)	(56.321)
- Mediadors:	-	-
Saldos pendents amb mediadors	-	-
(Provisió per deteriorament de saldo amb mediadors)	-	-
Crèdits per operacions de reassegurança:	16.437	11.693
Saldo pendent amb reasseguradors	20.869	17.895
(Provisió per deteriorament de saldo amb reassegurança)	(4.432)	(6.202)
Crèdits per operacions de coassegurança:	1.387	2.825
Saldo pendent amb coasseguradors (Grup)	-	-
Saldo pendent amb coasseguradors (Altres)	1.387	2.825
(Provisió per deteriorament de saldo amb coassegurança)	-	-
Desemborsos exigits	-	-
Resta crèdits i crèdits amb les AP	23.420	28.095
Total	671.255	456.525

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

El detall de les partides que integren l'epígraf "Resta de crèdits" a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent:

	Milers d'euros	
	2019	2018
Crèdits al personal	4.792	5.021
Fiances i dipòsits	3.874	3.801
Crèdits amb Administracions Públiques	21	21
Crèdits per convenis de liquidació de sinistres	1.747	1.378
Crèdits diversos	12.025	17.011
Sinistres pendents de recobriment	962	864
Provisió per deteriorament de saldos deutors	(1)	(1)
Total altres crèdits	23.420	28.095

A causa de la naturalesa de curt termini dels préstecs i partides a cobrar corrents, s'assumeix que el seu import en llibres no difereix significativament del seu valor raonable. Per a la majoria dels comptes a cobrar no corrents, els valors raonables tampoc no són significativament diferents dels seus imports en llibres.

El moviment i detall de les pèrdues de valor registrades en els exercicis 2019 i 2018 es detalla en el quadre següent, i les diferents variacions s'han registrat en els epígrafs "Primes imputades a l'exercici netes" i "Altres Despeses Tècniques" del compte de resultats consolidat de l'activitat asseguradora:

Milers d'euros	Provisió per a primes pendents	Provisió per deteriorament de saldo amb mediadors	Provisió per deteriorament de saldo amb reassegurança	Provisió per deteriorament de saldo amb coassegurança	Provisió per deteriorament Altres crèdits
Saldos al 1 de gener de 2018	(58.811)	-	(2.801)	-	(8)
Dotacions amb càrrec al compte de resultats consolidat	(45.177)	-	(3.401)	-	-
Aplicacions amb abonament al compte de resultats consolidat	47.667	-	-	-	-
Traspàs / Altres	-	-	-	-	7
Saldos al 31 de desembre de 2018	(56.321)	-	(6.202)	-	(1)
Dotacions amb càrrec al compte de resultats consolidat	(43.910)	-	-	-	-
Aplicacions amb abonament al compte de resultats consolidat	48.672	-	1.770	-	-
Traspàs / Altres	-	-	-	-	-
Saldos al 31 de desembre de 2019	(51.559)	-	(4.432)	-	(1)

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.4.2. Imports reconeguts en el resultat de l'exercici per a inversions financeres

Les pèrdues o guanys nets procedents de les diferents categories d'instruments financers meritats en els exercicis 2019 i 2018 són els següents:

Exercici 2019

Milers d'euros	31 de desembre de 2019							
	Efectiu i altres mitjans equivalents	Cartera AAVRCPiG	Disponible per a la venda	Préstecs i Partides a cobrar	Participacions en associades	Despeses de gestió	Derivats de Cobertura	Total
Ingressos de les inversions financeres	87	642	55.455	150	12.518	-	34.682	103.534
a) Ingressos procedents d'inversions financeres	87		22.353	147				22.587
b) Aplicacions de correccions de valor per deteriorament	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Beneficis en realització de les inversions financeres	-	642	33.102	3	-	-	34.682	68.429
d) Participació en beneficis d'entitats posades en equivalència	-	-	-	-	12.518	-	-	12.518
Despeses de les inversions financeres	-	(414)	(21.844)	(4)	-	(4.923)	(37.631)	(64.816)
a) Despeses procedents de les inversions financeres	-	-	(6.481)	(4)	-	(4.923)	-	(11.408)
b) Deteriorament d'inversions financeres	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Pèrdues en realització de les inversions financeres	-	(414)	(15.363)	-	-	-	(37.631)	(53.408)
Resultat de les inversions financeres	87	228	33.611	146	12.518	(4.923)	(2.949)	38.718

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Milers d'euros	31 de desembre de 2018							Total
	Efectiu i altres mitjans equivalents	Carta AAVRCPiG	Disponible per a la venda	Préstecs i Partides a cobrar	Participacions en associades	Despeses de gestió	Derivats de Cobertura	
Ingressos de les inversions financeres	73	-	25.237	290	14.082	-	40.344	80.026
a) Ingressos procedents d'inversions financeres	73	-	18.882	290	-	-	-	19.245
b) Aplicacions de correccions de valor per deteriorament	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Beneficis en realització de les inversions financeres	-	-	6.355	-	1.477	-	40.344	49.176
d) Participació en beneficis d'entitats posades en equivalència	-	-	-	-	12.605	-	-	12.605
Despeses de les inversions financeres	-	-	(46.263)	(4)	-	(3.067)	(43.279)	(92.613)
a) Despeses procedents de les inversions financeres	-	-	(7.535)	(4)	-	(3.067)	-	(10.606)
b) Deteriorament d'inversions financeres	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Pèrdues en realització de les inversions financeres	-	-	(38.728)	-	-	-	(43.279)	(82.007)
Resultat de les inversions financeres	73	-	(21.026)	286	14.082	(3.067)	(2.935)	(12.587)

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.4.3. Valoracions del valor raonable reconegudes

a) Jerarquia de valor raonable

A 31 de desembre de 2019 i 2018, els actius financers del Grup pertanyen, en la seva pràctica totalitat, al Nivell I.

Exercici 2019

Valoracions al valor raonable recurrents (milers d'euros)	Notes	31 de desembre de 2019			Total
		Nivell I	Nivell II	Nivell III	
Actius financers					
Altres Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	5.4.1				
Fons d'inversió		1.291.934	-	-	1.291.934
Actius financers disponibles per a la venda	5.4.1				
Renda Variable		-	-	3.118	3.118
Fons d'Inversió		326.120	11.392	-	337.512
Valors representatius de deute		323.489	-	-	323.489
Derivats utilitzats per a cobertura	5.4.4	3.610	-	-	3.610
Total actius financers		1.945.153	11.932	3.118	1.959.663

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Valoracions al valor raonable recurrents (milers d'euros)	Notes	31 de desembre de 2018			Total
		Nivell I	Nivell II	Nivell III	
Actius financers					
Altres Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	5.4.1				
Fons d'inversió		-	-	-	-
Actius financers disponibles per a la venda	5.4.1				
Renda Variable		20.893	-	5.395	26.288
Fons d'Inversió		407.507	5.628	-	413.135
Valors representatius de deute		1.177.497	-	-	1.177.497
Derivats utilitzats per a cobertura	5.4.4	3.332	-	-	3.332
Total actius financers		1.609.229	5.628	5.395	1.620.252

b) Valoracions de valor raonable reconegudes

Els instruments financers es classifiquen en una de les categories següents en funció de la metodologia utilitzada en l'obtenció del seu valor raonable:

- Nivell I: a partir de preus cotitzats en mercats actius.
- Nivell II: mitjançant tècniques de valoració en les quals les hipòtesis considerades corresponen a dades de mercat observables directament o indirectament o preus cotitzats en mercats actius per a instruments semblants.
- Nivell III: a través de tècniques de valoració en les quals algunes de les principals hipòtesis no estan fonamentades en dades observables en els mercats.

La majoria dels instruments financers registrats com a actius financers disponibles per a la venda tenen com a referència objectiva per a la determinació del seu valor raonable les negociacions de mercats actius (nivell I), i per tant, per determinar el seu valor raonable s'utilitza el preu

de cotització en un mercat organitzat, transparent i profund.

Pel que fa als instruments classificats en el nivell II, per als quals no hi ha preu de mercat, el seu valor raonable s'estima recorrent al preu de transaccions recents d'instruments anàlegs i, en el cas que no n'hi hagi, a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, tenint en compte les peculiaritats específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos associats a aquest.

La Societat dominant manté a 31 de desembre de 2019 diverses participacions en fons d'infraestructures. Al tancament de l'exercici hi ha un compromís d'inversió que puja a 33.000 milers d'euros (23.000 milers d'euros al tancament de l'exercici anterior), dels quals han estat desemborsats a 31 de desembre de 2019 un total de 10.829 milers d'euros (5.479 a 31 de desembre de 2018).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Respecte als instruments de capital no cotitzats, classificats en el nivell III, es considera que el seu cost d'adquisició minorat per qualsevol pèrdua per deteriorament obtinguda sobre la base de la informació pública disponible és la millor estimació del seu valor raonable.

La taula següent presenta els canvis de valor en les partides del nivell III per als exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2019 i 2018:

	Instruments de patrimoni
Saldo final a 1 de gener de 2018	1.815
Adquisicions	5.316
Alienacions/Recuperacions	(1.736)
Guanys/(Pèrdues) reconeguts en altres ingressos i despeses reconeguts consolidats	-
Guanys reconeguts en activitats interrompudes	-
Guanys/(Pèrdues) reconeguts en altres Ingressos	-
Saldo final a 31 de desembre de 2018	5.395
Adquisicions	-
Alienacions/Recuperacions	(2.277)
Guanys/(Pèrdues) reconeguts en altres ingressos i despeses reconeguts consolidats	-
Guanys reconeguts en activitats interrompudes	-
Guanys/(Pèrdues) reconeguts en altres Ingressos	-
Saldo final a 31 de desembre de 2019	3.118

Amb data 31 de juliol de 2018, mitjançant l'adquisició del 16,15% de la participació a la "Naviera Alcabre C-1708, A.I.E.", la Societat dominant participa en una operació de finançament estructurat de tax lease. Fruit d'aquesta operació, la Societat dominant s'ha compromès a desemborsar

un total de 5.316 milers d'euros. Al tancament de l'exercici 2019, la Societat ha desemborsat un total de 400 milers d'euros (81 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

Durant els exercicis 2019 i 2018 no s'han produït transferències entre els nivells II i III.

5.4.4. Derivats de cobertura d'actiu

La Societat dominant utilitza instruments financers derivats per cobrir els riscos als quals es troben exposades les seves inversions. En el marc d'aquestes operacions, la Societat dominant manté determinats instruments financers de cobertura al tancament de l'exercici 2019.

Els derivats de cobertura que té contractats la Societat dominant al tancament de l'exercici 2019 corresponen a cobertures de valor raonable. Amb aquestes operacions, la Societat dominant cobreix l'exposició als canvis en el valor raonable d'actius financers.

Tot seguit, es fa un desglossament del valor raonable del derivat segons la tipologia de risc cobert a 31 de desembre de 2019 i 2018:

A 31 de desembre de 2019

Valor raonable		Tipologia del risc cobert	
Actiu	Passiu		
3.610	-	Tipus de canvi	(a)

A 31 de desembre de 2018

Valor raonable		Tipologia del risc cobert	
Actiu	Passiu		
3.332	-	Tipus de canvi	(a)

(a) Futurs cotitzats sobre divisa subscrits en els imports i terminis òptims per cobrir els actius de divisa

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Durant l'exercici 2019, la Societat dominant va tancar la cobertura de la posició mantinguda en fons d'inversió en divisa dòlar i ien en cartera. L'import registrat durant aquest període dels instruments de cobertura i de la partida coberta atribuïble al risc cobert puja a un benefici net de 31.853 milers d'euros i a una pèrdua neta de 34.046 milers d'euros, respectivament, que es troben registrats en els epígrafs ingressos de les inversions i despeses de les inversions dels Comptes de Pèrdues i Guanys consolidats, respectivament.

Posteriorment, es van contractar noves cobertures de tipus de canvi sobre la posició de fons d'inversió en divisa dòlar que es troben vigents al tancament de l'exercici 2019. Aquestes posicions cobertes han registrat durant l'exercici 2019 en els instruments de cobertura i en la partida coberta atribuïble al risc cobert un ingrés net de 2.829 milers d'euros i una despesa neta de 3.585 milers d'euros, respectivament, que es troben registrats en els epígrafs d'ingressos de les inversions financeres i despeses de les inversions dels Comptes de Pèrdues i Guanys consolidats, respectivament.

La Societat dominant ha complert els requisits exigits per la normativa aplicable per poder classificar els instruments financers que han estat més amunt detallats com a cobertura. Concretament, han estat designats formalment com a tals, i s'ha verificat que la cobertura és eficaç.

5.5. Passius financers

El valor en llibres de cadascuna de les categories dels passius financers a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el que es descriu en els quadres següents:

A 31 de desembre de 2019

PASSIUS FINANCERS (milers d'euros)	Dèbits i partides a pagar
Derivats	-
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	6.049
Deutes per operacions d'assegurança	76.059
Deutes per operacions de reassegurança	17.744
Deutes per operacions de coassegurança	1.012
Deutes amb entitats de crèdit	-
Deutes amb Administracions Públiques	20.285
Altres deutes amb entitats vinculades	183.794
Resta altres deutes	287.982
Altres passius financers	-
Total	592.925

A 31 de desembre de 2018

PASSIUS FINANCERS (milers d'euros)	Dèbits i partides a pagar
Derivats	-
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	2.912
Deutes per operacions d'assegurança	53.568
Deutes per operacions de reassegurança	23.945
Deutes per operacions de coassegurança	1.014
Deutes amb entitats de crèdit	-
Deutes amb Administracions Públiques	22.532
Altres deutes amb entitats vinculades	302.453
Resta altres deutes	164.771
Altres passius financers	-
Total	571.195

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

L'increment de l'epígraf "Resta d'altres deutes" respecte al tancament de l'exercici 2018, es deu a l'aplicació de la NIIF 16 (vegeu Notes 2.3 i 3.5.1).

A causa de la naturalesa de curt termini dels passius financers, s'assumeix que el seu import en llibres no difereix significativament del seu valor raonable.

5.5.1. Comptes comercials i altres comptes a pagar

- Deutes per operacions d'assegurança, reassegurança i coassegurança

El detall de "Deutes i altres comptes a pagar derivats de contractes d'assegurança, reassegurança i coassegurança", a 31 de desembre de 2019 i 2018, és el següent:

Deutes per operacions d'assegurança, reassegurança i coassegurança	Milers d'euros	
	2019	2018
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	6.049	2.912
Deutes per operacions d'assegurança:	76.059	53.568
- Deutes amb assegurats	265	235
- Deutes amb mediadors	1.565	2.854
- Deutes condicionats	74.229	50.479
Deutes per operacions de reassegurança	17.744	23.945
- Amb empreses vinculades	3.612	3.671
- Resta operacions reassegurança	14.132	20.274
Deutes per operacions de coassegurança	1.012	1.014
- Amb empreses vinculades	753	755
- Resta operacions coassegurança	259	259
Total	100.864	81.439

- Altres Deutes

Dins del subepígraf "Altres Deutes", hi queden incloses les següents partides a 31 de desembre de 2019 i 2018:

Concepte	Milers d'euros	
	2019	2018
Deutes amb les Administracions Públiques:	20.285	22.532
Hisenda Pública creditora per IVA	243	644
Hisenda Pública creditora (altres conceptes)	5.392	5.316
Altres Entitats Públiques (Consorti, Impost sobre Primes i altres conceptes)	9.264	11.467
Organismes de la Seguretat Social	5.386	5.105
Altres deutes amb entitats vinculades (vegeu Nota 5.14)	183.794	302.453
Dividend pendent de pagament	127.643	250.129
Comissions per comercialització de primes	37.115	38.649
Altres deutes	19.036	13.675
Resta d'altres deutes:	287.982	164.771
Fiances rebudes	149	149
Altres Creditors	144.201	137.203
Passiu per arrendament (vegeu Nota 5.3.1)	111.498	-
Remuneracions pendents de pagament	32.134	27.419
Total	492.061	489.756

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Les "Remuneracions pendents de pagament" inclouen "Altres retribucions a llarg termini als empleats", que corresponen a incentius que el Grup paga a determinats empleats cada tres anys.

El moviment d'aquests compromisos, així com els imports reconeguts en el compte de resultats consolidat, es mostren en el quadre següent:

	Milers d'euros	
	2019	2018
A 1 de gener	3.428	8.323
Dotacions	3.500	3.428
Aplicacions	-	-
Pagaments als empleats	-	(8.323)
A 31 de desembre	6.928	3.428

Els compromisos que el Grup té amb l'Alta Direcció es desglossen en la Nota 5.14.1.

5.5.2. Conciliació de deute financer

Per la naturalesa de l'activitat principal del Grup, aquest no té necessitat de contractar deute financer amb entitats de crèdit.

5.6. Altres actius i resta de passius

5.6.1. Altres actius

Tot seguit, s'adjunta el detall de les partides incloses en l'epígraf "Altres Actius" a 31 de desembre de 2019 i 2018:

Descripció	Milers d'euros	
	2019	2018
Periodificacions: comissions anticipades i altres costos d'adquisició	105.428	97.275
Resta d'actius	6.346	6.155
Total	111.774	103.430

L'epígraf "Comissions Anticipades i altres costos d'adquisició" inclou les comissions meritades per la comercialització de les pòlisses d'assegurances durant l'exercici i que correspon imputar a exercicis posteriors en funció del període de meritació de la pòlissa.

5.6.2. Resta de passius

Tot seguit, s'adjunta el detall de les partides incloses en l'epígraf "Resta de passius" a 31 de desembre de 2019 i 2018:

Descripció	Milers d'euros	
	2019	2018
Periodificacions: comissions no meritades de la reassegurança cedida	14.682	17.153
Altres passius	30.094	24.843
Total	44.776	41.996

L'epígraf "Comissions no meritades de la reassegurança cedida" correspon a les comissions cobrades a la reassegurança per les pòlisses cedides a aquesta i les quals s'han d'imputar a ingressos en exercicis posteriors d'acord amb el període de cobertura de les pòlisses cedides.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.7. Patrimoni Net atribuït als accionistes de la Societat dominant

a) Capital social i prima d'emissió

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el capital social puja a un total de 469.670 milers d'euros, representat per 516.120.901 accions nominatives de 0,91 euros de valor nominal cadascuna, totes de la mateixa classe, totalment subscrietes i desemborsades. Les accions de la Societat dominant no cotitzen a borsa.

A 31 de desembre de 2019 i 2018, els accionistes de la Societat dominant són els següents:

	2019	2018
Mutua Madrileña Automovilista, Sociedad de Seguros a Prima Fija	50,00%	50,00%
VidaCaixa, S.A.	49,92%	49,92%
Altres accionistes	0,08%	0,08%
Total	100%	100%

La Llei de Societats de Capital permet expressament utilitzar el saldo de la prima d'emissió per ampliar Capital i no estableix cap restricció a la utilització d'aquest saldo.

La Junta General Extraordinària de la Societat dominant, celebrada el 27 de juliol de 2017, va aprovar un dividend extraordinari per un import de 185.804 milers d'euros, amb càrrec a fons propis de lliure disposició, dels quals 180.015 milers d'euros van ser deduïts del saldo de la prima d'emissió. La resta es va deduir del saldo existent en aquell moment en l'epígraf de reserves voluntàries de la Societat dominant.

La Junta General Extraordinària de la Societat dominant, celebrada el 21 de desembre de 2018, va aprovar un dividend extraordinari per un import de 226.839 milers d'euros, amb càrrec a fons de lliure disposició, dels quals 181.045 milers d'euros van ser deduïts del saldo de la prima d'emissió, deixant a zero el saldo d'aquest epígraf.

L'epígraf de prima d'emissió al tancament dels exercicis 2019 i 2018 no manté saldo.

b) Reserves

El detall de cada classe de reserves a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent:

	Milers d'euros	
	2019	2018
Reserva legal i estatutària	93.934	93.934
Reserves de societats consolidades	443.232	365.614
Reserves de societats associades	(12.317)	(16.980)
Altres reserves	40.903	40.490
Total	565.752	483.058

Reserva legal

D'acord amb la Llei de Societats de Capital, cal destinar una xifra igual al 10% del benefici de l'exercici a la reserva legal fins que aquesta arribi, almenys, al 20% del capital social. La reserva legal es pot fer servir per augmentar el capital en la part del seu saldo que excedeixi el 10% del capital ja augmentat. Excepte per a la finalitat esmentada anteriorment, i mentre no superi el 20% del capital social, aquesta reserva només es pot destinar a la compensació de pèrdues i sempre que no hi hagi altres

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

reserves disponibles suficients a aquest efecte. A 31 de desembre de 2019, aquesta reserva es troba completament constituïda.

Altres reserves

Dins d'aquest epígraf s'inclouen, entre d'altres, les reserves de lliure disposició de la Societat dominant, a excepció d'un import de 1.116 milers d'euros a 31 de desembre de 2019 (727 milers d'euros a 31 de desembre de 2018), que es destinen a reserves d'estabilització que té la consideració de reserva obligatòria establerta per la Llei de Societats de Capital. El seu import únicament podrà ser disposat per compensar les desviacions de la sinistralitat de l'exercici de pròpia retenció.

c) Altres aportacions de socis i mutualistes

De conformitat amb el que preveu l'Acord de Tancament subscrit el 16 de juny de 2011 per a l'entrada de Mutua Madrileña Automovilista en el capital de SegurCaixa Adeslas, sobre la compensació entre adquirida i adquirent per l'aplicació de deduccions per reinversió la base de les quals s'havia generat abans de transmetre's les accions, Mutua Madrileña Automovilista va abonar el 30 de desembre de 2013 a la Societat dominant la quantitat de 3.680 milers d'euros en concepte d'"Aportació no reintegrable de Socis o Mutualistes". Pel mateix concepte va fer una aportació addicional de 431 milers d'euros el 29 de desembre de 2014, que correspon a la liquidació d'aquest any, i una altra de 172 milers d'euros el 29 de desembre de 2015 per la liquidació d'aquest últim. El 27 d'abril de 2016 es va efectuar un abonament de 500 milers d'euros pel mateix concepte i que va posar fi a aquestes aportacions.

A 31 de desembre de 2019 i 2018, el saldo d'aquestes aportacions puja a 4.783 milers d'euros.

d) Ajustaments per canvi de valor

Aquest epígraf recull les reserves per ajustaments en la valoració pels actius que es mantenen classificats en la cartera d'actius disponibles per a la venda, corresponents a l'import de les plusvàlues netes de l'efecte impositiu. Així mateix, recull l'import de les diferències de canvi dels instruments classificats com a disponibles per a la venda durant l'exercici 2019 i les aportacions de les entitats associades.

La composició dels ajustaments per canvi de valor per als exercicis a 31 de desembre de 2019 i 2018 és la següent:

Ajustaments per canvi de valor	Milers d'euros	
	2019	2018
Actius financers disponibles per a la venda	50.339	16.816
Diferències de canvi i conversió	262	291
Associades per mètode de participació	(3.453)	(3.340)
Total	47.148	13.767

e) Distribució del resultat de la Societat dominant

El resultat generat per la Societat dominant del Grup durant l'exercici 2019 puja a 312.439 milers d'euros (268.176 milers d'euros en l'exercici 2018).

La proposta de distribució del resultat de l'exercici formulada pels Administradors de la Societat dominant, que serà sotmesa a l'aprovació de la Junta General, és la següent:

Bases de repartiment	Milers d'euros
Pèrdues i Guanyos	312.439
Total	312.439

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Distribució	Milers d'euros
A reserva d'estabilització a compte	520
A romanent	43.020
A dividends	268.899
Total	312.439

La distribució del benefici net de l'exercici 2018, que va ser aprovada per la Junta General Ordinària d'Accionistes de la Societat dominant el 24 d'abril de 2019, va ser la següent:

Bases de repartiment	Milers d'euros
Pèrdues i Guanys	268.176
Total	268.176

Distribució	Milers d'euros
A reserva d'estabilització a compte	494
A romanent	22
A dividends	267.660
Total	268.176

Les dades de l'exercici 2018 del quadre anterior, corresponents a la distribució aprovada per la Junta General Ordinària d'Accionistes de la Societat dominant, es presenten, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

La xifra destinada a dividends a compte distribuïda en l'exercici 2018, per un import de 250.319 milers d'euros, figurava comptabilitzada en l'epígraf 'Dividend a compte' del Patrimoni Net del Balanç consolidat a 31

de desembre de 2018. Aquests dividends van ser acordats pel Consell d'Administració de la Societat dominant en la seva sessió del 12 de desembre de 2018, calculats segons el Balanç de la Societat dominant a 30 de novembre de 2018. Així mateix, en la Junta General Ordinària celebrada el 24 d'abril de 2019, es va aprovar el repartiment d'un dividend complementari corresponent al resultat de l'exercici 2018 per un import de 17.341 milers d'euros.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Tot seguit, es detallen els diferents imports acordats en concepte de dividends durant l'exercici 2019:

Òrgan de Govern	Data de l'acord	Tipus dividend	Milers d'euros
Junta General Ordinària	24 d'abril de 2019	Ratificació de l'acord pres pel Consell d'Administració sobre repartiment de dividend a compte exercici 2018	250.319
Junta General Ordinària	24 d'abril de 2019	Dividend complementari corresponent al resultat de l'exercici 2018	17.341
Consell d'Administració	20 de novembre de 2019	A compte del resultat de l'exercici 2019	268.899

La xifra destinada a dividends a compte acordada en l'exercici 2019, amb càrrec als resultats de l'exercici 2019, compleix els requisits i limitacions establerts en la normativa legal i en els Estatuts Socials vigents, i s'ha calculat amb l'estat de liquiditat formulat a partir del Balanç de la Societat dominant a 31 d'octubre de 2019 (milers d'euros):

Actiu	31.10.2019	Passiu i Patrimoni Net	31.10.2019
Efectiu i altres actius líquids equivalents	558.056	Dèbits i partides a pagar	381.798
Actius financers disponibles per a la venda	1.535.928	Provisions tècniques	2.773.121
Préstecs i partides a cobrar	1.375.163	Provisions no tècniques	33.680
Derivats de cobertura	942	Passius fiscals	118.488
Participació de la reassegurança en les provisions tècniques	181.152	Resta de passius	14.651
Immobilitzat material i inversions immobiliàries	61.175	Fons Propis (sense resultat de l'exercici)	608.899
Immobilitzat intangible	195.144	Resultat de l'exercici	269.499
Participacions en entitats del grup i associades	86.851	Ajustaments per canvis de valor	61.943
Actius fiscals	139.217		
Altres actius	128.451		
Total Actiu	4.262.079	Total Pasivo i Patrimoni Net	4.262.079

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

De l'anàlisi del balanç de la Societat dominant, en resulta un import a "Efectiu i Altres actius líquids equivalents" de 558.056 milers d'euros i uns Dipòsits per un import de 210.000 milers d'euros, la qual cosa suposa una liquiditat disponible de 768.056 milers d'euros, superior a l'import agregat dels passius exigibles a la data considerant el dividend a compte proposat.

De la xifra destinada a dividends a compte en l'exercici 2019, es troba pendent de pagament a 31 de desembre de 2019 un total de 127.740 milers d'euros.

5.8. Provisions tècniques i altra informació tècnica

5.8.1. Composició del saldo de provisions tècniques

La composició de les provisions tècniques que figuren en el balanç consolidat a 31 de desembre de 2019 i 2018 és la següent (en milers d'euros):

Concepte	Assegurança Directa i Acceptada		Reassegurança Cedida	
	2019	2018	2019	2018
Provisió per a primes no consumides	907.384	768.293	53.916	63.545
Provisió per a riscos en curs	558	-	-	-
Provisió per a prestacions	1.144.334	1.055.898	151.805	96.789
Altres provisions tècniques:				
- Provisions de Decessos	548.661	499.515	-	-
Total provisions tècniques	2.600.937	2.323.706	205.721	160.334

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.8.2. Moviment de provisions tècniques

El moviment que s'ha produït en els exercicis 2019 i 2018 en els diferents comptes d'aquest capítol del balanç consolidat ha estat el següent (en milers d'euros):

Exercici 2019

Provisions tècniques	Saldo a 31.12.2018	Dotacions	Aplicacions	Saldo a 31.12.2019
Negoci directe i Reassegurança Acceptada:				
Provisió per a primes no consumides	768.293	907.384	(768.293)	907.384
Provisió per a riscos en curs	-	558	-	558
Provisió per a prestacions	1.055.898	1.144.334	(1.055.898)	1.144.334
Altres provisions tècniques				
- Provisió de Decessos	499.515	548.661	(499.515)	548.661
Total	2.323.706	2.600.937	(2.323.706)	2.600.937
Participació de la reassegurança en les provisions tècniques:				
Provisions per a primes no consumides	63.545	53.916	(63.545)	53.916
Provisió per a prestacions	96.789	151.805	(96.789)	151.805
Total	160.334	205.721	(160.334)	205.721

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Provisions tècniques	Saldo a 31.12.2017	Dotacions	Aplicacions	Saldo a 31.12.2018
Negoci directe i Reassegurança Acceptada:				
Provisió per a primes no consumides	673.613	768.293	(673.613)	768.293
Provisió per a riscos en curs	2.553	-	(2.553)	-
Provisió per a prestacions	1.002.242	1.055.898	(1.002.242)	1.055.898
Altres provisions tècniques				
- Provisió de Decessos	431.009	499.515	(431.009)	499.515
Total	2.109.417	2.323.706	(2.109.417)	2.323.706
Participació de la reassegurança en les provisions tècniques:				
Provisions per a primes no consumides	74.800	63.545	(74.800)	63.545
Provisió per a prestacions	90.637	96.789	(90.637)	96.789
Total	165.437	160.334	(165.437)	160.334

5.9. Provisions no tècniques i contingències

5.9.1. Provisions

Aquest epígraf inclou les provisions corresponents als convenis de liquidació de sinistres d'autos i altres provisions de caràcter no tècnic (vegeu Nota 3.18).

En referència a les altres provisions de caràcter no tècnic, corresponen majoritàriament a litigis oberts que manté la Societat dominant. Aquests litigis consisteixen bàsicament en casos sobre la suposada mala pràctica mèdica, relacionada amb els rams de malaltia i assistència sanitària.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els moviments produïts en les provisions reconegudes en el balanç consolidat en els exercicis 2019 i 2018 han estat els següents:

Milers d'euros	Provisió per a pensions i obligacions similars	Provisió per a pagaments per convenis de liquidació	Altres Provisions	Total
Saldos a 1 de gener de 2018	7	12.651	23.971	36.629
Addicions	1	2.484	5.446	7.931
Retirs	-	(2.106)	(4.681)	(6.787)
Canvis en el perímetre	-	-	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2018	8	13.029	24.736	37.773
Addicions	-	3.203	6.066	9.269
Retirs	-	(4.208)	(6.622)	(10.830)
Canvis en el perímetre	-	-	-	-
Saldos a 31 de desembre de 2019	8	12.024	24.180	36.212

5.9.2. Contingències – passius contingents

El Grup té passius contingents per litigis sorgits en el curs normal del negoci dels quals no es preveu que sorgeixin passius significatius diferents d'aquells que ja estan recollits en les respectives provisions.

L'import global de les garanties compromeses davant tercers puja a 12.036 milers d'euros a 31 de desembre de 2019 (11.908 milers d'euros el 2018).

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.10. Ingressos i despeses de l'activitat asseguradora

Els ingressos per primes imputades per cadascun dels rams en què opera el Grup són els següents:

Exercici 2019

Milers d'euros	2019			Total
	Assegurança directa	Reassegurança Acceptada	Reassegurança Cedida	
No Vida				
Autos	213.708	-	(2.093)	211.615
Multiriscolos	488.031	-	(41.534)	446.497
Salut	2.583.853	15.056	(90.373)	2.508.536
Decessos	122.705	-	(1.485)	121.220
Accidents	152.431	10.971	(2.817)	160.585
Altres	152.066	10	(84.641)	67.435
Total	3.712.794	26.037	(222.943)	3.515.888

Exercici 2018

Milers d'euros	2018			Total
	Assegurança directa	Reassegurança Acceptada	Reassegurança Cedida	
No Vida				
Autos	222.005	-	(2.062)	219.943
Multiriscolos	484.221	-	(53.037)	431.184
Salut	2.454.707	14.488	(88.085)	2.381.110
Decessos	137.277	-	(1.367)	135.910
Accidents	145.507	21.473	(2.648)	164.332
Altres	161.194	10	(81.340)	79.864
Total	3.604.911	35.971	(228.539)	3.412.343

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

El detall dels resultats tècnics consolidats de l'exercici 2019, per any d'ocurrència, per als rams de "No Vida" en què opera el Grup, ha estat el següent:

Concepte	Milers d'euros							Total
	Multiriscos de la Llar	Accidents	Assistència Sanitària	Decessos	Autos RC	Autos Altres Garanties	Altres	
I. Primes adquirides (directa i acceptada)	389.311	164.706	2.597.940	124.510	96.846	118.682	271.832	3.763.827
1. Primes meritades netes d'anul·lacions i extorns	430.773	146.499	2.694.208	126.278	105.406	133.349	262.200	3.898.714
2.+/- Variació provisió per a primes no consumides	(41.448)	18.209	(94.822)	(1.768)	(8.571)	(14.584)	2.775	(140.208)
3.+/- Variació provisió per a riscos en curs	-	-	-	-	-	-	559	559
4.+/- Variació provisió per a primes pendents de cobrament	(14)	(2)	(1.446)	0	10	(83)	6.297	4.762
II. Primes periodificades de la reassegurança (cedida i retrocedida)	(5.665)	(2.817)	(89.246)	(1.485)	(1.517)	(576)	(121.637)	(222.943)
1.Primes meritades netes d'anul·lacions i extorns	(5.665)	(2.817)	(89.233)	(1.485)	(1.147)	(593)	(112.373)	(213.314)
2.+/- Variació provisió per a primes no consumides	-	0	(13)	-	(370)	18	(9.264)	(9.629)
A.Total de primes adquirides netes de reassegurança (I + II)	383.645	161.890	2.508.694	123.026	95.328	118.106	150.195	3.540.884
III. Sinistralitat (directa i acceptada)	(223.373)	(31.580)	(2.097.381)	(94.675)	(100.327)	(82.633)	(156.797)	(2.786.767)
1. Prestacions i despeses imputables a prestacions	(163.077)	(8.640)	(1.719.224)	(34.855)	(35.340)	(58.402)	(66.836)	(2.086.375)
2. Variació provisió tècnica per a prestacions de sinistres ocorreguts en l'exercici	(60.295)	(22.940)	(378.157)	(10.674)	(64.987)	(24.231)	(89.961)	(651.246)
3. +/- Variació altres provisions tècniques	-	-	-	(49.146)	-	-	-	(49.146)
IV. Sinistralitat de la reassegurança (cedida i retrocedida)	1.117	712	2.339	1.164	877	-	35.240	41.449
1.Prestacions i despeses imputables a prestacions	822	109	2.397	-	340	-	32.025	35.692
2. Variació provisió tècnica per a prestacions de sinistres ocorreguts en l'exercici	296	603	(59)	1.164	537	-	3.216	5.756

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Concepte	Milers d'euros							Total
	Multiriscos de la Llar	Accidents	Assistència Sanitària	Decessos	Autos RC	Autos Altres Garanties	Altres	
B. Total sinistralitat neta de reassegurança (III + IV)	(222.256)	(30.869)	(2.095.042)	(93.512)	(99.450)	(82.633)	(121.557)	(2.745.319)
V. Despeses d'adquisició (directa i acceptada) (*)	(83.284)	(53.228)	(215.930)	(16.524)	(14.990)	(16.354)	(61.539)	(461.848)
VI. Despeses d'administració (directa i acceptada) (**)	(7.562)	(2.586)	(57.445)	(2.866)	(2.769)	(2.097)	(3.682)	(79.007)
VII. Altres despeses tècniques (directa i acceptada)(**)	(185)	(494)	(1.005)	(69)	2.931	92	1.103	2.373
VIII. Comissions i participacions en la reassegurança cedida i retrocedida (cedida i retrocedida) (**)	98	3	770	508	20	-	30.409	31.807
IX. Ingressos financers tècnics nets de les despeses de la mateixa naturalesa i altres ingressos tècnics (**)	3.593	1.368	63.598	8.141	637	1.533	5.298	84.168
TOTAL RESULTAT TÈCNIC	74.050	76.084	203.641	18.703	(18.292)	18.647	227	373.059

(*) Per a l'epígraf V. Despeses d'Adquisició, s'han considerat les comissions de l'any netes d'anul·lacions i extorns d'exercicis anteriors.

(**) Per als epígrafs VI a IX, totes les despeses es consideren de l'exercici.

Els pagaments efectuats durant l'exercici 2019 per sinistres oberts el 2018 o en anys anteriors (excloent-ne el ram de decessos) pugen a 500.011 milers d'euros, dels quals 317.908 corresponen al ram d'assistència sanitària. Així mateix, durant l'exercici 2018 es van dur a terme pagaments per un import de 466.471 milers d'euros corresponents a sinistres oberts el 2017 o en anys anteriors.

El detall dels resultats tècnics consolidats de l'exercici 2018, per any d'ocurrència, per als rams de "No Vida" en què opera el Grup, ha estat el següent:

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Concepte	Milers d'euros							Total
	Multiriscos de la Llar	Accidents	Assistència Sanitària	Decessos	Autos RC	Autos Altres Garanties	Altres	
I. Primes adquirides (directa i acceptada)	374.083	168.644	2.465.386	137.662	103.083	120.895	290.993	3.660.746
1. Primes meritades netes d'anul·lacions i extorns	387.237	204.503	2.526.440	140.829	98.459	119.395	273.520	3.750.383
2.+/- Variació provisió per a primes no consumides	(13.268)	(36.026)	(53.315)	(3.164)	4.589	1.477	7.580	(92.127)
3.+/- Variació provisió per a riscos en curs	-	-	-	-	-	-	-	-
4.+/- Variació provisió per a primes pendents de cobrament	114	167	(7.739)	(3)	35	23	9.893	2.490
II. Primes periodificades de la reassegurança (cedida i retrocedida)	(5.142)	(2.648)	(87.100)	(1.367)	(1.473)	(589)	(130.220)	(228.539)
1.Primes meritades netes d'anul·lacions i extorns	(5.142)	(2.637)	(86.037)	(1.367)	(1.629)	(620)	(119.852)	(217.284)
2.+/- Variació provisió per a primes no consumides	-	(11)	(1.063)	-	156	31	(10.368)	(11.255)
A.Total de primes adquirides netes de reassegurança (I + II)	368.941	165.996	2.378.286	136.295	101.610	120.306	160.773	3.432.207
III. Sinistralitat (directa i acceptada)	(234.644)	(39.892)	(1.979.869)	(110.675)	(103.714)	(84.446)	(129.434)	(2.682.674)
1. Prestacions i despeses imputables a prestacions	(161.232)	(15.077)	(1.622.572)	(32.976)	(36.007)	(58.120)	(57.176)	(1.983.160)
2. Variació provisió tècnica per a prestacions de sinistres ocorreguts en l'exercici	(73.412)	(24.815)	(357.297)	(9.193)	(67.707)	(26.326)	(72.258)	(631.008)
3. +/- Variació altres provisions tècniques	-	-	-	(68.506)	-	-	-	(68.506)
IV. Sinistralitat de la reassegurança (cedida i retrocedida)	294	588	2.273	1.161	759	-	31.891	36.966
1.Prestacions i despeses imputables a prestacions	(29)	4	2.336	-	153	-	28.433	30.897
2. Variació provisió tècnica per a prestacions de sinistres ocorreguts en l'exercici	323	584	(63)	1.161	606	-	3.458	6.069

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

cont.

Concepte	Milers d'euros							Total
	Multiriscos de la Llar	Accidents	Assistència Sanitària	Decessos	Autos RC	Autos Altres Garanties	Altres	
B. Total sinistralitat neta de reassegurança (III + IV)	(234.350)	(39.304)	(1.977.596)	(109.514)	(102.955)	(84.446)	(97.543)	(2.645.708)
V. Despeses d'adquisició (directa i acceptada) (*)	(78.457)	(59.589)	(209.951)	(19.001)	(13.475)	(17.466)	(61.525)	(459.464)
VI. Despeses d'administració (directa i acceptada) (**)	(5.040)	(2.025)	(49.121)	(2.078)	(2.113)	(1.550)	(3.411)	(65.338)
VII. Altres despeses tècniques (directa i acceptada)(**)	(164)	(16)	(888)	(61)	2.627	(301)	(4.567)	(3.370)
VIII. Comissions i participacions en la reassegurança cedida i retrocedida (cedida i retrocedida) (**)	105	104	674	498	33	-	35.756	37.170
IX. Ingressos financers tècnics nets de les despeses la mateixa naturalesa i altres ingressos tècnics (**)	(3.035)	(1.802)	38.715	6.222	(1.784)	(1.951)	1.687	38.052
TOTAL RESULTAT TÈCNIC	48.000	63.364	180.120	12.361	(16.057)	14.592	31.170	333.550

(*) Per a l'epígraf V. Despeses d'Adquisició, s'han considerat les comissions de l'any netes d'anul·lacions i extorns d'exercicis anteriors.

(**) Per als epígrafs VI a IX, totes les despeses es consideren de l'exercici.

5.11. Despeses d'explotació per naturalesa i destinació

Les despeses d'explotació per naturalesa i per destinació en els dos últims exercicis són les següents:

Despeses d'explotació per destinació	Milers d'euros	
	2019	2018
Imputables a les prestacions	180.432	174.686
D'adquisició	462.394	452.692
D'administració	79.006	65.338
Imputables a les inversions	1.877	1.065
Altres despeses tècniques	2.598	2.451
Altres despeses no tècniques	799	771
Altres despeses no tècniques – activitat asseguradora	165.705	146.975
Total	892.811	843.978

Despeses d'explotació per naturalesa	Milers d'euros	
	2019	2018
Comissions	303.708	298.094
Despeses de personal	166.816	156.600
Tributs	858	657
Dotació a les amortitzacions	41.140	32.542
Altres despeses de gestió	214.584	209.110
Altres despeses no tècniques – activitat asseguradora	165.705	146.975
Total	892.811	843.978

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Les despeses d'adquisició i despeses d'administració s'inclouen en l'epígraf "Despeses d'Explotació Netes" del compte de resultats de l'activitat asseguradora consolidat.

Dins l'epígraf "Altres Despeses no Tècniques" de l'activitat asseguradora, s'hi inclouen principalment les despeses de personal, els aprovisionaments i altres despeses d'explotació associades a les entitats dependents l'objecte social de les quals es considera prolongació de l'activitat asseguradora (vegeu Nota 3.13).

5.12. Situació Fiscal

a) Règim de consolidació fiscal

La Societat dominant tributa sota el règim especial de consolidació fiscal, juntament amb les societats següents: Adeslas Dental, S.A.U., Adeslas Salut, S.A.U. i AgenCaixa, S.A.U.

Amb independència d'això, l'impost sobre societats es calcula a partir del resultat econòmic o comptable de cada societat, obtingut per l'aplicació de principis de comptabilitat generalment acceptats, els quals no han de coincidir necessàriament amb el resultat fiscal corresponent, entès aquest com la base imposable de l'impost.

b) Despesa per impost dels guanys

	Milers d'euros	
	2019	2018
Impost corrent:		
Impost corrent sobre el benefici de l'exercici	124.211	110.736
Ajustaments a l'impost corrent d'exercicis anteriors	(584)	(1.113)
Total despesa per impost corrent	123.627	109.623
Impost sobre els guanys diferit		
Disminució (increment) en actius i passius per impostos diferits	74	9
Total despesa/(benefici) per impostos diferits	74	9
Total despesa per impost	123.701	109.632
La despesa per impost sobre els guanys és atribuïble a:		
Benefici de les activitats que continuen	123.701	109.632
Benefici de les activitats interrompudes	-	-

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

c) Conciliació numèrica de la despesa per impost sobre beneficis amb l'impost que cal pagar

L'impost sobre el benefici abans d'impostos del Grup difereix de l'impost teòric que s'hauria obtingut utilitzant el tipus impositiu mitjà ponderat aplicable als beneficis de les societats consolidades com segueix:

	Milers d'euros	
	2019	2018
Benefici abans de despesa per impost	510.340	459.506
Impost al tipus impositiu a SegurCaixa Adeslas del 25%	127.585	114.877
Efecte impositiu d'imports que no són deduïbles (imposables) en el càlcul del benefici fiscal:		
Despeses no deduïbles	595	128
Amortització d'intangibles	(185)	(759)
Exempció dividendes	(5.460)	(4.383)
Reserva de capitalització		-
Ajustaments de consolidació	2.581	2.368
Diverses partides	-	(730)
Subtotal	125.116	111.501
Diferència en tipus impositius forals (*)	(93)	124
Ajustaments a l'impost corrent d'exercicis anteriors	(584)	(1.113)
Crèdit fiscal recerca i desenvolupament	-	-
Pèrdues fiscals no reconegudes prèviament utilitzades per reduir despesa per impost diferit	-	(72)
Deduccions registrades en el compte de resultats	(738)	(809)
Despesa per impost sobre els guanys	123.701	109.632

(*) Les societats Grupo Iquimesa, S.L.U. i General de Inversiones Alavesas, S.L.U. tributen sota les normatives tributàries forals d'Àlaba.

El desglossament de les deduccions registrades en el compte de resultats consolidat per als exercicis 2019 i 2018 és el següent:

Deduccions registrades	Milers d'euros	
	2019	2018
I+D+i	549	588
Dividends	-	145
Donatius	37	25
Altres	152	51
Total deduccions	738	809

La conciliació entre l'import net d'ingressos i despeses de l'exercici i la base imposable de l'impost sobre beneficis en l'exercici 2019 i 2018 és la següent:

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

Milers d'euros	2019						Total
	Compte de resultats consolidada		Ingressos i despeses patrimoni net		Reserves		
	Augment	Disminució	Augment	Disminució	Augment	Disminució	
Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici	386.639	-	-	-	-	-	386.639
Impost sobre beneficis	123.701	-	-	-	-	-	123.701
Diferències permanents	12.749	(23.144)	-	-	-	-	(10.395)
Diferències temporànies							
- Amb origen en l'exercici	70.982	(77.773)	-	-	-	-	(6.791)
- Amb origen en exercicis anteriors	-	(41.607)	-	-	-	-	(41.607)
Compensació de bases imposables negatives	-	(10.931)	-	-	-	-	(10.931)
Base imposable (resultat fiscal)	594.071	(153.455)	-	-	-	-	440.616

Exercici 2018

Milers d'euros	2018						Total
	Compte de resultats consolidada		Ingressos i despeses patrimoni net		Reserves		
	Augment	Disminució	Augment	Disminució	Augment	Disminució	
Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici	349.874	-	-	-	-	-	349.874
Impost sobre beneficis	109.632	-	-	-	-	-	109.632
Diferències permanents	(1.264)	(9.346)	-	-	-	-	(10.610)
Diferències temporànies							
- Amb origen en l'exercici	69.508	(90.950)	-	-	-	-	(21.442)
- Amb origen en exercicis anteriors	-	(35.823)	-	-	-	-	(35.823)
Compensació de bases imposables negatives	-	(8.218)	-	-	-	-	(8.218)
Base imposable (resultat fiscal)	527.750	(144.337)	-	-	-	-	383.413

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La liquidació de l'impost sobre societats dels exercicis 2019 i 2018 és la següent:

	Milers d'euros	
	2019	2018
Benefici després d'impostos	386.639	349.874
Ajustaments fiscals al resultat comptable		
Diferències Permanents (inclou IB)	113.306	99.022
Diferències Temporànies	(48.398)	(57.265)
Compensació bases imposables negatives	(10.931)	(8.218)
Base Imposable	440.616	383.413
Tipus de Gravamen	25%	25%
Quota íntegra	110.154	95.853
Deduccions	(907)	(979)
Deduccions pendents d'aplicació	-	-
Quota líquida	109.247	94.874
Pagaments a compte	96.244	86.897
Retencions	1.295	727
Quota diferencial	11.708	7.250

El desglossament de les diferències permanents per als dos últims exercicis és el següent:

	Milers d'euros	
Naturalesa	2019	2018
Despeses no deduïbles	2.381	512
Reversió de provisions	-	-
Dividends	(22.357)	(17.176)
Amortització de fons de comerç no deduïble	(741)	433
Resultat alienació participacions	-	(3.852)
Ajustaments de consolidació	10.322	9.473
Total diferència permanent	(10.395)	(10.610)

El desglossament de la despesa per Impost sobre Beneficis registrat en els dos últims exercicis respon, per tant, al detall següent:

	Milers d'euros	
Concepte	2019	2018
Despesa per impost corrent	124.211	110.736
Despesa per impost diferit	74	9
Ajustaments negatius de l'IS	(692)	(1.113)
Ajustaments positius de l'IS	108	-
Total	123.701	109.632

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

d) Actius i passius per impostos diferits

El resum dels impostos diferits produït en els exercicis 2019 i 2018 és el següent:

Concepte	Milers d'euros	
	2019	2018
Actius per impostos diferits:		
- Diferències temporànies	79.279	87.759
- Crèdits bases imposables negatives	3	3
- Altres crèdits fiscals	950	1.139
Passius per impostos diferits:		
- Diferències temporànies	93.868	80.294
- Ajustaments de consolidació	-	-
Impostos diferits nets	(13.636)	8.607

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Un detall del moviment durant els exercicis 2019 i 2018 dels actius i passius per impostos diferits, sense tenir en compte la compensació de saldos, seria com segueix (en milers d'euros):

Exercici 2019

ACTIU	Saldo inicial	Càrrec/(abonament) a compte de resultats consolidat	2019 Càrrec/(abonament) a patrimoni net	Sortida del perímetre	Total
Compromisos diversos amb el personal	246	60	-	-	306
Actius per operacions corporatives (Fons de comerç, Marques, acords...)	67.355	(4.256)	-	-	63.099
Diferències en amortitzacions	5.819	(1.052)	-	-	4.767
Altres despeses no deduïbles	8	(8)	-	-	-
Provisió per a riscos i despeses	522	(44)	-	-	478
Provisió per a primes pendents	6.365	(223)	-	-	6.142
Deteriorament d'immobilitzat	976	90	-	-	1.066
Bases imposables negatives	3	-	-	-	3
Deduccions pendents d'aplicació	1.139	(188)	-	-	951
Cartera disponible per a la venda	5.112	-	(4.854)	-	258
Provisions deterioraments de crèdits comercials	31	(6)	-	-	25
Altres	1.325	1.812	-	-	3.137
Total	88.901	(3.815)	(4.854)	-	80.232

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

PASSIU	Saldo inicial	Càrrec/(abonament) a compte de resultats consolidat	2019		Total
			Càrrec/(abonament) a patrimoni net	Sortida del perímetre	
Reserva d'estabilització	891	-	253	-	1.144
Cartera disponible per a la venda	10.839	-	6.305	-	17.144
Amortització fiscal del Fons de Comerç	64.650	7.021	-	-	71.671
Altres	3.914	(5)	-	-	3.909
Total	80.294	7.016	6.558	-	93.868

Exercici 2018

ACTIU	Saldo inicial	Càrrec/(abonament) a compte de resultats consolidat	2018		Total
			Càrrec/(abonament) a patrimoni net	Sortida del perímetre	
Compromisos diversos amb el personal	297	(51)	-	-	246
Actius per operacions corporatives (Fons de comerç, Marques, acords...)	62.044	5.311	-	-	67.355
Diferències en amortitzacions	7.918	(2.099)	-	-	5.819
Altres despeses no deduïbles	8	-	-	-	8
Provisió per a riscos i despeses	470	52	-	-	522
Provisió per a primes pendents	6.162	203	-	-	6.365
Deteriorament d'immobilitzat	825	151	-	-	976
Bases imposables negatives	3	-	-	-	3
Deduccions pendents d'aplicació	1.320	(181)	-	-	1.139

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

ACTIU	Saldo inicial	Càrrec/(abonament) a compte de resultats consolidat	2018		Total
			Càrrec/(abonament) a patrimoni net	Sortida del perímetre	
Cartera disponible per a la venda	1.277	-	3.835	-	5.112
Provisions deterioraments de crèdits comercials	23	8	-	-	31
Altres	2.291	(966)	-	-	1.325
Total	82.638	2.428	3.835	-	88.901

PASSIU	Saldo inicial	Càrrec/(abonament) a compte de resultats consolidat	2018		Total
			Càrrec/(abonament) a patrimoni net	Sortida del perímetre	
Reserva d'estabilització	652	239	-	-	891
Cartera disponible per a la venda	10.730	-	109	-	10.839
Amortització fiscal del Fons de Comerç	48.834	15.816	-	-	64.650
Altres	3.912	2	-	-	3.914
Total	64.128	16.057	109	-	80.294

e) Exercicis pendents de comprovació i actuacions inspectores

Tal com estableix la legislació vigent, els impostos no es poden considerar definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o hagi transcorregut el termini de prescripció de quatre anys. Per tant, el Grup té oberts a inspecció els últims quatre exercicis per a tots els impostos que li són aplicables.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Amb data 11 de maig de 2018 es va comunicar a la Societat dominant l'inici d'inspecció tributària sobre els fets i conceptes següents:

Concepte	Períodes
Impost sobre societats	2014 a 2016
Impost sobre el valor afegit	05/2014 a 12/2016
Retencions/ingressos a compte del capital mobiliari	05/2014 a 12/2016
Retencions/ingressos a compte dels rendiments del treball/professional	05/2014 a 12/2016
Retencions/ingressos a compte dels arrendaments immobiliaris	05/2014 a 12/2016
Retencions a compte imposició no residents	05/2014 a 12/2016
Impost sobre les primes d'assegurança	05/2014 a 12/2016

Els Administradors del Grup SegurCaixa Adeslas consideren que s'han practicat adequadament les liquidacions dels esmentats impostos, per la qual cosa, fins i tot en el cas que sorgissin discrepàncies en la interpretació de la normativa vigent pel tractament fiscal atorgat a les operacions, els eventuais passius resultants, en cas de materialitzar-se, no afectarien de manera significativa els comptes anuals consolidats adjunts.

Amb data 22 de novembre de 2018 es va comunicar a Grupo Iquimesa, S.L., societat del Grup SegurCaixa Adeslas, l'inici d'inspecció tributària sobre els fets i conceptes següents:

Concepte	Períodes
Impost sobre societats	2013 a 2017

El dia 28 de febrer de 2019 es van signar actes en conformitat, com a resultat de la inspecció de les quals no s'ha derivat cap liquidació, de manera que queda tancat el procediment.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.13. Retribucions als empleats i passius associats

5.13.1. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal que s'inclouen en el compte de resultats consolidat al tancament de l'exercici és el següent:

Concepte	Milers d'euros	
	2019	2018
Sous, salaris i assimilats	195.273	178.889
Càrregues socials		
- Assegurances socials	49.487	45.539
- Retribucions a llarg termini	1.872	2.060
- Altres càrregues socials	5.076	4.251
Total	251.708	230.739

La línia de "Sous, salaris i assimilats" conté indemnitzacions per acomiadament per un import de 726 milers d'euros el 2019, mentre que el 2018 contenia 1.898 milers d'euros per aquest concepte.

5.14. Transaccions amb parts vinculades

El detall de les transaccions efectuades pel Grup amb parts vinculades en els exercicis 2019 i 2018 es mostra a continuació, entenent "Grup Mutua Madrileña" i "Grup CaixaBank" com els dos accionistes principals i els grups mercantils en els quals s'inclouen, i com a "Associades" les entitats associades indicades a l'Annex II.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2019

Milers d'euros	2019			Total
	Grup Mutua Madrileña	Grup CaixaBank	Associades	
Ingressos				
Ingressos per Fees	-	-	-	-
Altres Ingressos Explotació	52	36	-	88
Dividends	-	-	10.003	10.003
Serveis de comercialització	-	27.077	-	27.077
Ingressos Inversions	-	-	-	-
Interessos de Crèdits	-	5	-	5
Ingressos per Primes	3.388	39.573	(5.394)	37.567
Reassegurança Cedida	-	-	(61.637)	(61.637)
	3.440	66.691	(57.028)	13.103
Despeses				
Comissions per comercialització de primes	-	202.013	-	202.013
Lloguer	4.108	53	-	4.161
Prestacions i compres	22.675	7.087	2.420	32.182
Interessos de crèdits	-	-	-	-
Despeses Inversions	-	3.788	-	3.788
Serveis Exteriors	1.305	18.123	-	19.428
	28.088	231.064	2.420	261.572

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Milers d'euros	2018			Total
	Grup Mutua Madrileña	Grup CaixaBank	Associades	
Ingressos				
Ingressos per Fees	-	-	-	-
Altres Ingressos Explotació	109	40	-	149
Dividends	-	-	179	179
Serveis de comercialització	-	24.086	-	24.086
Ingressos Inversions	-	12	-	12
Interessos de Crèdits	-	1	-	1
Ingressos per Primes	3.060	47.995	(5.692)	45.363
Reassegurança Cedida	-	-	(60.214)	(60.214)
	3.169	72.134	(65.727)	9.576
Despeses				
Comissions per comercialització de primes	-	207.791	-	207.791
Lloguer	3.714	-	-	3.714
Prestacions i compres	22.992	13.201	2.554	38.747
Interessos de crèdits	-	-	-	-
Despeses Inversions	-	2.735	-	2.735
Serveis Exteriors	1.272	19.481	-	20.753
	27.978	243.208	2.554	273.740

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els saldos amb empreses vinculades reflectits en el balanç consolidat a 31 de desembre de 2019 i 2018 són els següents:

Exercici 2019

Milers d'euros	2019			Total
	Grup Mutua Madrileña	Grup CaixaBank	Associades	
Comptes a cobrar				
Crèdits operacions de coassegurança	-	-	-	-
Crèdits operacions de reassegurança	-	2	2	4
Deutors diversos	367	5.263	5	5.635
Fiances	458	10	-	468
Interessos a cobrar compte corrent	-	-	-	-
	825	5.275	7	6.107
Comptes a pagar				
Deutes operacions de coassegurança	-	-	753	753
Deutes operacions de reassegurança	-	-	3.612	3.612
Comissions per comercialització de primes (deutes amb mediadors)	-	37.115	-	37.115
Dividends	63.870	63.773	-	127.643
Altres	1.372	17.820	-	19.192
	65.242	118.708	4.365	188.315

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Exercici 2018

Milers d'euros	2018			Total
	Grup Mutua Madrileña	Grup CaixaBank	Asociades	
Comptes a cobrar				
Crèdits operacions de coassegurança	-	-	-	-
Crèdits operacions de reassegurança	-	2	297	299
Deutors diversos	356	4.901	22	5.279
Fiances	454	21	-	475
Interessos a cobrar compte corrent	-	-	-	-
	810	4.924	319	6.053
Comptes a pagar				
Deutes operacions de coassegurança	-	-	755	755
Deutes operacions de reassegurança	-	-	3.670	3.670
Comissions per comercialització de primes (deutes amb mediadors)	-	38.649	-	38.649
Dividends	125.159	124.970	-	250.129
Altres	1.666	12.009	-	13.675
	126.825	175.628	4.425	306.878

Durant l'exercici 2019 i el 2018 no s'han realitzat operacions entre SegurCaixa Adeslas i altres parts vinculades diferents de les empreses del Grup, com són els administradors i directius de SegurCaixa Adeslas i familiars propers a aquests.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

5.14.1. Retribució al consell d'administració i a l'alta direcció de la Societat dominant

El Grup segueix les polítiques definides en aquesta matèria pel Consell d'Administració de la Societat dominant.

La retribució total, incloent-hi les indemnitzacions per cessament, abonada als membres del Consell d'Administració de la Societat dominant i a l'Alta Direcció de la Societat dominant durant l'exercici 2019 va pujar a 666 i 3.696 milers d'euros, respectivament (1.877 i 4.441 milers d'euros en l'exercici 2018). L'Alta Direcció de la Societat dominant està formada al tancament de l'exercici per 12 persones (14 persones el 2018).

Els plans de previsió existents es troben externalitzats mitjançant assegurances amb entitats de primer nivell i alienes al grup de consolidació de la Societat dominant. Les aportacions efectuades durant el 2019 han suposat 675 milers d'euros a favor de l'Alta Direcció (104 milers d'euros el 2018), sense que s'hagin efectuat aportacions a favor dels membres del Consell d'Administració (509 milers d'euros el 2018).

La responsabilitat civil d'Administradors i Directius de la Societat dominant es troba així mateix assegurada amb entitats d'assegurances de primer nivell i alienes al grup. Les primes satisfetes el 2019 van pujar a 41 milers d'euros (44 milers d'euros el 2018).

Al tancament dels exercicis 2019 i 2018 no hi havia avançaments o crèdits concedits per la Societat dominant als seus Administradors, ni s'havien assumit amb aquests compromisos per garanties o avals.

5.14.2. Altra informació relativa a la Llei de Societats de Capital

En el deure d'evitar situacions de conflicte amb l'interès de la Societat dominant, durant l'exercici 2019 els administradors que han ocupat càrrecs al Consell d'Administració han complert les obligacions previstes en l'article 228 del text refós de la Llei de Societats de Capital. Quan en les sessions d'aquest Consell s'han tractat assumptes on l'interès de la Societat dominant hauria pogut entrar en conflicte amb el de l'entitat accionista d'aquella que va proposar a la Junta General la designació de determinats membres del Consell, o el de societats del seu mateix grup, aquests membres del Consell han abandonat la sessió abans de la deliberació i el vot corresponents. Sense perjudici d'això, un cop incorporats de nou a la sessió s'han adherit, als efectes oportuns, als acords que hagin adoptat els altres membres del Consell assistents. Així mateix, es fa constar que en la sessió del Consell d'Administració de la Societat dominant celebrada l'11 de desembre de 2019 es va registrar una situació de potencial conflicte d'interès que afectava el Sr. Javier Mira Prieto-Moreno, derivada de la contractació de serveis per la Societat amb Indra Soluciones Tecnológicas de la Información, S.L.U. A petició del Sr. Mira, es va informar de les circumstàncies concurrents a la Comissió d'Auditoria i al Consell d'Administració de la Societat dominant amb caràcter previ a l'adopció dels acords sobre aquest punt, i el Sr. Mira es va abstenir de participar en la deliberació i la votació.

5.15. Fets posteriors

En el període transcorregut amb posterioritat al 31 de desembre de 2019 fins a la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, no s'ha produït cap esdeveniment significatiu addicional als esmentats anteriorment que requereixi un esment específic ni que tingui un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

6. GESTIÓ DEL RISC

6.1. Marc de Governança

Els principis i elements que conformen el sistema de govern corporatiu del Grup es recullen en els Estatuts Socials i en el Reglament del Consell d'Administració de la Societat dominant. En aquest darrer cas, regula el règim intern i el funcionament del Consell i de les seves Comissions, així com els drets i deures dels consellers que conformen el seu òrgan d'administració.

El Sistema de govern corporatiu descansa, fonamentalment, en la composició dels seus òrgans socials i en un adequat procés de presa de decisions. A SegurCaixa Adeslas, el control i la gestió de la companyia es distribueixen entre la Junta General i el Consell d'Administració, amb el suport, si escau, de les diferents Comissions del Consell.

Els elements més significatius desenvolupats per al seu sistema de governança són els següents:

- Definició jeràrquica i funcional per a tots els nivells de govern i decisió.
- Sistema de gestió de riscos encarregat de controlar i gestionar els riscos als quals està o es podria veure exposada la Companyia.
- Procés periòdic d'autoavaluació de riscos i de solvència a mitjà i llarg termini.
- Sistema de Control Intern amb processos i procediments orientats a la consecució dels objectius i capaços de proporcionar una seguretat raonable, no absoluta, a l'òrgan d'administració i a la direcció de la companyia.
- Les funcions fonamentals requerides per la normativa de Solvència II (Funció de gestió de riscos, Funció actuarial, Funció de compliment normatiu i Funció d'auditoria interna).

6.2. Objectius del sistema de gestió de riscos

Com a principi general, el Grup ha desenvolupat el Sistema de Gestió de Riscos tenint en compte la proporcionalitat a la naturalesa, volum i complexitat de les seves operacions, la diversitat de canals de distribució que utilitza, la diversitat de riscos que cobreix, incloent-hi tant riscos massa com grans riscos, així com la varietat de rams d'assegurança en què opera SegurCaixa Adeslas.

SegurCaixa Adeslas disposa d'un sistema de gestió de riscos que té com a principal objectiu el tractament uniforme dels diferents tipus de riscos als quals està exposada. Els principals pilars sobre els quals se sustenta el sistema de gestió de riscos són els següents:

- Disposar d'un sistema eficaç de Gestió de Riscos que comprendrà les estratègies, els processos i els procediments necessaris per identificar, mesurar, vigilar, gestionar i comunicar de manera periòdica els riscos als quals, a nivell individual i agregat, estigui o pugui estar exposada, i les seves interdependències.
- Assegurar una gestió eficaç i una adequada integració en l'estructura organitzativa i en el procés de presa de decisions de l'empresa.

El Sistema de Gestió de Riscos de SegurCaixa Adeslas s'estructura sobre la base del model de les tres línies de defensa:

1. La Primera línia de defensa correspon a les Unitats de negoci de cadascun dels Departaments. Són els responsables de la identificació, mesurament, gestió, monitoratge i informació dels riscos a diferents nivells.
2. La Segona línia de defensa (Control i seguiment) està composta per la Funció actuarial, la Funció de gestió de riscos i la Funció de compliment normatiu. Són els responsables d'establir mecanismes de vigilància i monitoratge per a la mitigació de l'exposició al risc, de coordinar les polítiques i procediments interns per complir la

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

normativa externa, i de l'optimització dels controls a la recerca d'una relació acceptable de control/eficiència operativa.

3. La Tercera línia de defensa (Auditoria Interna) s'encarrega de la comprovació de l'adequació i eficàcia del sistema de control intern i d'altres elements del sistema de govern.

L'estratègia de riscos del Grup engloba les estratègies de cadascun dels seus negocis que són revisades i aprovades anualment pels Òrgans d'Administració.

L'Àrea de control de riscos és la responsable de coordinar la segona línia de defensa i assegurar l'eficàcia pel que fa al control i la gestió dels riscos, i, per tant, és la responsable de:

- Definir, mantenir i desenvolupar el procés de mesurament i control dels riscos per SegurCaixa Adeslas.
- Efectuar un seguiment continu dels nivells de risc assumits per SegurCaixa Adeslas respecte a la propensió i els límits definits per a cada tipologia de riscos. Amb aquesta finalitat es realitzen, d'una banda, anàlisis de riscos assumits i proves d'estrès per evidenciar la possibilitat de dur a terme les estratègies davant situacions extremes.

Els diferents riscos s'han agrupat en les categories següents:

- Risc Financer, que recull els riscos de tipus d'interès i spread, mercat (variació en el preu de les accions i els fons d'inversió), divisa, crèdit, concentració, immobiliari, liquiditat i contrapart (comptes corrents i risc de crèdit amb reasseguradors i prenedors).
- Risc de negoci, que recull els riscos d'insuficiència de primes, insuficiència de reserves, caiguda i concentració per als negocis de no vida i salut, i els riscos de mortalitat, caiguda, despeses i catastròfic per al negoci de decessos.
- Riscos operacionals.
- Riscos d'entorn, que recullen els riscos estratègics i reputacionals.

6.3. Risc financer

El sistema de gestió del risc financer se centra a controlar la incertesa dels mercats financers i a minimitzar els efectes potencials adversos sobre la seva rendibilitat financera.

La gestió discrecional de les inversions ha estat encomanada, des de l'any 2012, a CaixaBank Asset Management SGIC, S.A.U. El Consell d'Administració de la Societat dominant, en la seva sessió celebrada el 20 de novembre de 2019, va acordar encomanar a Mutuactivos S.A.U., SGIC la gestió d'una part de la cartera d'inversions, mentre que CaixaBank Asset Management SGIC, S.A.U. ha mantingut la gestió de la resta. L'administració i el control de les inversions correspon a la mateixa SegurCaixa Adeslas.

La gestió del risc financer es realitza amb caràcter general a través de dues metodologies:

1. Per a la cartera d'inversions (que inclou totes les inversions menys la cartera de decessos, immobiliària i inversió en societats participades) es duu a terme mitjançant la metodologia VaR paramètric - normal, amb un grau de confiança estadística del 95%. La base històrica per al càlcul de volatilitats dels actius són els retorns setmanals dels últims tres anys.
2. Per a la cartera de decessos es gestiona a través del model d'afectació de fluxos dels actius i els passius amb l'objectiu que les seves durades mitjanes siguin semblants, de manera que es mitigui el risc d'un possible mismatch entre els possibles sinistres i els fluxos d'actius en cartera i, per tant, estar protegit davant moviments de tipus d'interès.

Tot seguit, s'indiquen els principals riscos financers que impacten el Grup:

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

6.3.1. Risc de tipus d'interès i *spread*

El risc de tipus d'interès és aquell que mesura la sensibilitat davant les variacions en l'estructura temporal dels tipus d'interès o la volatilitat dels tipus d'interès, mentre que el risc de *spread* mesura la sensibilitat davant les variacions en el nivell o la volatilitat dels diferencials de crèdit en relació amb l'estructura temporal de tipus d'interès sense risc.

Tant la tresoreria com el deute financer del Grup estan exposats al risc de tipus d'interès, el qual podria tenir un efecte advers en els resultats financers i en els fluxos de caixa. S'efectuen periòdicament diferents anàlisis de sensibilitat de les seves carteres al risc de mercat derivat principalment de l'evolució dels tipus d'interès i dels diferencials de mercat.

En el quadre següent es mostra el nivell d'exposició al risc de tipus d'interès dels actius financers:

Inversions exposades al risc de tipus d'interès	Milers d'euros	
	31.12.2019	31.12.2018
Renda Fixa directa	323.489	1.177.497
Fons d'inversió de Renda Fixa	1.331.076	50.087
Total	1.654.565	1.227.584

6.3.2. Risc de mercat

El risc de mercat és el que mesura la sensibilitat davant les variacions en el valor de mercat de la renda variable i els fons d'inversió.

El Grup té exposició al risc de preu dels títols de capital a causa de les inversions classificades a valor raonable en el balanç consolidat. Per gestionar el risc de preu originat per inversions en títols de capital, el Grup estructura la seva cartera d'acord amb els límits estipulats. Indirectament, i a través dels fons d'inversió en els quals inverteix, té exposició a actius invertits principalment en mercats europeus i americans (EUA).

Inversions exposades al risc de preu d'accions	Milers d'euros	
	31.12.2019	31.12.2018
Renda variable	-	20.892
Fons d'inversió de renda fixa	1.331.076	50.087
Fons d'inversió de renda variable	71.984	193.452
Fons d'inversió alternatius i infraestructures	226.386	169.596
Total	1.629.446	434.027

6.3.3. Risc de divisa

El risc de divisa mesura la sensibilitat a les variacions en el nivell o la volatilitat dels tipus de canvi de les divises.

La cartera del Grup no té exposició directa significativa al risc de tipus de canvi. La màxima exposició al risc de tipus de canvi és indirecta, en la mesura en què els fons d'inversió en què es materialitzen les seves inversions poden tenir com a subjacents actius denominats en divisa no euro no coberts.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

L'exposició del Grup al risc de tipus de canvi al final de l'exercici sobre el qual s'informa va ser la següent:

Saldo mantinguts en:	Milers d'euros						
	31.12.2019				31.12.2018		
	Instruments financers Cartera AACPiG	Instruments financers Cartera DPV	Derivats de cobertura	Efectiu i equivalents d'efectiu	Instruments financers Cartera DPV	Derivats de cobertura	Efectiu i equivalents d'efectiu
Dòlars USA	194.153	75.863	3.610	13.871	145.393	2.480	3.927
Iens japonesos	-	-	-	2.134	33.961	852	626
Corones Sueques	-	-	-	25	533	-	17
Francs Suïssos	-	-	-	120	-	-	479
Lliures Esterlines	-	-	-	32	2.279	-	1.061
Corones Daneses	-	-	-	15	1.097	-	47
Corones Noruegues	-	-	-	3	-	-	3
Total	194.153	75.863	3.610	16.200	183.263	3.332	6.160

6.3.4. Risc de crèdit

El risc de tipus de crèdit mesura la probabilitat d'impagament per part de l'emissor o contrapart.

En relació amb el risc de crèdit associat als instruments financers, la política establerta pel Grup s'ha basat en dos principis bàsics:

- Prudència: el risc de crèdit es determina pel menor de les tres principals agències de ràting (S&P, Moody's i Fitch). Les posicions en high yield han de ser sempre identificades en els informes que es presenten a la Comissió d'Inversions.
- Diversificació: diversificació en sectors i emissors, sempre que compleixin els límits legals i els establerts en la Política d'Inversions.

Actualment, la Societat manté el 85% de la seva cartera d'inversions (excloent-ne la cartera d'inversions associada al ram de decessos) en fons d'inversió, dels quals el 82% són fons de renda fixa.

La liquiditat es manté en comptes corrents d'entitats financeres de primer nivell, bàsicament CaixaBank, BBVA, Santander i Cecabank.

Pel que fa als saldos que es mantenen a cobrar dels prenedors d'assegurança, no hi ha una concentració significativa del risc de crèdit amb tercers.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Qualitat creditícia dels actius financers

La qualitat creditícia en base al ràting dels actius financers subjectes al risc de crèdit a 31 de desembre de 2019 i 2018 és la següent:

Concepte	Milers d'euros	
	2019	2018
Actius financers disponibles per a la venda - instruments de deute		
AAA	-	-
AA	-	1.106
A	-	3.851
BBB	323.489	1.171.933
BB	-	607
B	-	-
C	-	-
Sense classificar	-	-
Subtotal	323.489	1.177.497
Préstecs i partides a cobrar		
A	199.993	199.923
Sense qualificar	671.255	456.525
Subtotal	871.248	656.448
Efectiu i altres mitjans equivalents		
A	58.855	89.896
BBB	260.252	469.630
BB	-	-
B	-	-
Sense qualificar	268	243
Subtotal	319.375	559.769
Total	1.514.112	2.393.714

6.3.5. Risc de concentració

Increment dels impactes d'un risc com a conseqüència d'una concentració més gran en un emissor i/o instrument financer.

Respecte als riscos de concentració i liquiditat, SegurCaixa Adeslas disposa d'una política de concentració i liquiditat, que suposa el marc de referència per a l'actuació en aquest àmbit.

Els objectius bàsics en relació amb el risc de concentració és disposar d'una cartera suficientment diversificada. En aquest sentit, actualment els únics riscos de concentració de la cartera d'inversions es troben en la inversió d'un pagaré i comptes corrents en una entitat financer. Al tancament de l'exercici 2018, el risc de concentració de la cartera d'inversions es trobava en la inversió de dipòsits, pagarés i comptes corrents amb entitats financeres. Sense considerar deute públic, el desglossament dels actius per emissors en els quals la inversió és superior al 5% sobre el total de la cartera a 31 de desembre de 2019 i 2018 és el següent:

Emissor	Milers d'euros	
	31.12.2019	31.12.2018
Banco Santander	234.054	260.774
Total	234.054	260.774

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Adicionalment, el detall dels actius financers classificats a 31 de desembre de 2019 i 2018, desglossat per categoria comptable i zona d'emissió/liquidació dels actius, és el següent (en milers d'euros):

Exercici 2019

País	A 31 de desembre de 2019			
	Renda Fixa	Instruments de patrimoni	Pagarés	Derivats de cobertura (actiu)
Àustria	-	-	-	-
Dinamarca	-	-	-	-
Finlàndia	-	-	-	-
França	-	175	-	-
Alemanya	-	-	-	-
Irlanda	-	594.417	-	-
Itàlia	48.595	-	-	-
Japó	-	-	-	-
Luxemburg	-	133.260	-	-
Països Baixos	-	-	-	-
Portugal	-	-	-	-
Espanya	274.894	874.228	199.993	-
Suècia	-	-	-	-
Regne Unit	-	-	-	-
Estats Units	-	30.484	-	3.610
Total	323.489	1.632.564	199.993	3.610

Exercici 2018

País	Renda Fixa	A 31 de desembre de 2018		
		Instruments de patrimoni	Pagarés	Derivats de cobertura (actiu)
Àustria	-	986	-	-
Dinamarca	-	1.097	-	-
Finlàndia	-	1.048	-	-
França	5.494	5.582	-	-
Alemanya	3.026	8.194	-	-
Irlanda	2.036	216.978	-	-
Itàlia	895.612	1.083	-	-
Japó	-	33.961	-	-
Luxemburg	-	93.744	-	-
Països Baixos	1.546	387	-	-
Portugal	1.049	-	-	-
Espanya	259.923	14.118	199.923	-
Suècia	-	533	-	-
Regne Unit	3.064	2.998	-	-
Estats Units	5.747	58.713	-	3.332
Total	1.177.497	439.423	199.923	3.332

6.3.6. Risc immobiliari

El risc de preus immobiliaris mesura la sensibilitat davant les variacions en el nivell o la volatilitat dels preus de mercat de la propietat immobiliària.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

El Grup té exposició al risc de preus del mercat immobiliari en immobles de la seva propietat i que estan destinats o bé al lloguer o per a ús propi donant suport a la seva activitat. El detall de les exposicions es mostra a continuació:

Inversions exposades al risc immobiliari	Milers d'euros	
	31.12.2019	31.12.2018
Inversions Immobiliàries	12.128	26.556
Immobles ús propi	23.363	23.129
Total	35.491	49.685

6.3.7. Risc de liquiditat

El risc de liquiditat en el Grup és el risc que no es puguin liquidar les seves inversions i la resta d'actius abans del seu venciment o que la liquidació suposi costos addicionals, per tal de fer front a les seves obligacions financeres.

Una gestió prudent del risc de liquiditat implica el manteniment d'efectiu, valors negociables i la disponibilitat de finançament mitjançant un import suficient de facilitats de crèdit compromeses i tenir capacitat per liquidar posicions de mercat. El departament de tresoreria té com a objectiu mantenir liquiditat suficient per fer front als seus compromisos.

Els principals elements que utilitza el Grup per a la gestió del risc de liquiditat són els següents:

- Manté saldos en tresoreria per imports suficients per cobrir folgament els compromisos derivats del seu negoci.
- Totes les inversions efectuades en dipòsits bancaris tenen liquiditat immediata sense penalització.

- Les inversions financeres estan realitzades, gairebé en la seva totalitat, en títols cotitzats en mercats organitzats que permetrien la seva realització en el cas que es pogués produir alguna situació de tensió de liquiditat.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Fluxos derivats de contractes d'assegurances

Tot seguit, es detalla el calendari estimat dels desemborsos corresponents als contractes d'assegurança en vigor a 31 de desembre de 2019 i 2018.

Exercici 2019

Milers d'euros	Sortides d'efectiu estimades als anys						Total
	2020	2021	2022	2023	2024	Posteriors	
Provisió d'assegurances de Decessos	16.881	13.724	13.628	13.516	13.386	477.527	548.661
Provisió per a prestacions	872.650	164.885	46.309	22.554	11.560	26.376	1.144.334
Deutes per operacions d'assegurança directa i coassegurança	77.071	-	-	-	-	-	77.071
Deutes per operacions de reassegurança	17.744	-	-	-	-	-	17.744
Total	984.346	178.609	59.937	36.070	24.946	503.902	1.787.810

Exercici 2018

Milers d'euros	Sortides d'efectiu estimades als anys						Total
	2019	2020	2021	2022	2023	Posteriors	
Provisió d'assegurances de Decessos	14.330	11.795	11.748	11.683	11.597	438.362	499.515
Provisió per a prestacions	815.416	147.362	40.868	19.778	9.979	22.495	1.055.898
Deutes per operacions d'assegurança directa i coassegurança	54.582	-	-	-	-	-	54.582
Deutes per operacions de reassegurança	23.945	-	-	-	-	-	23.945
Total	908.273	159.157	52.616	31.461	21.576	460.857	1.633.940

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Tot seguit, es detalla l'evolució de la sinistralitat de l'assegurança directa, així com la provisió per a prestacions associada des de l'any d'ocurrència dels sinistres fins als tancaments de l'exercici 2019 i 2018 (en milers d'euros).

Any d'ocurrència dels sinistres - Sinistres pagats	Any d'ocurrència	2019									
		1 any després	2 anys després	3 anys després	4 anys després	5 anys després	6 anys després	7 anys després	8 anys després	9 anys després	Més de 9 anys
2009 i anteriors	997.024	167.724	5.034	1.207	1.058	647	863	836	597	576	337
2010	934.785	187.434	3.399	1.507	1.193	876	383	249	85	52	
2011	1.020.070	194.135	3.695	2.079	2.549	1.477	1.672	384	180		
2012	1.204.924	194.657	6.549	5.954	7.007	4.293	749	591			
2013	1.254.118	237.320	13.549	8.366	4.878	2.852	1.020				
2014	1.285.163	328.100	18.421	11.710	6.339	4.302					
2015	1.572.036	338.061	21.710	12.052	9.997						
2016	1.637.727	383.658	26.289	18.843							
2017	1.749.347	417.145	39.233								
2018	1.854.828	425.455									
2019	1.929.508										

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Any d'ocurrència dels sinistres - Provisions	2019										
	Any d'ocurrència	1 any després	2 anys després	3 anys després	4 anys després	5 anys després	6 anys després	7 anys després	8 anys després	9 anys després	Més de 9 anys
2009 i anteriors	181.019	31.170	22.548	13.414	7.875	5.523	5.570	5.727	1.821	2.164	2.274
2010	212.008	25.962	15.020	9.710	8.017	4.735	1.961	1.241	1.099	776	
2011	216.847	30.797	18.245	15.964	14.554	6.641	2.524	1.390	1.039		
2012	250.734	39.760	18.171	25.459	14.574	6.312	6.190	2.907			
2013	241.787	30.292	49.268	26.340	14.485	12.035	6.578				
2014	264.421	79.335	52.002	31.683	19.119	13.698					
2015	506.000	108.785	73.351	43.010	27.964						
2016	594.117	226.071	102.024	76.925							
2017	523.149	230.913	126.061								
2018	515.441	238.841									
2019	522.530										

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Any d'ocurrència dels sinistres - Sinistres pagats	Any d'ocurrència	2018									
		1 any després	2 anys després	3 anys després	4 anys després	5 anys després	6 anys després	7 anys després	8 anys després	9 anys després	Més de 9 anys
2008 i anteriors	898.803	159.384	3.755	1.401	369	177	219	433	172	168	266
2009	837.640	163.969	3.633	838	881	428	430	664	429	310	
2010	934.785	187.434	3.399	1.507	1.193	876	383	249	85		
2011	1.020.070	194.135	3.695	2.079	2.549	1.477	1.672	384			
2012	1.204.924	194.657	6.549	5.954	7.007	4.293	749				
2013	1.254.118	237.320	13.549	8.366	4.878	2.852					
2014	1.285.163	328.100	18.421	11.710	6.339						
2015	1.572.036	338.061	21.710	12.052							
2016	1.637.727	383.658	26.289								
2017	1.749.347	417.145									
2018	1.854.828										

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Any d'ocurrència dels sinistres - Provisions	Any d'ocurrència	2018									
		1 any després	2 anys després	3 anys després	4 anys després	5 anys després	6 anys després	7 anys després	8 anys després	9 anys després	Més de 9 anys
2008 i anteriors	166.995	21.181	17.381	12.200	6.809	2.678	-	1.474	1.536	808	1.607
2009	159.838	13.789	10.348	6.605	5.197	5.523	4.095	4.190	1.013	557	
2010	212.008	25.962	15.020	9.710	8.017	4.735	1.961	1.241	1.099		
2011	216.847	30.797	18.245	15.964	14.554	6.641	2.524	1.390			
2012	250.734	39.760	18.171	25.459	14.574	6.312	6.190				
2013	241.787	30.292	49.268	26.340	14.485	12.035					
2014	264.421	79.335	52.002	31.683	19.119						
2015	506.000	108.785	73.351	43.010							
2016	594.117	226.071	102.024								
2017	523.149	230.913									
2018	515.441										

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Risc de liquiditat derivat d'actius i passius financers

Els imports dels actius financers existents a 31 de desembre de 2019 amb un venciment determinat o determinable, classificats per any de venciment, són els següents:

Exercici 2019

ACTIUS FINANCERS	Milers d'euros							Total
	2020	2021	2022	2023	2024	Anys posteriors	Sense venciment	
- Instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	1.632.564	1.632.564
- Valors representatius de deute	12.877	7.611	7.630	8.085	17.869	269.417	-	323.489
- Derivats de cobertura (actiu)	3.610	-	-	-	-	-	-	3.610
- Instruments híbrids	-	-	-	-	-	-	-	-
- Pagarés	199.993	-	-	-	-	-	-	199.993
- Dipòsits amb entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
- Dipòsits constituïts per reassegurança	1	-	-	-	-	-	-	1
- Crèdits per operacions d'assegurança directa	630.010	-	-	-	-	-	-	630.010
-Crèdits per operacions de reassegurança	16.437	-	-	-	-	-	-	16.437
- Crèdits per operacions de coassegurança	1.387	-	-	-	-	-	-	1.387
-Resta de crèdits i AP	18.727	389	1.032	1.572	810	890	-	23.420
Total	883.042	8.000	8.662	9.657	18.679	270.307	1.632.564	2.830.911

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els imports dels actius financers existents a 31 de desembre de 2018 amb un venciment determinat o determinable, classificats per any de venciment, són els següents:

Exercici 2018

ACTIUS FINANCERS	Milers d'euros							Total
	2019	2020	2021	2022	2023	Anys posteriors	Sense venciment	
- Instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	439.423	439.423
- Valors representatius de deute	861.678	7.840	9.229	8.630	11.767	278.353	-	1.177.497
- Derivats de cobertura (actiu)	3.332	-	-	-	-	-	-	3.332
- Instruments híbrids	-	-	-	-	-	-	-	-
- Pagarés	-	199.923	-	-	-	-	-	199.923
- Dipòsits amb entitats de crèdit	184.019	60.000	-	-	-	-	-	244.019
- Dipòsits constituïts per reassegurança	1	-	-	-	-	-	-	1
- Crèdits per operacions d'assegurança directa	413.911	-	-	-	-	-	-	413.911
- Crèdits per operacions de reassegurança	11.693	-	-	-	-	-	-	11.693
- Crèdits per operacions de coassegurança	2.825	-	-	-	-	-	-	2.825
- Resta de crèdits i AP	23.161	301	645	1.346	1.800	842	-	28.095
Total	1.500.620	268.064	9.874	9.976	13.567	279.195	439.423	2.520.719

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Els imports dels passius financers existents a 31 de desembre de 2019 amb un venciment determinat o determinable, classificats per any de venciment, són els següents:

Exercici 2019

Milers d'euros	PASSIUS FINANCERS						Total
	2020	2021	2022	2023	2024	Anys posteriors	
- Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	6.049	-	-	-	-	-	6.049
- Deutes per operacions d'assegurança	76.059	-	-	-	-	-	76.059
- Deutes per operacions de reassegurança	17.744	-	-	-	-	-	17.744
- Deutes per operacions de coassegurança	1.012	-	-	-	-	-	1.012
- Passiu per arrendament (vegeu Nota 5.3.1)	14.782	14.448	13.477	10.793	10.378	47.620	111.498
- Altres deutes	380.563	-	-	-	-	-	380.563
Total	496.209	14.448	13.477	10.793	10.378	47.620	592.925

Els imports dels passius financers existents a 31 de desembre de 2018 amb un venciment determinat o determinable, classificats per any de venciment, són els següents:

Exercici 2018

Milers d'euros	PASSIUS FINANCERS						Total
	2019	2020	2021	2022	2023	Anys posteriors	
- Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	2.912	-	-	-	-	-	2.912
- Deutes per operacions d'assegurança	53.568	-	-	-	-	-	53.568
- Deutes per operacions de reassegurança	23.945	-	-	-	-	-	23.945
- Deutes per operacions de coassegurança	1.014	-	-	-	-	-	1.014
- Altres deutes	489.756	-	-	-	-	-	489.756
Total	571.195	-	-	-	-	-	571.195

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

En el negoci de Decessos es fa una gestió activa dels seus actius i passius a través de tècniques d'immunització financera per tal de garantir millor la cobertura de fluxos i estar protegits davant els moviments de tipus d'interès de mercat.

La durada modificada reflecteix la sensibilitat del valor dels actius davant moviments en els tipus d'interès i representa una aproximació de la variació percentual que experimentaria el valor dels actius i passius per cada punt percentual de variació dels tipus d'interès.

Aquestes durades modificades del negoci de Decessos es mostren en el quadre següent:

Durada modificada	2019	2018
Actius	8,7	8,5
Passius	9,7	9,3

6.3.8. Risc de contrapart

El risc de contrapart recull el risc de crèdit que es genera com a conseqüència de l'exposició en instruments derivats i crèdits per operacions de l'assegurança directa i la reassegurança.

El detall dels actius afectats pel risc de contrapart a 31 de desembre de 2019 i 2018, desglossat per categoria comptable, és el següent:

Concepte	Milers d'euros	
	2019	2018
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	1	1
Crèdits per operacions d'assegurança directa	630.010	413.911
Crèdits per operacions de reassegurança	16.437	11.693
Crèdits per operacions de coassegurança	1.387	2.825
Altres crèdits	23.420	28.095
TOTAL Crèdits operacions d'assegurança	671.255	456.525

La posició neta dels saldos de reassegurança cedida i retrocedida són els següents:

Reassegurança cedida i retrocedida	2019	2018
Provisió per a prestacions	151.805	96.789
Crèdits per operacions de reassegurança	16.437	11.693
Crèdits per operacions de reassegurança cedida i retrocedida	-	-
Deutes per operacions de reassegurança cedida i retrocedida	(17.744)	(23.945)
Total posició neta	150.498	84.537

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

Pel que fa als saldos que es mantenen a cobrar dels prenedors d'assegurança, no hi ha una concentració significativa del risc de crèdit amb tercers i tots els crèdits davant reasseguradors es mantenen amb entitats el ràting de les quals és de grau d'inversió.

6.4. Risc de Negoci

Els contractes d'assegurances generen riscos amb motiu de la seva subscripció i que provenen fonamentalment de la suficiència de la tarifa i del nivell de les provisions constituïdes que han de ser suficients per fer front a les indemnitzacions derivades de sinistres o obligacions assumides en els mateixos contractes.

6.4.1. Risc de subscripció

Els principals riscos als quals estan exposats els contractes d'assegurances de SegurCaixa Adeslas són els següents:

Assegurances No Vida i salut:

- Risc de Primes: es deu a les fluctuacions en el moment, freqüència i gravetat dels successos assegurats. Considera el risc que la provisió per a primes sigui insuficient per atendre els sinistres o que hagi de ser incrementada.
- Risc de Reserves (suficiència de provisions tècniques): deriva de les fluctuacions en el moment i quantia de la liquidació dels sinistres. En la Nota 5.8 s'aporta informació sobre l'evolució de les provisions tècniques.
- Risc de catàstrofe: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor de les responsabilitats derivades de les assegurances, a causa d'una notable incertesa en les hipòtesis de tarifació i constitució de provisions corresponents a successos extrems o excepcionals.

- Risc de caiguda: atès que els beneficis esperats inclosos en les primes futures dels contractes d'assegurança existents es reconeixen en els fons propis admissibles de les empreses d'assegurances i reassegurances, el mòdul de risc de subscripció de l'assegurança diferent de la de vida ha de tenir en compte el risc de caiguda connex als contractes d'assegurança i reassegurança.

- Risc de concentració del risc d'assegurances: SegurCaixa Adeslas ha dut a terme una política de diversificació dels riscos assegurats en els diferents rams d'assegurança (vegeu import de primes per ram recollit en la Nota 5.10). La Societat dominant disposa de mecanismes de control intern i procediments que li permeten detectar tot tipus de concentracions del risc assegurador.

Dins dels elements mitigadors del risc d'assegurança derivat de concentracions o acumulació de cobertures es fa servir la transferència de risc instrumentalitzada a través de contractes de reassegurança.

Assegurances Decessos:

Els principals riscos als quals estan exposats els contractes d'assegurances de decessos són els següents:

- Risc de Mortalitat: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances de Decessos, a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de les taxes de mortalitat, per a aquells casos en què un augment de la taxa de mortalitat generi un augment en el valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances de vida.
- Risc de Caigudes: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances de Decessos, a causa de variacions en el nivell o la volatilitat de les taxes de discontinuïtat, cancel·lació, renovació i rescabament de les pòlisses.
- Risc de Despeses: risc de pèrdua o de modificació adversa del

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances de Decessos, a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de les despeses d'execució dels contractes.

- Risc Catastròfic: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances de Decessos, a causa d'una notable incertesa en les hipòtesis de tarifació i constitució de provisions corresponents a successos extrems o extraordinaris.

L'exposició de risc assegurador en funció del volum de primes i provisions tècniques en els diferents rams es mostra en el quadre següent:

Rams	2019		2018	
	Primes	Provisions tècniques	Primes	Provisions tècniques
Autos	211.615	375.208	219.943	341.881
Multirisques	446.497	498.063	431.184	450.608
Salut	2.508.536	817.915	2.381.110	695.092
Decessos	121.220	584.024	135.910	531.636
Accidents	160.585	124.680	164.332	151.216
Altres	67.435	201.047	79.864	153.273
Total	3.515.888	2.600.837	3.412.343	2.323.706

6.4.2. Política de reassegurança

La mitigació del risc assegurador es duu a terme a través dels contractes de reassegurança. L'objectiu de la reassegurança és protegir el nivell de transferència de risc. A través de la cessió a la reassegurança, es pretén donar suport a tots els rams en el seu desenvolupament, reduir els riscos i contribuir amb la funció financera de la reassegurança (dipòsits).

Dins de l'estratègia global d'optimització de la cessió a la reassegurança, els tractats que s'utilitzen són:

• Proporcional

SegurCaixa Adeslas, com a mecanisme de transferència de risc, disposa de contractes amb diferents modalitats:

- Quota part: La cessió al reassegurador és una proporció o percentatge de tots els riscos.
- Excedent: La cessió al reassegurador és també una proporció o percentatge, però no de tots els riscos, com passa en el quota-part, sinó només d'aquells que excedeixin un import predeterminat.

• No proporcional

Es donen en el negoci de No Vida i es caracteritzen perquè el repartiment de responsabilitats entre la cedent i el reassegurador s'efectua en base al sinistre i no a la suma assegurada, com passa en la reassegurança proporcional. El reassegurador rep un percentatge de les primes o de la prima original i no la proporció corresponent a la suma assegurada, com en la reassegurança proporcional.

- Excés de Pèrdua (XL). És la modalitat mitjançant la qual el reassegurador accepta pagar a la cedent tots els sinistres que superin un límit prèviament fixat (retenció) a canvi d'un percentatge del total de primes retingudes per la companyia cedent.
- Stop Loss (SL). Aquesta modalitat de reassegurança és especialment indicada per protegir els resultats finals de la cedent en un ram determinat, ja sigui per un augment de la freqüència o de la intensitat dels sinistres.

La política de reassegurança de SegurCaixa Adeslas es projecta, dins de la filosofia del control del risc, cap a l'adequada protecció davant desviacions inesperades de sinistralitat amb reasseguradors del primer nivell en qualitat creditícia i de servei, amb les millors condicions econòmiques que permeti el mercat.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

La selecció de reasseguradors se circumscriu, de moment, preferiblement als que operen en el mercat continental europeu, i s'avalua el seu nivell de qualitat per la solvència creditícia i prestigi en el mercat significat per la seva permanència i bon servei. Si es garanteixen les condicions òptimes del mercat es valora l'estabilitat en els quadres de les empreses líders en la indústria reasseguradora.

El procés de selecció, obert a tot el mercat en igualtat de condicions, permet la intermediació, sempre que aportin valor, en el disseny de les estructures de reassegurança i determinació de les retencions òptimes, o per l'anàlisi i valoració de l'eficiència de la reassegurança, atès el seu profund i continu coneixement del mercat i les seves alternatives.

Per a la prossecució d'aquestes finalitats es realitzen estudis periòdics d'optimització de la cobertura contractada per analitzar les diferents estructures de reassegurança i la seva adequació a la cartera real i el seu comportament, detenint-se en l'estudi de la relació freqüència/intensitat per determinar el percentatge de cessió del risc.

La reassegurança ha contribuït al desenvolupament equilibrat de nous negocis i productes, alhora que ha permès assumir noves iniciatives amb un control del risc mesurat i limitat.

Un altre dels punts en què es treballa és la promoció de la transferència de coneixement i informació rellevant per al negoci, promovent la innovació amb propostes concretes.

6.4.3. Risc operacional

El risc operacional es deriva de la possibilitat de patir pèrdues derivades d'errors en els processos, personal o sistemes. En aquest sentit, SegurCaixa Adeslas ha dut a terme una definició dels riscos operacionals més rellevants de manera alineada amb Solvència II:

- Clients, productes i pràctiques empresarials.
- Danys a actius materials.
- Incidències en el negoci i errors en sistemes.
- Fraus interns.
- Fraus externs.
- Execució, lliurament i gestió de processos.
- Relacions laborals i seguretat al lloc de treball.
- Normativa interna i externa.

SegurCaixa Adeslas, ajustant-se al que disposen els requeriments establerts en la normativa de Solvència II i a les millors pràctiques en matèria de Control Intern definides en el marc integrat de Control Intern COSO, ha establert i documentat un Sistema de Control Intern apropiat a la seva organització. Aquest sistema de procediments administratius i comptables consta d'una estructura adequada i de mecanismes apropiats d'informació a tots els nivells de l'entitat.

El model de gestió del risc operacional es basa fonamentalment en una valoració dels diferents riscos i controls mitigadors d'aquests riscos.

Avaluació de riscos

La valoració del risc inherent de cada activitat és responsabilitat fonamental dels responsables de diferents processos de SegurCaixa Adeslas.

El risc inherent és el risc intrínsec a qualsevol activitat efectuada a la companyia i es valora en funció de l'impacte d'aquest risc i la freqüència amb què es pot materialitzar.

Avaluació de controls i del risc residual

Els controls s'executen en tots els nivells de SegurCaixa Adeslas i en cadascuna de les etapes de la gestió del negoci. El coneixement dels riscos possibilita evitar-los o minimitzar-los.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

L'autoavaluació de controls preveu, d'una banda, l'avaluació del Grau de Mitigació del control i, de l'altra, l'avaluació del risc residual.

El grau de mitigació dels controls és la capacitat que té un control de disminuir el risc associat a una determinada activitat. El model definit d'avaluació del grau de mitigació dels controls va encaminat a valorar el disseny de cadascun dels controls identificats i la seva execució, així com les evidències generades en el seu funcionament.

El risc residual és el risc inherent no cobert pels controls implementats per mitigar-lo. La seva valoració s'obté a partir de la consideració del grau de mitigació dels controls sobre el risc inherent.

6.4.4. Risc d'Entorn

SegurCaixa Adeslas té establerts controls per tal d'assegurar els riscos derivats de l'entorn a què s'enfronta la Companyia a mitjà termini. S'ha dut a terme una definició dels riscos d'entorn, diferenciant-los en dos grans grups:

1. Riscos estratègics: que recull tant riscos derivats d'incompliment dels objectius estratègics com altres aspectes derivats de l'entorn (canvis legislatius, canvis en la competència, evolució macroeconòmica, etc.).

2. Riscos reputacionals: que recull els riscos que recull les conseqüències negatives de l'acció, esdeveniment o situació que podria impactar negativament en la reputació d'una organització.

El model de gestió dels riscos estratègics es realitza fonamentalment a partir del monitoratge del grau de compliment de les diferents iniciatives estratègiques i els seus principals riscos associats.

La gestió del risc reputacional es basa en un model de dos pilars:

a) Pilar Preventiu, l'objectiu fonamental del qual és identificar i avaluar els riscos reputacionals, obtenint informació que permeti preveure l'existència de possibles problemes en la gestió amb els diferents grups d'interès (clients, proveïdors, organismes públics, etc.).

b) Pilar Proactiu, l'objectiu fonamental del qual és establir les respostes necessàries per gestionar el risc reputacional, actuant de manera eficaç davant l'existència d'un fet que pugui provocar un possible risc sobre la reputació de l'Entitat. Aquest pilar disposa de dues eines fonamentals:

- Plans de contingència que permetin conèixer la situació i prendre les mesures oportunes en el mínim temps possible.
- Plans de comunicació, que permetin mitigar els impactes que determinades situacions puguin tenir sobre la reputació de l'Organització.

6.4.5. Sensibilitats al risc

Sent tots els riscos importants per a la Societat dominant, des d'un punt de vista de gestió de riscos, a continuació es mostren els riscos de negoci més sensibles en termes d'impacte sobre els Fons propis:

Risc	Paràmetre	2019	2018
Risc del Negoci	Primes (-10%)	(48.750)	(52.575)
	Sinistralitat (+5%)	(97.759)	(93.294)

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

7. ALTRA INFORMACIÓ

7.1. Informació sobre la plantilla

El nombre mitjà de persones ocupades pel Grup en l'exercici 2019 i 2018, distribuït per categories professionals, d'acord amb el conveni d'Assegurances, ha estat el següent:

Nivell	2019			2018		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Comitè de Direcció	8	1	9	8	1	9
Equip Directiu	38	8	46	33	7	40
Línia Intermèdia	125	54	179	120	48	168
Titulats i tècnics	432	475	907	392	439	831
Comercials	99	216	315	97	214	311
Personal administratiu	101	464	565	112	459	571
Personal de Clínica	692	3.448	4.140	677	3.321	3.998
Total	1.495	4.666	6.161	1.439	4.489	5.928

El nombre d'empleats a 31 de desembre de 2019 i 2018 no difereix significativament respecte al nombre mitjà de persones ocupades durant aquests exercicis.

El nombre mitjà de persones ocupades durant l'exercici 2019 i 2018 amb discapacitat més gran o igual al 33%, desglossat per categories, és el següent:

Nivell	2019	2018
Comitè de Direcció	-	-
Equip Directiu	-	-
Línia Intermèdia	2	2
Titulats i tècnics	13	13
Comercials	-	-
Personal administratiu	7	5
Personal de Clínica	24	25
Total	46	45

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

7.2. Informació sobre honoraris d'auditoria

Durant l'exercici 2019 i 2018, els honoraris carregats relatius als serveis d'auditoria de comptes i a altres serveis prestats per l'auditor del Grup, Deloitte, S.L., o per una empresa vinculada a l'auditor per control, propietat comuna o gestió han estat els següents (en milers d'euros i sense IVA):

Descripció	Serveis prestats per l'auditor de comptes i per empreses vinculades	
	2019	2018
Serveis d'Auditoria	583	554
Altres serveis de Verificació	215	211
Total serveis d'Auditoria i Relacionats	798	765
Serveis d'Assessorament Fiscal	-	-
Altres Serveis	-	-
Total Altres Serveis Professionals	-	-

7.3. Informació sobre el període mitjà de pagament

Tot seguit, es detalla la informació requerida per la Disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, de 5 de juliol (modificada a través de la Disposició final segona de la Llei 31/2014, de 3 de desembre), preparada d'acord amb la Resolució de l'ICAC de 29 de gener de 2016, sobre la informació que cal incorporar en la memòria dels comptes anuals en relació amb el període mitjà de pagament a proveïdors en operacions comercials:

	Exercici 2019	Exercici 2018
	Dies	Dies
Període mitjà de pagament a proveïdors	49,38	44,76
Ràtio d'operacions pagades	50,07	45,51
Ràtio d'operacions pendents de pagament	24,15	26,17
	Milers d'Euros	Milers d'Euros
Total de pagaments realitzats	283.553	267.947
Total pagaments pendents	7.523	8.867

D'acord amb la Resolució de l'ICAC, per al càlcul del període mitjà de pagament a proveïdors s'han tingut en compte les operacions comercials corresponents al lliurament de béns o prestacions de serveis meritades des de la data d'entrada en vigor de la Llei 31/2014, de 3 de desembre.

Es consideren proveïdors, a l'exclusiu efecte de donar la informació prevista en aquesta Resolució, els creditors comercials per deutes amb subministradors de béns o serveis, inclosos en la partida "Resta d'altres deutes" del passiu corrent del balanç consolidat.

S'entén per "Període mitjà de pagament a proveïdors" el termini que transcorre des del lliurament dels béns o la prestació dels serveis a càrrec del proveïdor i el pagament material de l'operació.

El termini màxim legal de pagament aplicable al Grup en l'exercici 2018 segons la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, és de 30 dies, llevat d'existència de pacte de les parts, sense que en cap cas es pugui acordar un termini superior a 60 dies naturals.

Memòria consolidada corresponent a l'exercici anual 2019

7.4. Informació sobre medi ambient

Es considera activitat mediambiental qualsevol operació el propòsit principal de la qual sigui la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient.

Les operacions globals del Grup es regeixen per lleis relatives a la protecció del medi ambient ("lleis mediambientals") i la seguretat i salut del treballador ("lleis sobre seguretat laboral").

El Grup considera que compleix substancialment aquestes lleis i que manté procediments dissenyats per fomentar-ne i garantir-ne el compliment. Per la seva activitat, el Grup no ha necessitat dur a terme inversions de caràcter mediambiental, ni ha incorregut en despeses d'aquesta naturalesa, per la qual cosa no s'ha aplicat cap deducció per inversió en el càlcul de l'Impost de Societats corresponent a l'exercici. Així mateix, no s'ha considerat necessari registrar provisió per a riscos i despeses de caràcter mediambiental, ja que s'ha considerat que no hi ha contingències relacionades amb la protecció i millora del medi ambient.

Annex I: Detall dels Immobles Propietat del Grup

En milers d'euros

Immoble	Localitat	Ús	Valor de Taxació 2017	Valor de Taxació 2019	Variació	Data última taxació	Societat de Taxació
Torre Nord 1 - B	Barcelona	Llogat	961	1.022	61	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Vía Norte, 52, 2 E	Pontevedra	Llogat	95	104	9	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Romera, 45	Dos Hermanas	Lloguer/Venda	217	224	7	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
López Peláez, 13-15-17	Tarragona	Llogat	7.651	5.998	(1.653)	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Cronista Sessé, 7 garatges	Tarragona	Llogat	308	336	28	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
López Peláez, 19 B	Tarragona	Llogat	342	332	(10)	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Gaietà Soler, 6	Badalona	Lloguer/Venda	161	164	3	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Linares Rivas, 4	la Corunya	Lloguer/Venda	736	779	43	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Clara Campoamor, 4	Alcázar S. Juan	Lloguer/Venda	399	399	-	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Ronda Sant Pau, 34-36	Barcelona	Lloguer/Venda	332	350	18	30-ago.-19	Grupo Tasvalor
Gran Via, 618	Barcelona	Lloguer/Venda	664	675	11	24-sep.-19	Grupo Tasvalor
Avda. Reyes Católicos, 10 E	Burgos	Lloguer/Venda	101	96	(5)	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Avda. Reyes Católicos, 10 H	Burgos	Lloguer/Venda	99	94	(5)	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Avda. Libertad, 7, 2n G	Guipúscoa	Lloguer/Venda	324	356	32	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Avda. Libertad, 7 traster	Guipúscoa	Lloguer/Venda	11	13	2	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Voluntarios de Santiago, 5	Oscá	Lloguer/Venda	94	96	2	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
León y Castillo, 30	Las Palmas	Lloguer/Venda	152	177	25	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Vía Norte, 54, 1 A	Pontevedra	Lloguer/Venda	94	104	10	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Vía Norte, 54, 1 B	Pontevedra	Lloguer/Venda	98	108	10	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Vía Norte, 52, 3 H	Pontevedra	Lloguer/Venda	99	109	10	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Vía Norte, 54, 6 D	Pontevedra	Lloguer/Venda	96	105	9	31-jul.-19	Grupo Tasvalor

Annex I: Detall dels Immobles Propietat del Grup

En milers d'euros

Immoble	Localitat	Ús	Valor de Taxació 2017	Valor de Taxació 2019	Variació	Data última taxació	Societat de Taxació
Avda. Primero de Mayo	Puertollano	Lloguer/Venda	313	315	2	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Madrona, 1, 1r B	Segòvia	Lloguer/Venda	117	118	1	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Rep. Argentina, 27, 2n J	Sevilla	Lloguer/Venda	364	401	37	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
López Peláez, 19 P	Tarragona	Lloguer/Venda	157	158	1	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
López Peláez, 19 S	Tarragona	Lloguer/Venda	157	158	1	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
López Peláez, 19 T	Tarragona	Lloguer/Venda	157	158	1	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Espronceda, 25	Reus	Lloguer/Venda	102	119	17	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
José Grueso, 16	Tomelloso	Lloguer/Venda	324	324	-	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Esperanza, 3	Valdepeñas	Llogat	649	640	(9)	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
A) Total Inversions immobiliàries			15.374	14.032	(1.342)		

Annex I: Detall dels Immobles Propietat del Grup

En milers d'euros

Immoble	Localitat	Ús	Valor de Taxació 2017	Valor de Taxació 2019	Variació	Data última taxació	Societat de Taxació
Linares Rivas, 9	la Corunya	Propi	2.011	2.026	15	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Pablo Iglesias, 27	Alacant	Propi	1.686	1.687	1	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Padre Victoriano, 4	Àvila	Propi	160	162	2	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Príncep d'Astúries, 63	Barcelona	Propi	1.192	1.281	89	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord soterrani -2	Barcelona	Propi	551	610	59	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord soterrani -1	Barcelona	Propi	546	604	58	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord pl. baixa L 1	Barcelona	Propi	1.279	1.381	102	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord pl. baixa L 2	Barcelona	Propi	848	916	68	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 1 - A	Barcelona	Propi	1.282	1.385	103	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 2 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 2 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 2 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 3 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 3 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 3 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 4 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 4 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 4 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 5 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 5 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 5 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor

Annex I: Detall dels Immobles Propietat del Grup

En milers d'euros

Immoble	Localitat	Ús	Valor de Taxació 2017	Valor de Taxació 2019	Variació	Data última taxació	Societat de Taxació
Torre Nord 6 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 6 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 6 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 7 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 7 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 7 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 8 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 8 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 8 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 9 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 9 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 9 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 10 - A	Barcelona	Propi	324	350	26	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 10 - B	Barcelona	Propi	372	402	30	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Torre Nord 10 - C	Barcelona	Propi	685	740	55	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Avda. Rochester, 1	Cadis	Propi	850	824	(26)	15-jul.-19	Grupo Tasvalor
Alfonso XI, 15	Cadis	Propi	223	197	(26)	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Poeta Guimerà, 7	Castelló	Propi	1.486	1.489	3	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Coronel Muñoz, 21	Granada	Propi	190	193	3	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Perojo, 8	Las Palmas	Propi	737	770	33	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Gran Vía de San Marcos, 19	Lleó	Propi	384	391	7	19-jul.-19	Grupo Tasvalor

Annex I: Detall dels Immobles Propietat del Grup

En milers d'euros

Immoble	Localitat	Ús	Valor de Taxació 2017	Valor de Taxació 2019	Variació	Data última taxació	Societat de Taxació
Vallcalent, 1, 2n	Lleida	Propi	457	468	11	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Príncipe, 21	Madrid	Propi	2.021	2.008	(13)	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Pº Colón, 1	Pontevedra	Propi	415	422	7	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
General Pardiñas, 10	Santiago	Propi	229	218	(11)	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Castelao, 6	Pontevedra	Propi	121	126	5	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Cronista Sessé, 7 baixos	Tarragona	Propi	275	279	4	19-jul.-19	Grupo Tasvalor
Salvador Sastre, 10	València	Propi	964	982	18	15-jul.-19	Grupo Tasvalor
Avda. García Barbón, 20	Vigo	Propi	645	669	24	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
Pº Teruel, 38	Saragossa	Propi	662	667	5	31-jul.-19	Grupo Tasvalor
B) Total Immobilitzat material (terrenys i construccions)				31.643	33.183	1.540	
Totals (A + B)			47.017	47.215	198		

Annex II: Perímetre de Consolidació

Empreses del Grup – Integració global

En milers d'euros

Denominació social	Domicili	Activitat	Titular	Percentatge de participació		Actius		Patrimoni net		Ingressos		Resultat	
				2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Segurcaixa Adeslas	Paseo de la Castellana 259-C Madrid	Asseguradora	Mutua Madrileña	-	-	3.851.586	3.601.993	702.910	643.349	3.516.136	3.412.470	312.439	268.176
Adeslas Salud	Paseo de la Castellana 259-C Madrid	Consultori	SegurCaixa Adeslas	100%	100%	17.513	16.282	2.856	1.537	37.665	35.379	1.319	300
Adeslas Dental	Joaquín Costa, 35 28002 Madrid	Dental	SegurCaixa Adeslas	100%	100%	118.543	107.459	73.094	60.223	198.170	180.398	12.871	12.673
Grupo Iquimesa	Plaza Amàrica, 4 01005 Vitoria	Gestora	SegurCaixa Adeslas	100%	100%	89.471	92.408	87.921	90.844	-	-	9.372	12.295
General de Inversiones Alavesas	Plaza Amàrica, 4 01005 Vitoria	Immobil·lària	SegurCaixa Adeslas	100%	100%	1.261	1.271	1.261	1.271	-	-	(10)	(9)
Agenciaixa	Paseo de la Castellana 259-C Madrid	Intermediació d'assegurances	SegurCaixa Adeslas	100%	100%	16.159	13.255	11.567	9.439	27.103	24.115	2.128	2.588

Annex II: Perímetre de Consolidació

Empreses associades – Posada en equivalència

En milers d'euros

Denominació social	Domicili	Activitat	Titular	Percentatge de participació		Actius		Patrimoni net		Ingressos		Resultat	
				2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Sociedad inmobiliaria del IMQ	Cl. Máximo Aguirre, 18 BIS - 48011 BILBAO	Immobilària	Grupo Iquimesa	19,98%	19,98%	74.440	78.645	21.604	20.875	4.084	4.000	385	95
Grupo IMQ	Cl. Máximo Aguirre, 18 BIS - 48011 BILBAO	Asseguradora	Grupo Iquimesa	45,00%	45,00%	240.955	222.563	110.383	106.634	200.231	217.725	27.376	23.638
Sanatorio Medico Quirurgico Cristo Rey, S.A.	Paseo de la Estación, 40 - 23008 Jaén	Sanatori	SegurCaixa Adeslas	41,19%	41,19%	5.909	6.134	3.973	4.119	7.014	7.499	(146)	(9)
Grupo IMQ Asturias	Cl. Cabrales, 72 - Gijón (33201)	Asseguradora	SegurCaixa Adeslas	44,91%	44,91%	43.839	41.792	29.610	28.572	47.001	44.853	1.821	1.706
Grupo Clínica Vicente San Sebastián	c/ Ballets Olaeta, 4 - Bilbao	Activitats Hospitalàries	Grupo Iquimesa	19,72%	19,72%	41.950	41.347	31.980	32.632	58.320	65.109	(727)	761

Informe de Gestió

INFORME DE GESTIÓ CONSOLIDAT CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DICIEMBRE DE 2019

OPERACIONS SOCIETÀRIES I ESTRUCTURA ACCIONARIAL

A 31 de desembre de 2019, SegurCaixa Adeslas és al capdavant d'un grup d'entitats dependents i d'acord amb la legislació vigent, i en virtut de l'article 43 bis del Codi de Comerç, formula separadament comptes anuals consolidats, ja que té control sobre societats dependents participades. SegurCaixa Adeslas, com a capdavantera del Grup, ha decidit començar a aplicar de manera voluntària la legislació de la Unió Europea utilitzant per a la consolidació les normes internacionals d'informació financera adoptades (NIIF-UE). Aquests comptes anuals consolidats són els primers preparats d'acord amb les NIIF-UE i s'ha establert com a data de transició l'1 de gener de 2016.

La Societat està integrada al Grup Mutua Madrileña Automovilista, la societat dominant del qual és Mutua Madrileña Automovilista, Sociedad de Seguros a Prima Fija, amb domicili social a Paseo de la Castellana, núm. 33 de Madrid.

EVOLUCIÓ DE L'EXERCICI

El 2019, en un context d'alentiment del creixement econòmic, el volum de negoci del mercat d'assegurances de no vida es va incrementar un 3,4%, enfront del 3,9% del 2018. En aquest context, SegurCaixa Adeslas ha mantingut una evolució positiva al llarg de l'exercici i ha tornat a créixer per damunt del mercat, amb un increment de les primes meritades del +3,84% respecte al 2018, la qual cosa l'ha portat a assolir els 3.874 milions d'euros.

El principal canal de comercialització és el banc assegurador, ja que el 71% de la nova producció de l'exercici s'ha dut a terme a través de les oficines de CaixaBank. El 2019, l'estratègia comercial ha mantingut nivells d'activitat molt importants, que s'han vist reforçats amb el llançament de la gamma MyBox, que permet en els rams d'auto, llar i salut contractes a tres anys de durada amb condicions més favorables per als nostres clients.

Respecte al Ram de Salut, el 2019 s'ha arribat a la xifra de 2.683 milions d'euros, la qual cosa suposa un creixement interanual del +6,5%. Aquest creixement ha consolidat la posició de lideratge en el sector, tant en el segment d'assegurats privats com de mutualitats de funcionaris, ja que s'ha aconseguit una quota de mercat del 30,1%. Pel que fa a la cartera, al tancament de l'exercici la formaven 5.505.454 assegurats, la qual cosa suposa un creixement de 209.938 respecte a l'any anterior. En aquesta xifra no es computen els assegurats amb residència en províncies on la Societat opera mitjançant acords de reassegurança de prestació de serveis amb altres entitats. Aquests clients suposen, per si mateixos, una altra cartera de 142.319 assegurats.

En el negoci de Multiriscos, el volum total de primes meritades va arribar als 524 milions d'euros i es va assolir una quota de mercat del 7,0%. El ram de Multiriscos de la Llar arriba als 429 milions d'euros en l'exercici.

Pel que respecta al negoci d'Autos, s'ha obtingut un volum de primes de 237 milions d'euros, alhora que s'ha arribat a les 488.071 pòlisses en vigor al tancament de l'exercici. El 2019 han continuat les accions encaminades a millorar la rendibilitat de la cartera, i s'ha assolit una ràtio combinada del 88,0%, la qual cosa ha suposat una millora de 2 punts percentuals respecte al 2018.

Ha continuat la consolidació de l'oferta als segments d'Autònoms i Pimes amb la potenciació dels productes d'Accidents i Responsabilitat Civil. En el cas d'Accidents s'ha aconseguit un volum de primes de 145 milions d'euros, amb un resultat assegurador de 91,7 milions d'euros, com de rendibilitat amb una ràtio combinada del 42,9%.

Informe de Gestió

Tot seguit es presenten, resumides, les dades referents a Primes meritades (assegurança directa més reassegurança acceptada) i la seva comparació amb l'exercici anterior (en milers d'euros):

	2019	2018	% Variació
Primes Assistència Sanitària	2.683.077	2.519.049	+6,51%
Primes Multiriscos de la Llar	428.609	385.177	+11,28%
Primes Autos	236.937	215.881	+9,75%
Primes Decessos	124.472	140.444	-11,37%
Primes Accidents	145.195	202.839	-28,42%
Primes Altres Rams	255.676	267.258	-4,33%
Total Primes Meritades	3.873.966	3.730.647	+3,84%

D'altra banda, el benefici net després d'impostos de la Societat ha arribat als 312.439 milers d'euros, la qual cosa suposa un increment del 16,5% respecte al de l'exercici anterior i una rendibilitat sobre Primes Imputades del 8,89% (enfront del 7,86% del 2018). La rendibilitat asseguradora en termes de Ràtio Combinada s'ha situat en el 87,2%.

Finalment, cal assenyalar que al llarg del 2019 s'ha llançat un Pla per emprendre la transformació tecnològica i operativa de la Companyia amb l'objectiu de millorar la qualitat del servei, l'atenció i experiència del client i la fidelització. Aquest Pla preveu invertir 120 milions d'euros en els propers 6 anys.

Pel que fa a les societats dependents, en l'exercici 2019 la xifra d'ingressos d'Adeslas Dental, S.A.U. va arribar a l'import de 198,17 milions d'euros, amb un increment respecte al 2018 de 16,77 milions d'euros, la qual cosa suposa un creixement del 9,85%. L'increment s'ha produït tant en la facturació als assegurats de SegurCaixa Adeslas en concepte de franquícia de tractaments odontològics per assistència prestada (representa el 79,04% del total) amb una pujada del 12,33%,

així com en el que s'ha facturat directament a l'esmentada companyia, que ha experimentat un creixement d'un 1,4% respecte a l'exercici anterior.

Una altra de les societats del grup, Adeslas Salud, S.A.U., ha experimentat un increment en la facturació del 6,41%, el qual correspon, pràcticament en la seva totalitat, al que s'ha facturat a SegurCaixa Adeslas per l'assistència prestada als seus assegurats. Aquest increment es justifica tant per un augment global d'activitat a la Societat del 5,29% (vinculada a l'increment de pòlisses d'assistència sanitària de SegurCaixa Adeslas) com per una consolidació del model de negoci de la societat, iniciat el 2011.

Durant l'exercici 2019, Grupo Iquimesa, S.L. Sociedad Unipersonal ha continuat amb la gestió de les seves inversions en les societats en cartera. La seva característica de societat hòlding la fa perceptora dels dividends repartits per Igualatorio Médico Quirúrgico, S.A., els quals han pujat a 9.619.000 euros en l'exercici 2019.

AgenCaixa, S.A. Societat Unipersonal centra la seva activitat en la comercialització dels productes de SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, SegurCaixa Adeslas) i de VidaCaixa, S.A. d'Assegurances i Reassegurances. S'ha continuat reforçant el portfoli de productes orientats als clients de valor; també s'ha produït un increment de la plantilla fins a elevar la xifra de Gestors d'Assegurances a 238, la qual cosa ha generat un increment de l'activitat comercial d'un 6,4% sobre les vendes de l'exercici 2018, i on el volum de primes de nova producció anualitzades ha arribat als 73,3 milions d'euros, englobant tant els productes d'Assegurances Generals com els productes de Vida, la qual cosa representa un creixement del 24,7% respecte al passat exercici.

Informe de Gestió

D'altra banda, el benefici net després d'impostos de Grup SegurCaixa Adeslas ha arribat als 386.639 milers d'euros, la qual cosa suposa un increment del 10,51% respecte al de l'exercici anterior i una rendibilitat sobre Primes Imputades de l'11,00% (enfront del 10,25% del 2018).

Durant l'exercici 2019, d'altra banda, Grup SegurCaixa Adeslas ha disposat d'una mitjana de 6.161 empleats.

Les operacions globals del Grup SegurCaixa Adeslas es regeixen per lleis relatives a la protecció del medi ambient ("lleis mediambientals") i la seguretat i salut del treballador ("lleis sobre seguretat laboral"). El Grup considera que compleix substancialment aquestes lleis i que manté procediments dissenyats per fomentar-ne i garantir-ne el compliment.

SOLVÈNCIA II

El Reglament Delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2014, la Llei d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores (Llei 20/2015, de 14 de juliol de 2015), juntament amb el Reglament d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores (RD 1060/2015, de 20 de novembre de 2015), constitueixen els textos legals bàsics que regulen els requeriments del règim de Solvència II.

La normativa esmentada anteriorment preveu, entre altres aspectes, l'establiment a partir de l'1 de gener de 2016 de xifres de capital de solvència estàndard o requeriment estàndard de capital (SCR) i de capital mínim obligatori (MCR) i fons per a la seva cobertura que són resultat de la consideració, als efectes del denominat en aquesta normativa com a balanç econòmic, de criteris en relació amb el reconeixement i valoració d'actius i passius (balanç econòmic) que són, com es descriu en els paràgrafs següents, substancialment diferents dels utilitzats per reflectir la posició financera i patrimonial del Grup

en els seus comptes anuals adjunts formulats d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a la Societat.

L'objectiu principal perseguit per la regulació de Solvència II és protegir l'assegurat mitjançant una millora del control i del mesurament dels riscos de mercat, operacionals, de crèdit i de liquiditat als quals estan exposades les entitats asseguradores.

GESTIÓ DEL RISC

El Grup ha desenvolupat un Sistema de Gestió de riscos l'objectiu final del qual és garantir la seva solvència contribuint a la consecució dels objectius estratègics.

El Sistema de Gestió de riscos comprèn les estratègies i els processos i procediments necessaris per identificar, mesurar, vigilar, gestionar i comunicar de manera periòdica els riscos als quals, a nivell individual i agregat, està o podria estar exposada i les seves interdependències.

Els principals elements que conformen aquest Sistema de Gestió de riscos són:

- **Estratègia del Negoci:** l'Estratègia de Negoci es troba totalment alineada amb l'Estratègia de Riscos, alineada amb els objectius del negoci materialitzada a través dels límits de tolerància i propensió a cadascun dels riscos. Així mateix, vincula l'avaluació del risc i de la solvència amb l'assignació i gestió del capital.
- **Govern del Risc:** a través dels diferents òrgans, comissions i comitès de SegurCaixa Adeslas suportat per una gestió del risc basat en el model de les "Tres Línies de Defensa".
- **Procés de Gestió de Riscos:** a través dels processos d'identificació, mesurament, gestió, monitoratge i informació dels riscos als quals està exposada la Societat.

Informe de Gestió

En el model de gestió del risc de SegurCaixa Adeslas, la Funció de Gestió de riscos a través de les funcions que té encomanades facilita la seva integració en l'estructura organitzativa i en el procés de presa de decisions.

L'actuació de la Funció de Gestió de riscos es regeix pels principis següents:

- Cal que creï valor, de manera que contribueixi a la consecució d'objectius.
- Cal que estigui integrada en els processos de l'organització.
- Cal que formi part de la presa de decisions a través de l'avaluació de les diverses alternatives, utilitzant per fer-ho la millor informació disponible.
- Cal que estigui alineada amb el context extern i intern de l'organització i amb el seu perfil de risc.
- Disposa de recursos humans capacitats i informats, a través d'habilitats, perfils i entrenament necessari.
- Requereix motivació i compromís a l'hora d'identificar febleses i implementar millores en el sistema de gestió de riscos.
- Cal que exigeixi transparència en la informació de riscos identificats, tractats i les decisions institucionals executades

Pel que fa al sistema de gestió del risc financer, se centra a controlar la incertesa dels mercats financers i a minimitzar els efectes potencials adversos sobre la seva rendibilitat financera.

El model de gestió del risc financer es recull en la Política d'inversions i en la Política de gestió del risc de liquiditat i concentració.

Sobre la base de la Política d'inversions de SegurCaixa Adeslas, la gestió discrecional de les inversions correspon a CaixaBank Asset

Management SGIIIC, S.A.U. i a Mutuactivos, S.A.U., SGIIIC, mentre que l'administració de les inversions correspon a la mateixa SegurCaixa Adeslas.

La gestió del risc financer es realitza amb caràcter general a través de dues metodologies:

- Per a la cartera d'inversions (que inclou totes les inversions menys la cartera de decessos, immobiliària i inversió en societats participades) es duu a terme mitjançant la metodologia VaR paramètric - normal, amb un grau de confiança estadística del 95%.
- Per a la cartera de decessos es gestiona a través del model d'afectació de fluxos dels actius i els passius amb l'objectiu que les seves durades mitjanes siguin semblants, de manera que es mitigui el risc d'un possible mismatch entre els possibles sinistres i els fluxos d'actius en cartera i, per tant, estar protegit davant moviments de tipus d'interès.

Risc de crèdit: En relació amb el risc de crèdit associat als instruments financers, la política establerta pel Grup s'ha basat en dos principis bàsics:

- Prudència: el risc de crèdit es determina pel menor de les tres principals agències de ràting (S&P, Moody's i Fitch). Les posicions en high yield han d'estar sempre identificades.
- Diversificació: diversificació en sectors i emissors, sempre que compleixin els límits legals i els establerts en la Política d'Inversions.

Actualment, el Grup manté el 85% de la seva cartera d'inversions (excloent-ne la cartera de decessos) en fons d'inversió, dels quals el 82% són fons de renda fixa.

Informe de Gestió

Pel que fa als saldos que es mantenen a cobrar dels prenedors d'assegurança, no hi ha una concentració significativa del risc de crèdit amb tercers.

Risc de liquiditat: Les inversions financeres estan realitzades gairebé en la seva totalitat en títols cotitzats en mercats organitzats que permetrien la seva realització en el cas que es pogués produir alguna situació de tensió de liquiditat. Així mateix, a fi d'assegurar la liquiditat i poder atendre tots els compromisos de pagament que es deriven de la seva activitat, el Grup disposa de la tresoreria que mostra en el seu Balanç.

Risc de mercat: Com s'ha indicat anteriorment, la gestió del risc de mercat es duu a terme mitjançant la metodologia VaR paramètric - normal, amb un grau de confiança estadística del 95%. La base històrica per al càlcul de volatilitats dels actius són els retorns setmanals dels últims tres anys.

Tant la tresoreria com el deute financer del Grup estan exposats al risc de tipus d'interès, el qual podria tenir un efecte advers en els resultats financers i en els fluxos de caixa. En aquest sentit, el Grup efectua periòdicament diferents anàlisis de sensibilitat de les seves carteres al risc de mercat derivat principalment de l'evolució dels tipus d'interès i dels diferencials de mercat.

ALTRES ASPECTES

Complint el que indica la reforma de la Llei 31/2014, de 3 de desembre, de Societats de Capital, s'informa que el termini mitjà de pagament a proveïdors, tenint en compte les condicions de pagament generals de la Societat, puja a 49 dies per a l'exercici 2019.

En matèria d'informació no financera, s'ha pres en consideració la publicació de la Llei 11/2018, de 28 de desembre, per la qual es

modifica el Codi de Comerç, el text refós de la Llei de Societats de Capital aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'Auditoria de Comptes, en matèria d'informació no financera i diversitat (procedent del Reial Decret-Llei 18/2017, de 24 de novembre). Aquesta publicació suposa la transposició de la normativa europea prevista en la Directiva 2014/95/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, per la qual s'imposa l'obligació de la divulgació d'informació no financera i sobre diversitat per part de determinades entitats i grups que prèviament s'establia a Espanya mitjançant el Reial Decret-Llei 18/2017, de 24 de novembre. En aquest sentit, la informació no financera corresponent al Grup SegurCaixa Adeslas s'inclou en l'Informe de Gestió Consolidat del Grup Mutua Madrileña, que es trobarà disponible en els Comptes Anuals Consolidats del Grup Mutua Madrileña corresponents a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2019 i que seran dipositats al Registre Mercantil de Madrid.

Durant l'exercici 2019, el Grup no ha mantingut accions pròpies ni ha tingut en curs projectes de Recerca i Desenvolupament.

Atesa la naturalesa de l'activitat del Grup SegurCaixa Adeslas, un dels seus principals riscos deriva de la prestació assistencial, que queda cobert per pòlisses de responsabilitat civil.

Les societats dependents compleixen la legislació de caràcter mediambiental sense necessitat d'incórrer en despeses significatives per fer-ho. A 31 de desembre de 2019, algunes d'aquestes societats tenen concedides certificacions en qualitat 9001/2015 i en medi ambient ISO 14001/2015.

Amb posterioritat al tancament de l'exercici 2019, i fins a la data de formulació, no s'han produït fets que requereixin un esment específic o que tinguin un efecte significatiu en els comptes anuals de l'exercici.

Informe de Gestió

Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF)

SISTEMES INTERNS DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS EN RELACIÓ AMB EL PROCÉS D'EMISSIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA (SCIIF)

Descrigui els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera (SCIIF) de la seva entitat.

1. ENTORN DE CONTROL DE L'ENTITAT

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, d'almenys:

1.1. Quins òrgans i/o funcions són els responsables de: (i) l'existència i manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu; (ii) la implantació d'aquest sistema, i (iii) la seva supervisió.

En els Reglaments i Polítiques establertes per SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances (d'ara endavant, la Societat) sobre el SCIIF, es troben identificats els diversos òrgans i funcions que defineixen els responsables sobre:

(i) El Reglament del Consell d'Administració de la Societat, així com la Política sobre el Sistema de Control Intern de la Informació Financera (d'ara endavant, SCIIF) del Grup, identifiquen el Consell d'Administració com a últim responsable de l'adequat establiment, manteniment i millora contínua del control intern, incloent el de la informació financera.

Per dur a terme aquesta funció i de conformitat amb el que disposa la Llei de Societats de Capital (article 529 quaterdecies) i la Guia Tècnica de la CNMV de 2010, el Consell d'Administració recolza en la Comissió d'Auditoria. Aquesta Comissió neix amb la finalitat d'ordenar i facilitar la feina del Consell d'Administració i és, per tant, un òrgan intern de govern, amb facultats consultives, d'informació, supervisió, assessorament i proposta.

(ii) SegurCaixa Adeslas, S.A. d'Assegurances i Reassegurances, i societats dependents (d'ara endavant, el Grup) disposa d'un sistema de gestió del SCIIF basat en unes línies de responsabilitat i autoritat que es detallaran en els següents apartats (vegeu apartat 1.2). Entre les funcions del Consell d'Administració, s'hi inclou el suport a la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió com a responsable del disseny, implantació i manteniment del SCIIF.

De manera general, la Societat disposa d'un Departament de Risc Operacional i un altre de Compliment Normatiu, i, de manera específica, per als controls de la informació financera, es troba la Unitat de Control Intern de la Informació Financera (d'ara endavant, Unitat de CIIF) (ubicada a l'Àrea de Fiscalitat i Consolidació), encarregada que les pràctiques i els processos desenvolupats pel Grup per elaborar la informació financera en garanteixin la fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable.

(iii) La Comissió d'Auditoria realitza la supervisió del SCIIF. Aquesta Comissió té assignada la responsabilitat de l'avaluació contínua de l'eficàcia d'aquest sistema, a través de la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera, així com la revisió del compliment del marc normatiu en què el Grup opera i exerceix la seva activitat.

Per tant, la Comissió d'Auditoria supervisa els processos d'avaluació contínua de les activitats de control de la informació financera, a través del seguiment dels plans d'acció de les eventuais deficiències, si n'hi ha, considerant la materialitat en els estats financers de cada àrea afectada. La Comissió d'Auditoria, al seu torn, es basa en treballs que puguin dur a terme el departament d'Auditoria Interna de la Societat dominant, Auditoria Externa i altres experts.

Informe de Gestió

1.2 Si hi ha, especialment pel que fa al procés d'elaboració de la informació financera, els elements següents:

- **Departaments i/o mecanismes encarregats: (i) del disseny i revisió de l'estructura organitzativa; (ii) de definir clarament les línies de responsabilitat i autoritat, amb una distribució adequada de tasques i funcions, i (iii) del fet que hi hagi procediments suficients per difondre-ho correctament a l'entitat.**

Tal com estableix el Reglament del Consell d'Administració, el mateix Consell assumeix de manera efectiva les facultats de supervisió, direcció, control i representació del Grup i estableix com a nucli de la seva missió l'aprovació de l'estratègia del Grup i l'organització necessària per posar-la en pràctica, així com la supervisió i el control del compliment dels objectius per part de la Direcció.

La Direcció d'Organització i Recursos Humans de la Societat dominant és la responsable de mantenir i informar a la intranet, accessible a tots els empleats, de l'estructura organitzativa, així com del Manual d'Organització que inclou la Descripció de Funcions de Càrrec que detallen les responsabilitats, tasques i funcions de cada càrrec dins l'organització.

En la Política SCIF del Grup s'estableixen les línies de responsabilitat i autoritat en el procés d'elaboració de la informació financera. La preparació, anàlisi i comunicació de la informació financera i de gestió (tant d'ús intern com per al subministrament als organismes reguladors) és responsabilitat de la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió. La Unitat de CIIF és la responsable d'establir mecanismes de vigilància i monitoratge per a la mitigació de riscos.

- **Codi ètic, òrgan d'aprovació, grau de difusió i instrucció, principis i valors inclosos (indicant-hi si hi ha esments específics al registre**

d'operacions i elaboració d'informació financera), òrgan encarregat d'analitzar incompliments i de proposar accions correctores i sancions.

El codi ètic, aprovat pel Consell d'Administració, té com a objectiu definir i comunicar els valors, principis i pautes de conducta que han de regir el comportament de tots els empleats en el desenvolupament de la seva activitat professional i les seves relacions amb altres empleats, professionals externs, clients, accionistes, proveïdors i competidors. A més, en el cas de serveis externalitzats, el Grup vetllarà perquè les terceres empreses que assumeixin la prestació dels serveis disposin, al seu torn, del seu Codi Ètic corresponent.

Els valors centrals que constitueixen la identitat del Grup són els següents:

(i) Qualitat: assegurar la satisfacció del client actuant amb eficiència i excel·lència en l'acompliment professional.

(ii) Confiança: complir els compromisos adquirits actuant amb transparència, honestedat i respecte.

(iii) Proximitat: ser accessibles i propers a les persones compartint i col·laborant des de l'escolta activa i l'empatia.

(iv) Dinamisme: buscar el lideratge de manera proactiva, amb iniciativa, des de la innovació i promovent la millora contínua.

En el Codi Ètic s'especifica expressament que aquest serà objecte de les adequades accions de comunicació, difusió i formació per garantir que tots els empleats el coneguin, el comprenguin i l'apliquin. S'identifica com a responsable l'equip Directiu, encarregat d'impulsar les pautes de conducta que es detallen en el codi per tal que tots els empleats el coneguin i l'apliquin. Així mateix, s'especifica que aquells

Informe de Gestió

empleats que liderin equips tenen el ferm compromís de vetllar perquè les persones al seu càrrec tinguin accés, coneguin, entenguin i compleixin el Codi Ètic.

Tots els empleats, per tant, són informats de la seva existència i obligatorietat de compliment en tant que normativa interna de l'empresa com a part de la seva relació laboral. Així mateix, es troba disponible per a tots els empleats a la intranet.

A les noves incorporacions se'ls imparteix un programa de formació que inclou, entre altres matèries, el Codi Ètic. En el moment en què finalitza, se'ls facilita un document que signen per donar conformitat a la recepció d'aquesta formació.

Finalment, l'incompliment de les obligacions recollides en el Codi Ètic pot donar lloc a l'aplicació de sancions d'acord amb el règim sancionador establert en el Conveni Col·lectiu Sectorial i en la legislació laboral. Tal com recull la Política de Verificació del Compliment, l'òrgan responsable d'analitzar els incompliments i de promoure accions correctores i sancions és el Comitè de Compliment Normatiu.

Cal que els empleats traslladin al seu superior immediat qualsevol consulta referent al Codi Ètic. D'altra banda, han de notificar a la Direcció de Recursos Humans, a través de l'adreça de correu electrònic establerta a aquest efecte, davant els possibles incompliments del Codi dels quals tinguin coneixement. La Societat gestiona confidencialment tota la informació rebuda en aquesta adreça de correu electrònic.

- **Canal de denúncies, que permeti la comunicació a la comissió d'auditoria d'irregularitats de caràcter financer i comptable, a més d'eventuals incompliments del codi ètic i activitats irregulars dins l'organització. Si és de caràcter confidencial, se n'ha d'informar.**

Hi ha un Canal de Denúncies implementat sobre una bústia digital confidencial dispostat per la Societat a l'efecte de poder ser utilitzat

per qualsevol empleat seu i poder comunicar potencials pràctiques o comportaments contraris a la legalitat vigent, a la normativa interna de SCA i als principis bàsics que transmet el seu Codi Ètic. Totes les comunicacions rebudes a través d'aquest canal són ateses amb la més estricta confidencialitat. Aquestes denúncies són recepcionades per la funció de Verificació del Compliment i es tramiten directament quan afectin el Sistema de Prevenció de Delictes de la Companyia, cas en què se n'informa el Comitè de Compliment Normatiu, si escau, o bé es remeten a l'àrea de Recursos Humans per gestionar-les quan tenen implicacions en l'àmbit laboral. La Política de Prevenció de Riscos Penals estableix les funcions del Comitè de Compliment Normatiu, entre les quals, la d'adoptar i implementar els processos i procediments necessaris per gestionar la informació sobre possibles incompliments del Sistema de Prevenció de Riscos Penals, entre els quals es troba el canal de denúncies.

La funció de Compliment Normatiu informará la Comissió d'Auditoria de la Societat sobre les notificacions rebudes en aquest canal que puguin afectar el Sistema de Prevenció de Riscos Penals o suposin un incompliment de la legalitat, així com de la seva resolució.

- **Programes de formació i actualització periòdica per al personal involucrat en la preparació i revisió de la informació financer, així com en l'avaluació del SCIIF, que cobreixin almenys normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos.**

El Grup considera fonamental l'actualització contínua del coneixement de tot el personal, especialment d'aquelles persones, òrgans i funcions responsables de la generació d'Informació Financera.

Al llarg de tot l'exercici 2019, el Grup ha proporcionat 67.046,80 hores de formació a un total de 3.428 empleats. Aquestes hores lectives s'han generat sobre matèries de diversa índole que han estat seleccionades per la seva rellevància tant per al Grup com per als seus empleats.

Informe de Gestió

En el marc del SCIF, els responsables de l'àrea financera, en col·laboració amb el Departament de Recursos Humans de la Societat, duen a terme una anàlisi periòdica de les necessitats de formació i actualització del personal d'aquesta àrea, com a conseqüència de les novetats en matèria legal, fiscal o comptable que puguin sorgir, com per exemple NIIF 17.

En aquest sentit, durant l'exercici 2019, el personal d'aquestes àrees ha realitzat formació per un total de 250 hores i 29 assistències. Sobre el total d'aquestes hores lectives, destaca la formació relacionada amb normes comptables (NIIF 9, NIIF 17, NIIF 16), auditoria, control intern i gestió de riscos amb un total de 150 hores lectives.

2. AVALUACIÓ DE RISCOS DE LA INFORMACIÓ FINANCERA

Informi, almenys, de:

2.1. Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau, pel que fa a:

- **Si el procés existeix i està documentat.**

El Grup segueix l'estructura establerta per COSO per a la definició d'un adequat sistema de control intern enfocat al desenvolupament dels requeriments que el procés de reporting de la Informació financera té al Grup.

De cara a l'avaluació de riscos de la informació financera i amb l'objectiu d'assegurar que el Grup té el coneixement suficient dels processos i els riscos que poden impactar en la fiabilitat de la informació financera, disposa de procediments que permeten:

(i) Identificar els processos crítics del risc financer considerant l'operativa de les societats del grup, les àrees, els processos implementats, la importància de les estimacions en l'elaboració de la informació i de les dates en què la informació ha d'estar disponible.

(ii) Valorar la importància relativa dels riscos i el seu possible impacte, tenint en compte aquests riscos en funció del seu dimensionament, impacte en la informació financera clau i la probabilitat d'ocurrència.

(iii) Un procés continu de revisió de documentació i formalització de les activitats, els riscos en què es pot incórrer i controls necessaris per mitigar-los.

Per la seva banda, la funció d'Auditoria Interna té un plantejament basat en el risc a l'hora de decidir les seves prioritats i depèn funcionalment de la Comissió d'Auditoria, que supervisa l'eficàcia del control intern de determinades societats del grup i els sistemes de gestió de riscos, així com la discussió amb l'auditor de comptes de les possibles debilitats significatives del sistema de control intern detectades en el desenvolupament del treball d'auditoria.

- **Si el procés cobreix la totalitat d'objectius de la informació financera (existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions), si s'actualitza i amb quina freqüència.**

L'abast del procés de revisió de la informació financera en el Grup incorpora tots els processos que generen informació financera rellevant. De manera resumida, s'indiquen els següents processos recollits en la Política SCIF de l'Entitat:

(i) Estats Financers i Comptes anuals. L'abast arriba a la formulació dels comptes anuals individuals de SegurCaixa Adeslas sota el Pla Comptable d'Entitats Asseguradores i comptes anuals consolidats del Grup SegurCaixa Adeslas sota criteris NIIF, així com a l'emissió dels estats financers individuals i consolidats.

(ii) Informació de gestió. S'aplicarà la política SCIF a la informació de control de gestió emesa periòdicament per als òrgans de Direcció i Administració de la Societat.

Informe de Gestió

(iii) Procés pressupostari. L'elaboració i emissió del pressupost individual i consolidat del Grup SegurCaixa Adeslas s'inclou en aquest marc d'aplicació.

(iv) Informació que cal remetre a l'òrgan regulador. La informació econòmica, quantitativa i qualitativa, amb base comptable emesa als reguladors, nacionals o internacionals, relativa a estats financers o continguda en els comptes anuals.

(v) Societats dependents. S'inclouen en el marc del SCIIF els processos principals amb impacte en la informació financera d'Adeslas Dental i AgenCaixa. Així mateix, pel que fa a la resta d'entitats dependents, s'inclou en el marc SCIIF la supervisió dels estats financers mensuals.

La Unitat CIIF supervisa que les pràctiques i els processos desenvolupats al Grup per elaborar la informació financera en garanteixen la fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable. Concretament, avalua que la informació financera compleix els principis següents:

(i) Les transaccions, fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament existeixen i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).

(ii) La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, fets i altres esdeveniments en els quals el Grup és part afectada (integritat).

(iii) Les transaccions, fets i altres esdeveniments es registren i es valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).

(iv) Les transaccions, fets i altres esdeveniments es classifiquen, es presenten i es revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).

(v) La informació financera reflecteix, a la data corresponent, els drets i obligacions a través dels actius i passius corresponents, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

El Procés de Certificació Ascendent, eina essencial del SCIIF del Grup, permet la identificació dels riscos en els processos d'elaboració d'informació financera, així com l'avaluació i supervisió interna de l'efectivitat dels controls implantats de manera ascendent en la jerarquia de la Societat. Aquest procés segueix de manera general les etapes següents:

(i) Trimestralment, i sempre que es generi o s'emeti informació financera rellevant al mercat o a un organisme regulador, es procedirà a realitzar un procés de supervisió de control i emissió de la certificació ascendent del correcte funcionament dels controls.

(ii) S'executarà un procés de certificació i revisió ascendent per part dels Caps de departaments i Directors de la Societat fins a arribar a la Unitat CIIF, que, després d'una revisió del procés íntegre, enviarà trimestralment un informe a la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió i a la Comissió d'Auditoria de la Societat dominant.

(iii) Anualment, el Sotsdirector General Economicofinancer i Control de Gestió de la Societat emetrà una certificació a la Comissió d'Auditoria de l'adequat funcionament del sistema de control intern de la informació financera.

- **L'existència d'un procés d'identificació del perímetre de consolidació, tenint en compte, entre altres aspectes, la possible existència d'estructures societàries complexes, entitats instrumentals o de propòsit especial.**

El Grup disposa d'un procediment de Consolidació i *reporting* específic, amb una sèrie de controls, integrats en el Procés de Certificació

Informe de Gestió

Ascendent, que permeten verificar periòdicament l'adequada identificació del perímetre de consolidació. L'Àrea de Fiscalitat i Consolidació és la responsable de la correcta definició del perímetre de consolidació i disposa d'un procediment pel qual s'hi detecten les modificacions.

Aquest procés és supervisat per la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió de la Societat en la Certificació ascendent indicada en el punt anterior. Addicionalment, les eines de consolidació tenen una sèrie de controls automàtics també integrats en el procés de certificació.

- **Si el procés té en compte els efectes d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, fiscals, reputacionals, mediambientals, etc.) en la mesura que afectin els estats financers.**

El Grup considera, en l'entorn de control d'elaboració de la informació financera, les diferents tipologies de riscos que es poden presentar no solament del tipus operacional i de negoci, normatiu o financer, sinó també tecnològic.

Per mitigar aquest últim, la Societat té establert un Pla de Continuitat de Negoci aprovat i publicat a la intranet per tal que el coneguin tots els empleats.

Partint del mapa de processos, els responsables dels processos de les diverses unitats de negoci i amb la coordinació del Departament de Risc Operacional, revisen i actualitzen, com a mínim anualment, els principals riscos associats a cadascuna de les activitats del procés en revisió, garantint així un procés de revisió continu en el temps.

Els responsables dels principals riscos vetllen perquè aquesta identificació sigui conforme a l'estructura de riscos definida i a la realitat de la Societat.

D'altra banda, cal assenyalar que els riscos identificats es documenten i es gestionen a Bwise, eina on-line que permet la gestió integrada dels riscos i que facilita el flux d'informació entre els diversos actors del Sistema de Control Intern.

- **Quin òrgan de govern de l'entitat supervisa el procés.**

La Comissió d'Auditoria és l'òrgan responsable de la supervisió del correcte funcionament del SCIIF. Per dur a terme aquesta tasca, se sustenta en la funció d'Auditoria Interna, que es troba en la Tercera Línia de Defensa en l'entorn de control del SCIIF del Grup.

La Funció d'Auditoria Interna de la Societat inclou la comprovació de l'eficàcia del sistema de control intern i d'altres elements del sistema de govern de l'entitat. En compliment d'un pla anual d'actuació, dona suport a la Comissió d'Auditoria a l'hora d'avaluar l'eficàcia del SCIIF del Grup i l'informa periòdicament de les debilitats detectades durant l'execució de la seva tasca i del calendari assignat a les mesures proposades per corregir-les.

3. ACTIVITATS DE CONTROL

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

3.1. Procediments de revisió i autorització de la informació financera i la descripció del SCIIF, que es publicaran en els mercats de valors, indicant-ne els responsables, així com de documentació descriptiva dels fluxos d'activitats i controls (incloent-hi els relatius a risc de frau) dels diferents tipus de transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, incloent-hi el procediment de tancament comptable i la revisió específica dels judicis, estimacions, valoracions i projeccions rellevants.

Informe de Gestió

Com s'ha indicat anteriorment, el Grup té una eina bàsica en el SCIIF: el Procés de Certificació Ascendent. Aquesta eina es basa en la revisió periòdica de la informació rellevant per al mercat i/o el regulador, prèvia al report. Inicialment és validada pel responsable que genera aquesta informació i emet una certificació ascendent sobre el correcte funcionament dels controls i evidències establerts en el procés d'obtenció d'aquesta informació. La cadena de supervisió continua passant per nivells de responsabilitat fins a arribar a la Unitat de CIIF, que, després d'una revisió íntegra del procés, envia trimestralment un informe a la Sotsdirecció General Económico-financera i Control de Gestió i informa la Comissió d'Auditoria.

La informació es genera inicialment en les àrees de negoci per a tots els rams en què opera la companyia (Salut, Llar, Auto, Accidents, Decessos, Empreses), que inclou els fluxos d'activitats de subscripció, gestió d'operacions i gestió de rebuts i prestacions. A la Sotsdirecció General Económico-financera i Control de Gestió es prepara la informació financera que posteriorment serà revisada pels responsables corresponents i reportada a la Comissió d'Auditoria.

Els procediments de tancament comptable de les societats participades (Adeslas Dental i AgenCaixa) estan igualment documentats en detall i segueixen el mateix procediment de validacions que el descrit per a la Societat.

Tal com s'ha explicat en l'apartat 2.1, el Grup disposa d'un procediment específic de Consolidació i Reporting que permet verificar periòdicament la raonabilitat de la informació emesa.

Anualment, el Sotsdirector General Económico-financer i Control de Gestió emet una certificació a la Comissió d'Auditoria de l'adequat funcionament del sistema de control intern de la informació financera del Grup.

La Política del SCIIF del Grup reconeix la importància que pot tenir en la informació financera la realització de judicis, estimacions i utilització de projeccions, subjectes en més o menys mesura a incertesa, o a l'elecció de determinades polítiques i hipòtesis comptables. Per donar una major transparència en la presa d'aquestes decisions, la Sotsdirecció General Económico-financera i Control de Gestió ha elaborat, dins del marc del SCIIF, inspirat en els principis i bones pràctiques, el Manual de Polítiques Comptables del Grup, que inclou els judicis i estimacions efectuats en l'elaboració de la informació financera. L'actualització es duu a terme com a mínim un cop l'any o quan es produeixin desenvolupaments normatius que obliguin a modificar les estimacions o davant canvis de les polítiques comptables definides.

El Director de l'Àrea Económico-financera és responsable d'identificar els judicis i estimacions que cal incorporar al manual, així com de mantenir-los actualitzats, establint els criteris més adequats. Aquest manual és aprovat pel Sotsdirector General Económico-financer i Control de Gestió.

Els responsables dels processos descrits en el Manual de Polítiques Comptables del Grup informen trimestralment la Comissió d'Auditoria si les estimacions, projeccions, judicis i hipòtesis rellevants utilitzats en el seu procés han sofert modificacions respecte al trimestre anterior, i les detallen.

3.2. Polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació (entre d'altres, sobre seguretat d'accés, control i operació de canvis, continuïtat operativa i segregació de funcions) en què es basin els processos rellevants de l'entitat en relació amb l'elaboració i publicació de la informació financera.

La Societat disposa d'unes polítiques, procediments i manuals de seguretat de la informació publicats a la intranet per garantir la seguretat en els accessos i la fiabilitat de la informació en tots els seus

Informe de Gestió

aspectes (accés a la informació, control de canvis, continuïtat en les operacions i protecció de dades).

Per aplicar aquestes polítiques i procediments hi ha un Comitè de Seguretat les funcions principals del qual són donar suport a la implantació i el desenvolupament de les mesures de seguretat, així com avaluar-ne l'eficàcia, alhora que promou les accions que s'estimin oportunes per tal d'aconseguir la implantació i efectivitat de la Política de Seguretat.

Addicionalment, en compliment de la Política de Continuïtat de Negoci, hi ha un Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci que preveu els plans d'actuació, protocols i procediments que garanteixen la disponibilitat dels sistemes d'informació en cas d'incidents.

Per la seva banda, en l'àmbit del SCIF, el Manual sobre el Procés de Gestió d'Usuaris de la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió, descriu la gestió d'usuaris que tenen accés a les aplicacions informàtiques i als fitxers en xarxa que intervenen en el tancament comptable del Grup i en la preparació de la informació financera. Estableix els mecanismes de control que garanteixen la seguretat d'accés i el control sobre els canvis de tota la informació necessària per a l'elaboració de la informació comptable.

Per elaborar els estats financers individuals i consolidats del Grup, s'utilitza informació gestionada per l'Àrea Economicofinancera, l'Àrea de Control de Gestió i l'Àrea de Fiscalitat i Consolidació, mitjançant documentació obtinguda de les aplicacions informàtiques i de fitxers específics.

Anualment es revisen els usuaris que tenen accés a cadascuna d'aquestes aplicacions i fitxers, amb l'objectiu de comprovar que aquest es correspon amb la funció exercida dins l'àrea/departament.

Finalment, en el Manual de Procediments de Control Intern de la Societat, s'hi incorpora un procediment de comunicació de les

incidències de control intern, en línia amb el contingut de la Política de Control Intern aprovada pel Consell d'Administració, que estableix la responsabilitat de les unitats de negoci de comunicar a les unitats de control i supervisió sobre les modificacions, deficiències significatives o incompliments que hagin pogut patir o detectar, facilitant ple accés a les persones, documents, sistemes i dades que siguin necessaris. Aquest manual sobre Procediments de Control Intern identifica que tots els membres de l'organització exerceixen alguna funció dins del Sistema de Control Intern, per la qual cosa és aplicat a totes les àrees, departaments, funcions i òrgans existents.

3.3. Polítiques i procediments de control intern destinats a supervisar la gestió de les activitats subcontractades a tercers, així com d'aquells aspectes d'avaluació, càlcul o valoració encomanats a experts independents, que puguin afectar de manera material els estats financers.

La Societat disposa de la Política d'Externalització, revisada per la Direcció d'Àrea d'Organització i aprovada pel Consell d'Administració, on estableix la normativa que regula l'externalització, les funcions i responsables afectats per aquesta política, així com els controls realitzats sobre el procés.

La Directiva de Solvència II determina que les entitats asseguradores i reasseguradores poden externalitzar les seves funcions i activitats sempre que no en surti perjudicat el Sistema de Govern, no augmenti el risc operacional, no afecti negativament els serveis oferts als prenedors i beneficiaris, ni malmeti la capacitat de revisió de les autoritats de supervisió.

La Societat ha tingut en compte tota la normativa referent als serveis externalitzats i, per això, determina tant l'enfocament com les línies generals que cal seguir per fer efectiva l'externalització, si n'hi ha, des de l'inici fins al final del contracte amb el proveïdor. Es concreten, per tant, els aspectes següents:

Informe de Gestió

- (i) Establir el model de govern del procés d'externalització d'activitats crítiques.
- (ii) Establir els criteris per determinar si una funció o activitat externalitzada és crítica.
- (iii) Delimitar el mètode de selecció d'un proveïdor de qualitat adequada, i la periodicitat amb què s'avaluaran el seu acompliment, resultats, monitoratge i control d'aquest.
- (iv) Determinar el contingut que cal incloure en els contractes que se subscriu amb els proveïdors, tenint en compte els requisits legals establerts.
- (v) Establir el procés d'elaboració dels plans de contingència, incloses les condicions de finalització o rescissió del contracte, en cas de funcions o activitats externalitzades crítiques.

En la política s'estableixen les principals funcions i responsabilitats dels principals actors com el Consell d'Administració, Comissió d'Auditoria, Comitè de Direcció, Comitè de Riscos, Direcció d'Àrea d'Organització, Direcció de Control de Riscos, Assessoria Jurídica, Direcció de Tecnologies de la Informació de la Societat dominant, Compliment Normatiu, Oficina de Privacitat i Unitats de Negoci.

Cal esmentar finalment que el Grup no disposa de funcions fonamentals externalitzades. Qualsevol funció d'aquest tipus que es vulgui externalitzar, a més de ser aprovada pel Consell d'Administració, haurà de desenvolupar els requeriments mínims necessaris per assegurar el compliment dels objectius definits en la política d'aquesta funció fonamental.

4. INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

4.1. Una funció específica encarregada de definir, mantenir actualitzades les polítiques comptables (àrea o departament de polítiques comptables) i resoldre dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, mantenint una comunicació fluida amb els responsables de les operacions dins l'organització, així com un manual de polítiques comptables actualitzat i comunicat a les unitats a través de les quals opera l'entitat.

L'Àrea Economicofinancera, dependent de la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió, és la responsable de definir i mantenir el Manual de Polítiques Comptables del Grup. Igualment, és la responsable de resoldre els dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, així com de la seva actualització en cas de modificacions normatives.

Les novetats en matèria comptable es comuniquen als departaments o àrees afectats per tal que adaptin el registre de les operacions a allò que indica el Manual i en compliment de les normes. Almenys un cop l'any, es duu a terme una revisió del Manual per verificar que el seu contingut és conforme a tota la normativa vigent que sigui aplicable.

4.2. Mecanismes de captura i preparació de la informació financera amb formats homogenis, d'aplicació i utilització per totes les unitats de l'entitat o del grup, que facin de suport dels estats financers principals i les notes, així com la informació que es detalli sobre el SCIIF.

Informe de Gestió

El Grup disposa de les següents aplicacions informàtiques, que són utilitzades i serveixen de suport per generar la Informació Financera:

- (i) NAVISION: Solució de Gestió empresarial integrada que fa de suport de l'activitat de comptabilitat de les entitats participades.
- (ii) SAP: Sistema informàtic per a l'administració empresarial, on es registra la comptabilitat sota criteris de normativa local.
- (iii) HFM: Aplicació de consolidació compartida amb l'accionista majoritari. Fa de suport de l'activitat de càrrega i processament complet de consolidació dels Estats Financers del Grup. En aquesta aplicació s'homogeneïtzen els estats financers de les diferents entitats del grup i s'introdueixen els ajustaments necessaris de conversió de normativa local espanyola a Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF).
- (iv) Khalix: Sistema informàtic de pressupostació per a la realització de pressupostos, planificació, previsió i control pressupostari.

L'obtenció dels estats financers consolidats és un procés responsabilitat de l'Àrea de Fiscalitat i Consolidació, de la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió, l'objectiu fonamental de la qual és l'emissió del balanç i compte de resultats consolidats del Grup per tal de reportar-lo als accionistes. Hi ha una altra informació consolidada que es reporta segons el període d'elaboració dels estats financers i les necessitats d'informació dels accionistes (documentació per al regulador, SCR i comptes anuals).

Periòdicament, a través de les diverses aplicacions anteriorment indicades i mitjançant els controls de revisió de la informació de tancament, es verifica que tota la informació financera té formats homogenis per tal que sigui aplicable per totes les àrees de la Societat i totes les entitats que pertanyen al Grup.

5. SUPERVISIÓ DEL FUNCIONAMENT DEL SISTEMA

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, almenys de:

5.1. Les activitats de supervisió del SCIIF dutes a terme per la comissió d'auditoria, així com si l'entitat té una funció d'auditoria interna que tingui entre les seves competències la de suport a la comissió en la seva tasca de supervisió del sistema de control intern, incloent-hi el SCIIF. Així mateix, cal informar de l'abast de l'avaluació del SCIIF duta a terme en l'exercici i del procediment pel qual l'encarregat d'executar l'avaluació comunica els seus resultats, si l'entitat disposa d'un pla d'acció que detalli les eventuals mesures correctores, i si s'ha considerat el seu impacte en la informació financera.

Les activitats de supervisió desenvolupades per la Comissió d'Auditoria en relació amb el SCIIF s'han descrit en el punt 1.1. anterior.

La Política d'Auditoria Interna estableix les principals competències i responsabilitats d'aquesta Funció, així com les directrius i procediments que regeixen el seu acompliment i els deures d'informació; la seva funció principal és la de comprovar l'eficàcia del sistema de control intern i d'altres elements del sistema de govern del Grup.

Les activitats d'Auditoria Interna comprenen, entre d'altres:

- (i) L'elaboració d'un Pla d'Auditoria basat en una anàlisi de riscos que consideri totes les activitats i el sistema de govern de l'Entitat. Aquest Pla és aprovat per la Comissió d'Auditoria, i posteriorment es notifica al Consell d'Administració.
- (ii) L'execució dels treballs inclosos en el Pla d'Auditoria.
- (iii) L'emissió dels informes d'auditoria i la comunicació a la Direcció i a

Informe de Gestió

la Comissió d'Auditoria de les conclusions i recomanacions derivades dels treballs d'auditoria realitzats.

(iv) El seguiment del grau d'implantació de les recomanacions i dels plans d'acció posats en marxa per aconseguir-les, i informar d'aquest seguiment en la Comissió d'Auditoria.

En relació amb el Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera del Grup, la Funció d'Auditoria Interna dona suport a la Comissió d'Auditoria en les tasques de supervisió d'aquest sistema.

L'abast del treball efectuat en aquesta matèria inclou aspectes com ara l'avaluació de determinats aspectes relacionats amb l'entorn de control sobre la informació financera al Grup, la revisió del disseny i funcionament d'una mostra d'activitats de control, el seguiment del procés de certificació interna ascendent de l'elaboració de la informació financera que es duu a terme des de la Sotsdirecció Economicofinancera i Control de Gestió o el seguiment de la implantació de les recomanacions.

Les conclusions d'aquesta feina són comunicades a la Comissió d'Auditoria, juntament amb les recomanacions observades, els plans d'acció acordats amb les àrees responsables i les dates d'implantació d'aquests plans.

La Unitat CIIF informa trimestralment la Comissió d'Auditoria del resultat del procés de certificació interna ascendent de la informació financera i dels punts següents, si es produeixen:

(i) Principals modificacions que s'hagin pogut produir en el perímetre del sistema de control intern de la informació financera.

(ii) Resum de les principals incidències detectades en el procés d'avaluació i el detall dels plans d'acció que s'hagi considerat convenient realitzar.

(iii) Seguiment dels plans d'acció establerts.

5.2. Si disposa d'un procediment de discussió mitjançant el qual l'auditor de comptes (d'acord amb el que estableixen les NTA), la funció d'auditoria interna i altres experts puguin comunicar a l'alta direcció i a la comissió d'auditoria o als administradors de l'entitat les debilitats significatives de control intern identificades durant els processos de revisió dels comptes anuals o aquells altres que els hagin estat encomanats. Així mateix, cal informar de si disposa d'un pla d'acció que intenti corregir o mitigar les debilitats observades.

Com s'indica en el punt 1.1., per desenvolupar les seves funcions, la Comissió d'Auditoria se sustenta en Auditoria Interna, en els auditors externs i en altres professionals i personal.

En l'apartat anterior 5.1. s'ha esmentat la informació que Auditoria interna presenta a la Comissió d'Auditoria en relació amb la revisió que realitza sobre el SCIF del Grup.

Informe de Gestió

Per la seva banda, els auditors externs mantenen comunicació constant amb la Sotsdirecció General Economicofinancera i Control de Gestió i amb la Comissió d'Auditoria. Amb aquesta última, es mantenen almenys tres reunions anuals per planificar la feina de l'exercici en curs, assenyalar el resultat de les seves revisions i finalment per traslladar les recomanacions com a resultat de la seva feina, incloent-hi les detectades en l'àmbit de control intern i SCIIF del Grup.

6. ALTRA INFORMACIÓ RELLEVANT

No hi ha cap altra informació rellevant que calgui assenyalar.

7. INFORME DE L'AUDITOR EXTERN

Informi de:

7.1. Si la informació del SCIIF remesa als mercats ha estat sotmesa a revisió per part de l'auditor extern, cas en el qual l'entitat hauria d'incloure l'informe corresponent com a annex. En cas contrari, hauria d'informar dels seus motius.

La informació sobre el SCIIF del Grup inclosa en aquest document serà revisada per part de l'auditor extern. L'informe dut a terme per l'auditor extern serà incorporat a la resta de documentació per tal d'enviar-lo i/o publicar-lo posteriorment.

Nota: Aquest document és una maquetació i traducció al català dels Comptes Anuals i Informe de Gestió del Grup SegurCaixa Adeslas. Per qualsevol possible diferència amb l'original prevaldrà sempre la versió presentada al Registre Mercantil.